

ΤΟ ΔΟΝΤΙ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' • ΤΕΥΧΟΣ 42-43 • ΤΙΜΗ 4 ΕΥΡΩ

Συνεντεύξεις:

Νίκος Κατηλίδης,
Κωνσταντία Γουρζή

Πολιτιστική Πρωτεύουσα

Τα χαμένα περίπτερα,
ο θεατρικός απόηχος
και λίγο... καρναβάλι

Μανόλης Μαυρομμάτης

Πρέπει να φανούμε
ενωμένοι στην Ευρώπη

Ανδρέας Αγγελόπουλος

Commedia dell' arte

Τρεις αιώνες μετά, μας απασχολεί ακόμα!

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
Η ΙΔΕΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ
 ΤΕΤΑΡΤΗ 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2006

Ανάπτυξη μιας προσέγγισης
 της αγοράς εργασίας
 βασισμένη στην ανάπτυξη
 ικανοτήτων και δεξιοτήτων

Χώρος Infocenter
 Παλιές σταφιδαποθήκες Μπάρι
 Όθωνος Αμαλίας 6, Πάτρα
 10.00 πρωί με 5.00 απόγευμα

για... άλματα
 ταχυμεταφορών

γενική
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ: ΠΑΤΡΑ - ΤΡΙΩΝ ΝΑΥΑΡΧΩΝ 18
 Τηλ. 2610-317910 – Fax 2610-313759
 ptr@taxydromiki.gr

ΠΑΤΡΑ - ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ 148
 Τηλ. 2610-314614 – Fax 2610-314197

ΠΑΤΡΑ - ΜΑΙΖΩΝΟΣ 155
 Τηλ. 2610-272411

ΠΑΤΡΑ - ΝΟΤΑΡΑ 3, ΑΓΙΑ
 Τηλ. 2610-430066 – Fax 2610-430327

ΠΑΤΡΑ - ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ 152Α
 Τηλ. 2610-313510 – Fax 2610-312847

ΚΑΤΩ ΑΧΑΪΑ - 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 20
 Τηλ. 26930-23032 – Fax 26930-23032

ΡΙΟ - Ν.Ε.Ο. ΠΑΤΡΩΝ-ΑΘΗΝΩΝ 198
 Τηλ. 2610-453700 – Fax 2610-430003

ΑΙΓΙΟ - ΚΛΕΟΜ.ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 68
 Τηλ. 26910-23500 – Fax 26910-62116

ΑΚΡΑΤΑ - Π.Ε.Ο. ΑΘΗΝΩΝ ΠΑΤΡΩΝ
 Τηλ. 26960-33100 – Fax 26960-33100

ΕΕΤΤ
 ΑΜ : 99-149
 Γενική Άδεια
 Ταχυδρομικών
 Υπηρεσιών

Έδρα: Δασκαλογιάννη 15, 14452 Μεταμόρφωση Αττικής
 Τηλ.: 210.28.07.100, Fax: 210.28.35.210, www.taxydromiki.gr

ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΤΡΑΣ

ΑΥΕΠ

Π.Ε.Π.
 ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
 2000 - 2006

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
 ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ-ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ (ΕΡΧ) ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ

Κ.Ε.Τ.Α.
 ΔΥΤΙΚΗΣ
 ΕΛΛΑΔΟΣ

ΧΡΗΡΗΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΙ

Patras

Τακτικοί συνεργάτες

Έλενα Αλεξανδράκη, Παναγιώτης Ανδριόπουλος, Εύν Γκοτσοπούλου, Ζέττα Ζάχου, Αργύρης Καραβούλιας, Γιάννης Καραμπήτσας, Γιάννης Πικραμένος, Ξενοφών Παπαευθυμίου, Νεκταρία Σερέτη, Μιμικά Χριστοδουλοπούλου, Πέτρος Ψωμάς

Ανταποκριτές

Μυράινη Λιοναράκη (Αθήνα), Άννα Ρεσβάνη (Καλαμάτα), Γιώργος Τσαντίκος (Ιωάννινα), Νατάσα Ρουχωτά (Ιταλία)

Οικονομικός Σύμβουλος

Ελένη Καρά

Σύμβουλος Επικοινωνίας

Ζέττα Ζάχου

Γραμματεία

Εύν Γκοτσοπούλου

Ηλεκτρονική σελίδα

Κατασκευή: Westnet
Επιμέλεια: Γιάννης Δοντάς

Καλλιτεχνική Επιμέλεια

Τυπάραμα
www.typorama.gr

Φιλμογράφηση

Upitype
Μ. & Β. Σουβαλιώτης ΟΕ
Ναυαρίνου 3 - 5, Πάτρα
Τηλ. 2610 341770

Εκτύπωση

Λιθογραφείο
Παναγιωτόπουλος
Ι. Διακίου 48, Πάτρα
Τηλ. 2610 634692

#42-43

Φωτογραφία εξώφυλλου:
Ανδρέας Αγγελόπουλος

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή και απόδοση του περιεχομένου του περιοδικού με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

6	Editorial	
	Οδόντια αντί οδόντιος	8
10	Διονύσης Καρατζάς	
	Παναγιώτης Παπαθεοδώροπουλος	12
14	Η δική σας γωνιά - Οι δικές σας απόπειρες!	
	Μανόλης Μουραμμάκης: Να δειξουμε ένα ενωτικό πρόσωπο	20
22	Επιειγνμια και προεκτάσεις της Βιοεχνολογίας	
	Η μουσική ιστορία του Νίκου Καπηλίδη	26
32	Η σιγή για τους... κολλημένους με τη γλώσσα	
	Ποδησιακές διαδρομές στη Διακίδειο	34
36	Περιήγηση στους Ναούς των Ιωαννίνων	
	Ex libris: Μια άγνωστη ιστορία για το βιβλίο	40
44	Κοσμήσιο που η Ποδησιακή πετάει στα ακουπίδια	
	Caio Diario: Το ημερολόγιο της Ποδησιακής	50
52	Ο καλλιτέχνης του μήνα: Ανδρέας Αγγελόπουλος	
	Commedia dell' arte: Τρεις αιώνες μετά, συνεχίζει να επηρεάζει	54
60	Γυναίκα μάεστρος: Η Κωνσταντία Γαυρή το τόλμησε!	
	Οι δημόσιοι υπάλληλοι επιμορφώνονται...	64
66	Τυποποιρεία: Παρασκήνια και ειδήσεις από τον Τύπο της Αχαΐας	
	Καρναβάλι 2006: μια κορύφωση που δεν ήρθε και ένα δεύκωμα	68
72	Σελίδες για το θέατρο, το βιβλίο, τη μουσική, το εικαστικό και τη γεύση	
	Επιχειρησιακές ειδήσεις και πρωτοβουλίες	92

Γι' αυτούς που ψάχνονται...

Όταν ο Ηλίας Βεργίτης, ψυχή του www.cultureguide.gr, της ηλεκτρονικής ενημερωτικής σελίδας του Οργανισμού Προβολής Ελληνικού Πολιτισμού, μας πρότεινε να είναι το «Δόντι» συνδιοργανωτής στις προβολές του φεστιβάλ ψηφιακών ταινιών και βίντεο στην Πάτρα, εννοείται πως το θεωρήσαμε μια πολύ ελκυστική πρόταση.

Την ίδια στιγμή, όμως, γεννήθηκε κι ένας προβληματισμός. Το φεστιβάλ που τελικά θα έρθει στην Πάτρα το δεκάημερο 17 - 26 Μαρτίου, απευθύνεται σε πολύ μεγάλο ποσοστό σε ανθρώπους που ψάχνονται ουσιαστικώς κάτι διαφορετικό και χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες ως ένα πολύτιμο εργαλείο.

Ανωρωτήθηκε αμέσως σε ποια άλλη «επίσημη» πολιτιστική εκδήλωση θα παραβρεθούν φέτος στην Πάτρα όλο αυτά τα παιδιά. Κι όταν λέμε "επίσημη", εννοούμε τις εκδηλώσεις που διοργανώνονται από το Δήμο, το υπουργείο ή πολύ περισσότερο την Πολιτιστική Πρωτεύουσα.

Όσο κι αν φοντάζει οδιονόητα, σε μια ελληνική πόλη που θέλει να λέγεται Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης στις αρχές του 21ου αιώνα, δεν υπάρχει σχεδόν καμία εκδήλωση που να αφορά ανθρώπους μέχρι 25 ετών, που να κεντρίζει τη φαντασία τους, να τους δίνει ώθηση για δημιουργικότητα και να απαιτεί από αυτούς να γίνουν ενεργοί συμμετοχοί της παραγωγής του πολιτιστικού προϊόντος κι όχι απλοί παθητικοί χειροκροτητές του.

Η μουσική, το θέατρο, ο κινηματογράφος, τα εικαστικά και άλλες τέχνες έχουν και τις πειραματικές εκφάνσεις τους, τις οποίες πολλοί προσπαθούν να αποφύγουν, επειδή πολύ απλά δεν ξέραν να χειριστούν τους εκφραστές τους.

Γιατί μαζί με τους καλλιτέχνες και τους οπαδούς της εναλλακτικής τέχνης, έρχονται η αμφισβήτηση και η δυσαρέσκεια απέναντι στις κατεστημένες απόψεις. Αυτό ακριβώς είναι που προσπαθούν να αποφύγουν οι ηγεσίες μας, στον πολιτισμό και όχι μόνο.

Στο δεκάημερο των εναλλασσόμενων προβολών θα βρεθούν άνθρωποι στους οποίους η Πολιτιστική δεν έχει ουσιαστικά απευθυνθεί ποτέ, όπως και η συνήθως ανέμπνευστη και υψηλού μέσου όρου ηλικίας ηγεσία της τοπικής αυτοδιοίκησης. Αν καταφέρουμε να καταγράψουμε το πιστεύω τους, τότε το Micropolis θα αποκτήσει έναν επιπλέον λόγο ύπαρξης..

● Ανδρέας Γ. Τσιλίρας

SPOT JWT

Έργο ευθύνης για την κοινωμία. Το δικό μας παιχνίδι. Η ζωή.

Το δικό μας παιχνίδι είναι ένα παιχνίδι με αξίες γυφισα ελληνικές. Παιτισμός, Παιδεία, Υγεία, Αθλητισμός. Αξίες που κάνουν τη ζωή μας πιο όμορφη, πιο δημιουργική. Αξίες που στηρίζουμε έμπρακτα, με υψηλό αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, με προσήλωση και με πάθος. Σαν μια μεγάλη ομάδα. Και μαζί, θέτουμε τις βάσεις για ένα μέλλον πιο ανθρώπινο, πιο αισιόδοξο, πιο ευτυχισμένο.

Γιατί το πιο όμορφο παιχνίδι, είναι η ζωή!

ΟΠΑΠ

Πρόγραμμα Κοινωνικής Ευθύνης

Απλώς να αναπνεύσουν...

Να είμαστε ξεκάθαροι. Δεν περιμένουμε απολύτως τίποτα από το νέο υπουργό Πολιτισμού Γιώργο Βουλγαράκη. Η μεγαλύτερη παγίδα θα είναι να αρχίσουμε να στοιχηματίζουμε για το αν θα είναι καλύτερος ή όχι από τον Πέτρο Τατούλη ή τον υποτίθεται προκάτοχό του πρωθυπουργό.

Το υπουργείο Πολιτισμού σε χώρες σαν την Ελλάδα δεν έχει κανένα λόγο ύπαρξης και γι' αυτό όποιος κι αν τίθεται επικεφαλής του, μόνο διαχειριστής μπορεί να είναι και δεν έχει κανένα ουσιαστικό περιθώριο να χαράξει «πολιτιστική πολιτική».

Κι αν ο νέος υπουργός καταφέρει να αφήσει τους ανθρώπους του πολιτισμού να αναπνεύσουν με την πνευμία τους, χωρίς να νιώθουν ότι ζητιανεύουν όταν συζητάνε μαζί του τα λογής αιτήματά τους, θα είναι η μεγαλύτερη προσφορά του...

Σιωπηλή αντιπολίτευση

Η εμπειρία από την απήκηση που είχε η φετινή τελετή έναρξης του Πατρινού Καρναβαλιού απέδειξε ότι η επιτυχία ή μη του Καρναβαλιού είναι σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό ζήτημα σωστής προβολής και συνεννόησης με τους φορείς της πόλης.

Χωρίς να έχει τεράστια διαφορά με όσα γίνονταν τις προηγούμενες χρονιάς, η φετινή τελετή πέτυχε επειδή η ΔΕΠΑΠ θέλησε έξυπνα να περάσει το γεγονός ως σιωπηλή αντιπολίτευση προς την Πολιτιστική. Διοχετεύτηκε έτσι προς τον τοπικό Τύπο και τους καλλιτεχνικούς φορείς της πόλης, ότι θα πρέπει να συμβάλουν ώστε το μήνυμα που θα βγει στην Πάτρα να είναι πως η πόλη μπορεί να διοργανώσει εκδόσεις επιπέδου (κάτι δηλαδή που πάντα ίσχυε), χωρίς να χρειάζεται τη λάμψη φορέων όπως η Πολιτιστική. Με δεδομένο, λοιπόν, ότι οι περισσότεροι ήθελαν να σταθούν «απέναντι» στην Πολιτιστική, πείστηκαν είτε να συμμετάσχουν είτε απλώς να μην αντιδράσουν. Έτσι —χωρίς να αλλάξουν τα πράγματα ριζικά, εκτός από το ότι η ΔΕΠΑΠ διέθεσε για πρώτη φορά 150 χιλιάδες ευρώ για μια τελετή— για πρώτη χρονιά δεν ακούστηκαν ούτε γκρίνιες για συμπτώματα μέθης, ούτε κόντρες για το ποιος είχε το γενικό καλλιτεχνικό πρόσταγμα, ούτε αντιρρήσεις για τις επιλογές της ΔΕΠΑΠ.

Του χρόνου που δεν θα υπάρχει ο μπαμπούλας της Πολιτιστικής, έχουμε όλο το περιθώριο να ξανσθημθούμε τα παλιά...

Μαθητικός διαγωνισμός

Το Ερευνητικό Ινστιτούτο Χημικής Μηχανικής και Χημικών Διεργασιών Υψηλής Θερμοκρασίας του Ιδρύματος Έρευνας και Τεχνολογίας προκήρυξε διαγωνισμό για μαθητές Λυκείων και ΤΕΕ των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων με θέμα «Επιστημονικές και Τεχνολογικές Εργασίες». Ο διαγωνισμός αφορά στο αντικείμενο διδασκαλίας των καθηγητών Μέσης Εκπαίδευσης των ειδικοτήτων: ΠΕ04, ΠΕ12, ΠΕ14, ΠΕ17, ΠΕ18, ΠΕ19, ΠΕ20.

Οι τρεις καλύτερες εργασίες θα βραβευθούν με χρηματικά έπαθλα ως εξής:

- 3.000 ευρώ για το Α΄ Βραβείο
- 2.000 ευρώ για το Β΄ Βραβείο
- 1.500 ευρώ για το Γ΄ Βραβείο

Η προθεσμία για την υποβολή φακέλου υποψηφιότητας στο διαγωνισμό λήγει στις 31 Μαρτίου, ενώ η παρουσίαση των εργασιών και η απονομή των βραβείων θα διοργανωθεί στις 15 Απριλίου.

Μένουν τα δύσκολα...

Λίγες μέρες πριν ο Πέτρος Τατούλης αποχωρήσει από το υπουργείο Πολιτισμού υπέγραψε επιτέλους την ανανέωση της σύμβασης για τη χρηματοδότηση και τη λειτουργία της Ορχήστρας Πατρών, που είχε από το τέλος Δεκεμβρίου σταματήσει ουσιαστικά να υφίσταται.

Έτσι, δεν υπάρχει πλέον καμία δικαιολογία για το Δήμο Πατρέων που καλείται πλέον να αποφασίσει ποιο ακριβώς ρόλο επιθυμεί να έχει η Ορχήστρα τα επόμενα χρόνια. Γιατί με τις συνεχείς παλιωδίες, τις διαδοχικές αλλαγές μαέστρων με την παράλληλη ανυπαρξία καλλιτεχνικού διευθυντή, μπορεί τα χρήματα να εξασφαλιστούν, αλλά δεν έχει ακόμα εξασφαλιστεί η καλλιτεχνική ποιότητα. Κι αυτό είναι πολύ πιο δύσκολο.

Η τύχη του Μεγάρου

Πολυχώρος πολιτισμού, Μουσείο Δικαίου, Δημοτική Βιβλιοθήκη ή κάτι άλλο; Αφού άνοιξε που άνοιξε έγκαιρα η συζήτηση στην Πάτρα για την τύχη του Δικαστικού Μεγάρου της οδού Γούναρη, καλό θα είναι να ολοκληρωθεί γρήγορα, πριν δημιουργηθεί ένα ακόμα σίριαλ.

Ως γνωστόν τα δικαστήρια θα μεταφερθούν τα επόμενα χρόνια στις εγκαταστάσεις του ΚΕΤΧ κι έτσι το ιστορικό κτήριο στο κέντρο της πόλης, θα απομείνει ελεύθερο.

Ο Δήμος (ο οποίος διεκδικεί να του αποδοθεί το κτήριο από το υπουργείο Δικαιοσύνης) μοιάζει να υιοθετεί την πρόταση για τη μετοστέγασση εκεί της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, μια πρόταση που είχε για πρώτη φορά δημοσιοποιηθεί από τις στήλες της εφημερίδας «Σύμβουλος Επιχειρήσεων», όμως δεν αρκούν οι προθέσεις.

Χρειάζεται άμεσα να καταρτιστεί μια ολοκληρωμένη μελέτη, που να προβλέπει και τη βιωσιμότητα της λειτουργίας του κτηρίου τα επόμενα χρόνια, αλλά και τη χρήση του νυν (παντελώς ακατάλληλου) κτηρίου της Δημοτικής Βιβλιοθήκης της οδού Μαιζώνος

Σε εποχές «σύνθετες», όχι τόσο από την πολυπλοκότητα των συνθηκών ζωής όσο από το συνδυασμό των προσωπικών αδιεξόδων και των συλλογικών συγκύσεων, είναι αναμενόμενο να ευνοείται η χρήση των σύνθετων λέξεων με πρώτο συνθετικό την πρόθεση *υπό*. Κι αυτό γιατί η πρόθεση *υπό* μας διευκολύνει όχι να εκφραζόμαστε, αλλά να καλυπτόμαστε. Η πρόθεση *υπό* μας χρειάζεται όχι για να αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα, αλλά για να τα προσπερνάμε. Η πρόθεση *υπό* μας βολεύει να αποκτάμε και να καταναλώνουμε προϊόντα και σχέσεις, δεν μας βοηθά βέβαια να κατακτάμε και να βιώνουμε αγαθά και αλήθειες.

Με δεδομένες αυτές τις εκτιμήσεις θα διατυπώσω κάποιες υποθέσεις, δηλαδή σκέψεις που μπορούν να επαληθευτούν στην πράξη, καταγράφοντας ρήματα που χρησιμοποιούμε καθημερινά και που εκφράζουν με σκόπιμη οσάφεια τις ενέργειες και τις συμπεριφορές μας.

Αδυνατώντας να στηριχτούμε στις δυνάμεις μας, εγκλωβιζόμαστε σε σχέσεις εξάρτησης που οδηγούν από τη μια σε υποταγή κι από την άλλη σε εξαναγκασμό: υπακούω, υποκύπτω, υποδουλώνομαι, υποκλίνομαι, υποφέρω, υπόκειμαι, υποθηκεύω, υποχρεώνω, υποκθιστώ, υποτάσσω κ.ά.

Σ' ένα τέτοιο κοινωνικό περιβάλλον, που κυριαρχεί ο φόβος, η ανασφάλεια και η δυσπιστία, συνθίζουμε πια να συγκαλύπτουμε σκάνδαλα και να ζούμε... λαθραία: υποβόσκω, υποβλέπω, υποθάλλω, υποπνίσσομαι, υποπτεύομαι, υπεκφεύγω, υποδηλώνω, υποκινώ, υποδαυλίζω, υπονομεύω, υποσκάπτω, υποκλέπτω, κ.ά.

Τα αποτελέσματα δεν είναι άμεσα και οδηγούν στοθερό σε οπισθοχώρηση ή στασιμότητα: υποκρίνομαι, υποχωρώ, υποτροπιόζω, υποβαθμίζω, κ.ά.

Και βέβαια μειώνονται έτσι οι προσπάθειές μας και σε διάρκεια και σε απαιτήσεις: υποσπασχολούμαι, υποδιαιρώ, ακόμη και υπομειδιώ, κ.ά.

Και καταλήγουμε να νιώθουμε ή να είμαστε ανεπαρκείς και ανίκανοι: υπολειπώ, υπαναχωρώ, υπανοπύσομαι, κ.ά.

Ωστόσο, εξίσου «φυσικό» —κατά παράδοξο τρόπο— συνθέτουμε ρήματα με την ίδια πρόθεση και για να προσθέσουμε ένταση σε ό,τι υπάρχει ή συντελείται: υπενθυμίζω, υποδέχομαι, υπογράφω, υπόσχομαι, υποστηρίζω, κ.ά. Έτσι φτάνουμε στο άλλο άκρο, από την πρόθεση *υπό* στην πρόθεση *υπέρ*!

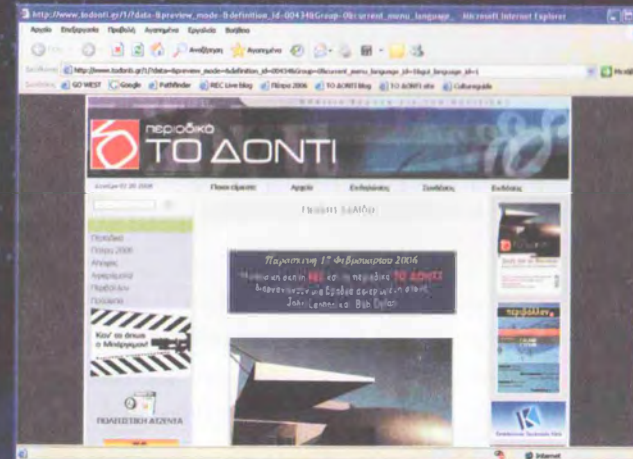
Απομένει σε σένα, φίλε αναγνώστη, να γράψεις παραδείγματα φράσεων με τα παραπάνω ρήματα και τα παράγωγά τους.

Σε βεβαιώνω ότι δεν θα χρειαστεί να καταβόλεις κόπο και φαντασία. Αρκεί να ασκήσεις την παρατηρητικότητα σου, γύρω σου και μέσα σου.

Το ΔΟΝΤΙ στο Ίντερνετ

Η σελίδα...

www.todonti.gr

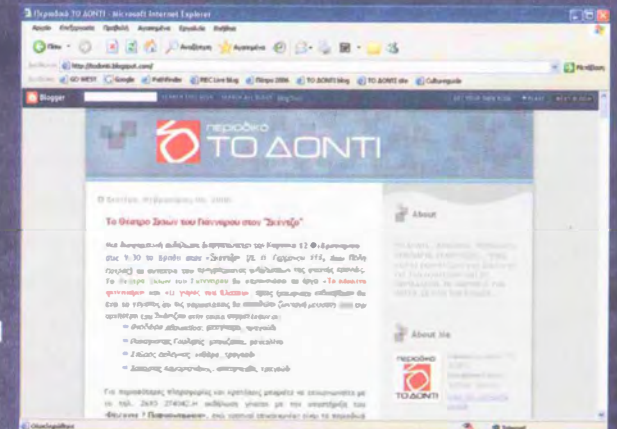

Ένα πλήρες αρχείο με τις εκδόσεις και τις εκδηλώσεις του «Δ» και με πλήρη ενημέρωση για τις δραστηριότητες και τα σχέδιά μας. Μαζί και μια πλήρης ατζέντα με τις εκδηλώσεις που διαλέγουμε κάθε μήνα απ' όλη την Ελλάδα!

Το blog...

todonti.blogspot.com

Το ΔΟΝΤΙ δημιούργησε το ηλεκτρονικό του ημερολόγιο. Όλα τα νέα, και χώρος για τα σχόλια και τις απόψεις των αναγνωστών και των «δικτυακών» φίλων μας!

Στα σχολικά θρανία μάς έμαθαν ότι αυτό το παράξενο «λαμάγιο», ο Οδυσσεύς, ήταν κάτι παραπάνω από μυθικός ήρωας. Κάτι σαν αρχέτυπο πρότυπο των διαχρονικών ελληνικών αρετών και οι χαρακτηρισμοί «πολυμήχανος», «πολύβουλος», «πολυπαινεμένος» με τους οποίους αφειδώς τον στολίζει ο Όμηρος, χαρακτηρίζουν οχεδόν ουλλήβδην συλλογικά και ατομικά τους Έλληνες.

Βέβαια, πάντα υπήρχαν δυο ερμηνείες του τι είδους πολυμήχανος ήταν ο περί ου ο λόγος. Η «σοβαρή» ερμηνεία ήταν ότι επρόκειτο για ένα μυαλό παθιασμένο, ερευνητικό και εφευρετικό, με καινοτόμες ιδέες. Η άλλη ήταν ότι πολυμήχανος σήμαινε απλά ότι μπορούσε να «στήνει» πολλές «μηχανές» μαζί, με την νεοελληνική έννοια του όρου.

Έχω καταλήξει ότι η δεύτερη είναι η σωστή ερμηνεία. Γιατί, αν πιστέψω στο δόγμα που προ- ανέφερα για τις ιδιότητες του ομηρικού μας ήρωα - οι οποίες μεταφέρονται ανά τους αιώ- νες στην Ελλήνων τις κοινότητες - και ρίξω και μια ματιά στην σημερινή κατάσταση, τότε το συμπέρασμα βγαίνει αβίαστα.

Όσο και αν προσπάθησα να βρω νέες, φρέσκες, ιδέες και πρακτικές σε αυτήν την χώρα, ατύχησα. Με ελάχιστες εξαιρέσεις φυσικά που επιβεβαιώνουν και μάλιστα πανηγυρικά τον κανόνα. Δυστυχώς δεν βρισκω πια κάτι ριζοσπαστικό στην πολιτική και την τέχνη, την επιστήμη και την τεχνολογία. Δεν εννοώ φυσικά ότι δεν αλλάζουν τα πράγματα. Τα τελευταία χρόνια η χώρα μας έκανε σημαντικά βήματα βελτίωσης.

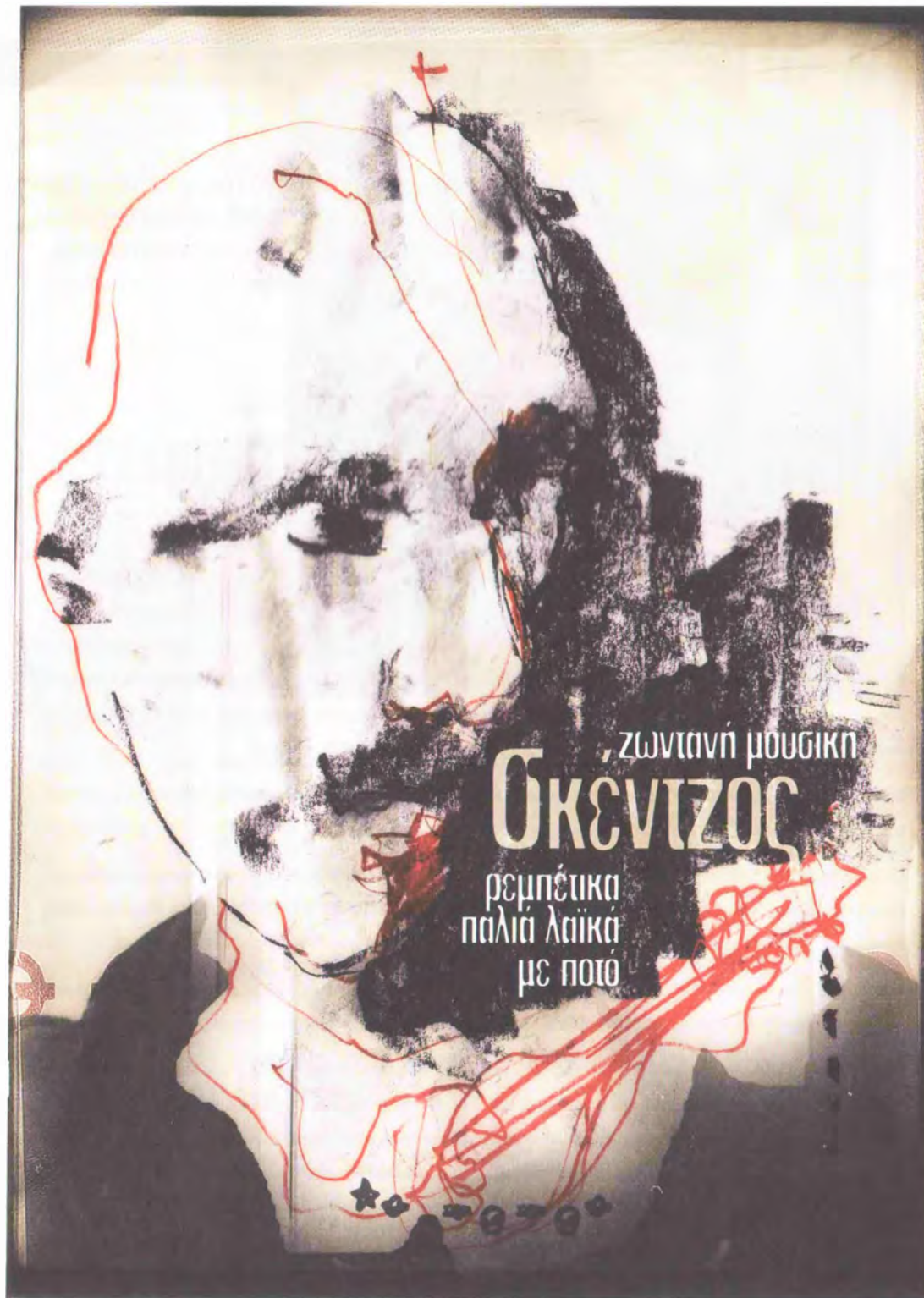
Ωστόσο η αλλαγή αυτή ήταν αποτέλεσμα εντατικοποίησης των ρυθμών. Οι ιδέες, τα δια- νοητικά εργαλεία, οι μέθοδοι παρέμειναν ίδιες. Τόσο ίδιες που μοιάζει οι πάντες οχε- δόν να μισούν την αλλαγή, το διαφορετικό, το καινούργιο. Και δεν αρκούνται στο να το αποφύγουν όπως ο τρισκατάρατος το λιβάνι, το καταδιώκουν κιόλας.

Για παράδειγμα, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η Ελλάδα, αυτή η ευλογημένη σε τέ- τοιες πηγές χώρα, είναι αυτή που τις πολεμάει περισσότερο. Ένα δεύτερο χαρακτηρι- στικό παράδειγμα είναι αυτό του διαδικτύου. Είμαστε η τελευταία χώρα στην Ε.Ε. όσον αφορά στην διάδοση του διαδικτύου, αλλά με τις μεγαλύτερες χρεώσεις. Πρόσφατα ο ΟΤΕ ήθελε να τις αυξήσει κιόλας, για να είμαστε απόλυτα σίγουροι ότι κανένας δεν θα χρησιμοποιεί πλέον αυτά τα διαβολικά μηχανήματα.

Ένα τρίτο παράδειγμα αφορά το Βιοτεχνικό Πάρκο της πόλης μας. Σημαντικό έργο και μπράβο σε όσους μόχθησαν να μπει σε τροχιά πραγμάτωσης. Το κακό είναι ότι σε όλο τον σύγχρονο κόσμο τέτοιου είδους εγκαταστάσεις δεν οχεδιάζονται πια με τις συμβατικές αντιλήψεις, αλ- λά με τις αρχές της βιομηχανικής συμβίωσης και της βιομηχανικής Οικολογίας.

Η πρώτη εκδοχή του Οδυσσεά είναι ο ανήουκος, ο ερευνητής, ο επαναστάτης. Η δεύτερη εκδοχή του, ο καταφερτζής, ο επιτήδειος είναι πάντα συντηρητικός. Εξαντλεί την όποια εφευρετικότητα, την όποια φαντασία για να ψευτό - επιβιώσει και φοβάται ότι οι «μηχανές» του δεν θα αποδώσουν σε ένα καινούργιο κόσμο.

Ίσως να έχω άδικο και ο μυθικός μας ήρωας να ήταν πράγματι ένα μεγάλο, ανήσυχο πνεύμα. Σε μια τέτοια περίπτωση όμως, μας κληροδότησε το DNA των γουρουνιών της Κίρκης που κάθονται μακάρια και ακίνητα στην λάσπη.

Π.Π. ΓΕΡΜΑΝΟΥ 111, ΑΝΘ ΠΟΛΗ ΠΑΤΡΑΣ, ΤΗΛ: 2610 274042

Απόπειρες

Κάθε μήνα, ένας αναγνώστης ή συνεργάτης του περιοδικού μοιράζεται μαζί μας μια προσωπική του ιστορία ή μας εμπιστεύεται τη δική του απόπειρα, στη λογοτεχνία, τη μετάφραση, το δοκίμιο. Εμείς απλώς τον αφήνουμε στην κρίση σας...

Δείπνος μυστικός με τον Λεονάρντο

Του Ξενοφώντα Αργ. Παπαευθυμίου

Υπάρχουν πολλοί τρόποι και μέσα να γνωρίσεις και να μυηθείς στο έργο ενός μεγάλου καλλιτέχνη. Ο συνθέσεως και ευκολότερος είναι μέσω φωτογραφικών αναπαραγωγών, αναλογικών ή ψηφιακών, αλλά και μέσω κειμένων και περιγραφών που έχουν διατυπωθεί από ιστορικούς και αισθητικούς αναλυτές.

Όμως τη μαγεία της άμεσης οπτικής και χωρικής επαφής με το έργο τέχνης, κανένα μέσο δεν μπορεί να υποκαταστήσει.

Τη διαπίστωση αυτή έκανα πριν από είκοσι χρόνια μαζί με άλλους τέσσερις τελειόφοιτους συσπουδαστές μου, όταν ξεκινήσαμε λίγο πριν το Πάσχα το ταξίδι μας με ένα παλιό ντιζελοκίνητο Πεζώ 504, από τη Φλωρεντία προς το Μιλάνο.

Σκοπός μας ήταν να συναντήσουμε τη συντηρήτρια Πινίν Μπραμπίλα Μπαρισλόν, που με ιεραποστολική σφοδρία, από τις αρχές του '80, είχε αναλάβει να σώσει το «Μυστικό Δείπνο» από την καταστροφή.

Μία Ιταλίδα από την Μπολόνια, ένας Σικελός, δύο Ελβετίδες από τα γαλλικό καντόνια και ένας Έλληνας, οπλισμένοι με φωτογραφικές μηχανές και με μία επιστολή της καθηγήτριάς μας Ορνέλλα Καζότσα, ξεκινήσαμε να γνωρίσουμε και να μελετήσουμε αυτό το εμβληματικό αλλά και τόσο αινιγματικό έργο του Ντα Βίντσι και να πάρουμε όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες για την πτυχιακή εργασία που έπρεπε να παρουσιάσουμε μετά τις γιορτές του Πάσχα.

Το πρωινό μετά την όφιξή μας στο Μιλάνο, πήγαμε στο Μοναστήρι της Σάντα Μαρία ντέλε Γκρότσιε όπου στην είσοδο της τραπεζαρίας μας υποδέχτηκε η κυρία Μπερισλόν για να μας οδηγήσει στο Μυστικό Δείπνο, μπροστά στον οποίο ήταν τοποθετημένη μία εξέδρα για τις εργασίες συντήρησής του.

Οι εργασίες της αποκατάστασης δεν είχαν ακόμη προχωρήσει αρκετό, καθώς μικρά τμήματα της τοιχογραφίας είχαν καθαριστεί, γεγονός το οποίο οφειλόταν στις δυσκολίες που συνάντησε η συντηρήτρια λόγω των σύνθετων προβλημάτων της ζωγραφικής επιφάνειας.

Το αριστούργημα αυτό της

Αναγέννησης, στους πέντε αιώνες του πολυτάραχου βίου του είχε υποστεί πολλές επεμβάσεις, επικαλύψεις με βερνίκια, στερεωτικές κόλλες και επιζωγραφίσεις, τα οποία η συντηρήτρια επιχειρούσε με χειρουργική ακρίβεια να αφαιρέσει ώστε να αποκαλυφθεί η πραγματική χρωμιά του αριστουργήματος του Λεονάρντο.

Ο ζωγράφος σαν ανήσυχος μυαλό δεν επαναπαύτηκε στις κλασικές μεθόδους της τεχνικής της νωπογραφίας (affresco) όπου το χρώμα τοποθετείται πάνω στον υγρό σοβά και στερεοποιείται μαζί με αυτόν, αλλά προτίμησε να πειραματιστεί με χρώματα που μοιάζουν με τέμπερα ή λαδοχρώματα—η ακριβή σύνθεσή τους ακόμη αποτελεί αντικείμενο μελέτης—τα οποία όμως δεν έδειξαν την απαιτούμενη αντοχή στο χρόνο.

Είναι γνωστό από τις ιστορικές πηγές ότι τα πρώτα σημάδια αλλοίωσης και φθοράς στο έργο παρουσιάστηκαν είκοσι μόλις χρόνια μετά την ολοκλήρωσή του, ενώ υπέστη πολλές ταλαιπωρίες κατά τη διάρκεια του βίου του, μέχρι που απειλήθηκε με ολοκληρωτική καταστροφή όταν το μοναστήρι βομβαρδίστηκε από τους Συμμάχους κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Παρόλα τα προβλήματα που ήταν ακόμη εμφανή την εποχή της επίσκεψής μας, η «Συνάντηση» με το «Μυστικό Δείπνο» θα έλεγα ότι ήταν συγκλονιστική εμπειρία, καθώς το έργο κυριαρχεί στο χώρο και στο θεατή με την εκφραστικότητα του και τις τεχνικές αρετές του.

Ο Λεονάρντο με τη χρήση της προοπτικής, την οποία είχε μελετήσει όσο λίγοι στην εποχή του, δημιουργεί την ψευδαίσθηση της προέκτασης του χώρου της τραπεζαρίας τοποθετώντας ταυτόχρονα κάθετα το μεγάλο τραπέ-

ζι του Δείπνου, το οποίο σαν ζωφόρος συγκεντρώνει τους Αποστόλους που ρυθμικά ομαδοποιούνται ανά τρεις. Με αυτόν τον τρόπο η κεντρική μορφή —τοποθετημένη ακριβώς στο σημείο φυγής όπου συγκλίνουν οι προοπτικές γραμμές φυγής της σύνθεσης— η μορφή του Χριστού, που ξεπροβάλλει από ένα φόντο ανοιχτόχρωμο, γίνεται η κυρίαρχη μορφή της σύνθεσης.

Η σύνθεση διαφέρει από κάθε προηγούμενο «Μυστικό Δείπνο» αφού η φιγούρα του Ιούδα δεν είναι πλέον απομονωμένη μπροστά από το τραπέζι, αλλά κάθεται μαζί με τους υπόλοιπους Μαθητές, κόντρα στο φως ώστε το σκιασμένο, σκοτεινό του πρόσωπο να υποδηλώνει την προδοσία του.

Η ομορφιά και η μεγαλοσύνη αυτής της τοιογραφίας δεν σταματάει μόνο στη σύνθεση και την τάξη των μορφών, αλλά προχωράει σε ανώτερες σφαίρες. Την τέχνη του θα έλεγες ότι ο Λεονάρντο την έβαλε στην υπηρεσία της ψυχολογίας, καθώς μέσα από την εκφραστικότητα των προσώπων και την κίνηση των σωμάτων υποδηλώνεται η έκπληξη, η ανησυχία και τα συναισθήματα των μαθητών στους οποίους μόλις είχε πει ο Δάσκαλος: «Εις εξ υμών παραδώσει με».

Ποτέ μέχρι τότε, μέσα από ένα ζωγραφικό έργο δεν είχε πετύχει ένα ζωγράφος να εκφράσει ένα πλήθος σκέψεων και συναισθημάτων μόνο μέσα από τα πρόσωπα, και αυτό το κατόρθωσε ο Λεονάρντο χωρίς να καταφύγει στη χρήση διαφόρων επεξηγηματικών επιγραφών που συνόδευαν από το Μεσαίωνα τα περισσότερα έργα.

Είχε φτάσει 4:00 το απόγευμα και είχαμε περάσει τόσες ώρες χωρίς να διακόψουμε ούτε για ένα καφέ από το πρωί, μπροστά στο «Μυστικό Δείπνο», ανακαλύπτοντας τα μυστικά αυτού του έργου και ακούγοντας μαγεμένοι τις αναλύσεις, τις παρατηρήσεις και τις εξηγήσεις της Πινίν Μπαροιλόν, που για ώρες μιλούσε εκφράζοντας την αγάπη της και την αφοσίωσή της σε αυτό που επέλεξε να κάνει. Αυτές οι ώρες μπροστά στο «Μυστικό Δείπνο» ήταν για εμάς τους πέντε τελειόφοιτους μία ολοκλήρωση της μύσής μας στο χώρο της Συντήρησης, η οποία ξεκίνησε πριν από τρία χρόνια και αισθανθήκαμε ότι ολοκληρώθηκε εκείνη τη μέρα μπροστά στο έργο ενός μεγάλου άνδρα, του Λεονάρντο και την επιστημονική αφοσίωση μίας γυναίκας, της Πινίν Μπαροιλόν.

Μπορείτε κι εσείς να στείλετε τη δική σας απόπειρα... Στο e-mail stories@todonti.gr. Το καλύτερο κείμενο του μήνα θα δημοσιευτεί στις σελίδες του περιοδικού, ενώ όλα μαζί θα δημοσιευτούν στην ηλεκτρονική σελίδα του «Δ», με τον κρυφό πόθο να βρεθούν κάποια στιγμή μαζί σε μια ειδική έκδοση. Σας περιμένουμε!

Περιμένοντας...

με αφορμή το έργο **(κάτι για την πείνα)**
του Samuel Beckett
“περιμένοντας τον Γκοντό” **PERFORMANCE**

θέατρο δωματίου

σκηνοθεσία:
άντζελα μπρούσκου

ώρα έναρξης: 21:30

τηλέφωνο
κρατήσεων: 2610-222.596

ηθοποιοί: άντζελα μπρούσκου
παρθενοπέη μπουζούρη
κωνσταντίνος αβαρικιώτης
κωνσταντίνα αγγελοπούλου
μουσική: νίκος πατρελάκης
video: ανδρέας κοσιώνης

Rec ● **24-25**
ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο Οργανισμός Νεολαίας και Άθλησης

του Δήμου Πατρέων

σε συνεργασία με την

Περιφερειακή Δ/νση ΕΛΤΑ Δυτ. Ελλάδος

και την Φιλοτελική Εταιρεία Πατρών

σας προσκαλούν

στην Έκθεση Αθλητικού Γραμματοσήμου.

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΠΑΤΡΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ
& ΑΘΛΗΣΗΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

με τη συνεργασία της Περιφερειακής
Δ/σης ΕΛΤΑ Δυτική Ελλάδα

2006

ΠΑΤΡΑΙ-PATRAS

Έκθεση Αθλητικού Γραμματοσήμου

στο Παλαιό Δημοτικό Νοσοκομείο

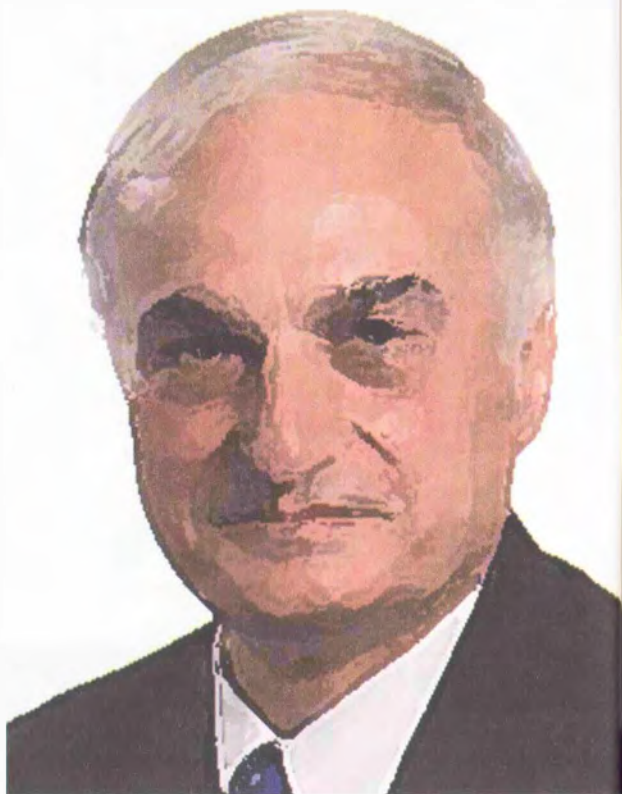
από 27 Μαρτίου έως 7 Απριλίου

Ώρες λειτουργίας:
10:30-13:00 και 17:30-20:30

0,001€

«Όλοι οι Πατρινοί έχουν ευθύνη...»

Ο ευρωβουλευτής
Μανώλης
Μαυρομμάτης
προαναγγέλλει επίσκεψη της
Επιτροπής Πολιτισμού στην
Πάτρα το Σεπτέμβριο
και ζητά ενότητα

της Μιμίκας Χριστοδουλοπούλου

«Πρέπει να υπάρχει σύμπνοια. Μόνο ενωμένοι θα προχωρήσετε σε ένα καλό αποτέλεσμα. Όλοι οι Πατρινοί έχουν την απόλυτη ευθύνη για αυτό το οποίο θα παρουσιάσουν. Αν το αποτέλεσμα δεν είναι καλό, οι επιπτώσεις θα είναι αρνητικές για όλη την Ελλάδα και τον Ελληνισμό, όχι μόνο για την Πάτρα...».

Κατηγορηματικός και σαφής ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Ευρωβουλευτής Μανώλης Μαυρομμάτης, στέλνει το δικό του μήνυμα ενότητας από το Στρασβούργο, προαναγγέλλοντας την επίσκεψη κλιμακίου της Επιτροπής Πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

«Κάθε αρχή είναι δύσκολη και γι' αυτό πρέπει να αντέξουμε λίγο ακόμα στο χρόνο», δηλώνει ο Ευρωβουλευτής της Ν.Δ θέλοντας να δώσει μία πνοή αισιοδοξίας ότι όλα θα πάνε καλύτερα. Παράλληλα υπογραμμίζει πως δε θέλει να σταθεί στις όποιες εσωτερικές αντιλήψεις του Οργανισμού της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, αλλά στο γεγονός ότι από την Πάτρα και τη Δυτική Ελλάδα πρέπει να ξεκινά ένα μήνυμα το οποίο θα φτάνει σε όλη την Ευρώπη.

«Η πόλη πρέπει να αριστεύσει τους επόμενους μήνες και να ανταποκριθεί στις ανάγκες μιας τέτοιας διοργάνωσης, η οποία κρίνεται καθημερινά γι' αυτά που κάνει αλλά και γι' αυτά που δεν κάνει...».

Το τριήμερο 13 - 15 Σεπτεμβρίου θα επισκεφτεί την Πάτρα κλιμάκιο της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας του Ευρωκοινοβουλίου προκειμένου να διαπιστώσει από κοντά το τι γίνεται στη Πάτρα όσον αφορά στα έργα αλλά και την εξέλιξη και την υλοποίηση του προγράμματος. Επιστρέφοντας θα ετοιμάσουν την αναφορά από την οποία θα ενημερωθούν όλοι οι ευρωβουλευτές. «Αυτό λοιπόν το στοίχημα πρέπει να κερδισθεί, γιατί αυτή η διοργάνωση καθρεπτίζει όλη την Ελλάδα και τον Ελληνισμό, όχι μόνο τη Πάτρα», τονίζει ο Μανώλης Μαυρομμάτης.

«Η έλλειψη επικοινωνίας είναι γεγονός», απαντά ο Ευρωβουλευτής στην ερώτησή μας για το αν το Ευρωκοινοβούλιο ενημερώνεται για το τι συμβαίνει στη πόλη που από την 1η Ιανουαρίου φέρει τον τίτλο της Πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης. «Επιθυμία μας είναι να φτάνει στους ευρωβουλευτές μια φορά την εβδομάδα ένα τετράπτυχο δίγλωσσο ενημερωτικό φυλλάδιο για το τι γίνεται στην Πάτρα. Την ποιότητα των εκδηλώσεων θα τις κρίνει το κοινό που τις παρακολουθεί, το ευρωκοινοβούλιο όμως πρέπει να ενημερώνεται, να δίνουμε το μήνυμα ότι υπάρχουν. Οι ευρωβουλευτές δεν μπορούν να κάνουν τίποτα αν δεν έχουν ενημέρωση, δεν μιλά για το τι γίνεται στη πόλη αλλά για το τι μεταδίδει η Πάτρα στους υπόλοιπους ευρωπαίους...». Ταυτόχρονα ο Μανώλης Μαυρομμάτης τονίζει πως είναι απαραίτητη η ενημέρωση τουλάχιστον των Ελλήνων Ευρωβουλευτών, γιατί καλούνται να απαντήσουν για πράγματα που δεν γνωρίζουν ή πρέπει να καλύπτουν όλα αυτά που δυστυχώς γίνονται και δυστυχώς μαθαίνονται...

ΚΙΤΣΑΝΟΣ CIGARS

Ρήγα Φεραίου 69
26221 Πάτρα
Τηλ.: 2610-276890, Fax: 2610-624.491

Κορίνθου 305
26222 Πάτρα
Τηλ./Fax: 2610-222.456

Βιοτεχνολογία και Πολιτισμός

Σημαντικά επιτεύγματα της σύγχρονης ιατρικής και οι πρωταγωνιστές τους στο 7ο Συνέδριο Ιατρικής Χημείας που διεξάγεται 8 – 11 Μαρτίου στην Πάτρα

της Νεκταρίας Σερήτη

Μεγάλα ονόματα της παγκόσμιας Ιατρικής και της Έρευνας με πρώτο τον διακεκριμένο Έλληνα ερευνητή και προεβουτή της Ελλάδος στο εξωτερικό, μέλος της ομάδας που ανακοίνωσε τη χαρτογράφηση του ανθρώπινου γονιδιώματος –καθηγητής Άρης Πατρινός– συναντώνται στην Πάτρα για το 7ο Συνέδριο Ιατρικής Χημείας που θα διεξαχθεί 8-11 Μαρτίου στο Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Πατρών με τίτλο «Βιοτεχνολογία και πολιτισμός».

Το Συνέδριο Ιατρικής Χημείας έχει καταγραφεί ως μια από τις πιο επιτυχημένες εκδηλώσεις της Ακαδημαϊκής κοινότητας τόσο σε τοπικό όσο και σε πανελλαδικό επίπεδο. Ιδιαίτερα φέτος το Συνέδριο είναι ένας πόλος έλξης επιστημόνων καθώς, πλην του κ. Πατρινού που θα είναι κεντρικός ομιλητής και θα βραβευθεί από το Πανεπιστήμιο της Πάτρας, θα συμμετάσχουν πολλοί διακεκριμένοι καθηγητές όπως ο Ακαδημαϊκός και πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας Δημήτρης Νανόπουλος, ο τέως υπουργός Δημήτρης Κρεμαστινός, συνεργάτες της Ελληνίδας ερευνήτριας από την Αυστραλία και καθηγήτριας Ανοσολογίας Βάσως Αποστολοπούλου, επίσης συνεργάτες του καθηγητή καρδιολογίας και Δ/ντη του τμήματος Υπέρτασης και Αθηροσκλήρωσης, Boston University Χαρ. Γαβρά και πολύ άλλοι ακόμη διακεκριμένοι επιστήμονες της παγκόσμιας επιστημονικής κοινότητας από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Τι σημαίνει όμως Βιοτεχνολογία;

Βιοτεχνολογία είναι η διεργασία μέσα από την οποία επιτρέπεται μέσα από έναν μικροοργανισμό, να παραχθεί μια χημική ένωση που μπορεί να εξελιχθεί σε ένα κλινικό προϊόν όπως για παράδειγμα η ινσουλίνη η οποία παράγεται βιοτεχνολογικά. «Η βιοτεχνολογία αποτελεί ένα γενικό όρο μέσα στον οποίο αναφερόμαστε στις μελέτες που γίνονται ώστε να φτάσουμε σε ένα τελικό προϊόν το οποίο θα αποτελεί φαρμακευτικό σκεύασμα» μας λέει χαρακτηριστικά ο πρόεδρος του τμήματος Χημείας του πανεπιστημίου Πατρών και ένας από τους βασικούς διοργανωτές του συνεδρίου, καθηγητής Ιωάννης Ματσούκας.

«Βεβαίως η Βιοτεχνολογία δεν είναι μια έννοια άσχετη με τον Πολιτισμό, καθώς, πέραν του κλασικού Πολιτισμού που προσέφερε η χώρα μας στον κόσμο, υπάρχει και ο Τεχνολογικός Πολιτισμός και είναι αυτός που έχει σχέση με την Επιστήμη όπως αυτή έχει γεννηθεί από τους αρχαίους χρόνους μέσα από το Δημόκριτο, τον Ασκληπίο και τον Ιπποκράτη και όλους αυτούς τους αρχαίους Φιλόσοφους οι οποίοι ήταν και επιστήμονες των Θετικών Επιστημών», μας εξηγεί ο κ. Ματσούκας.

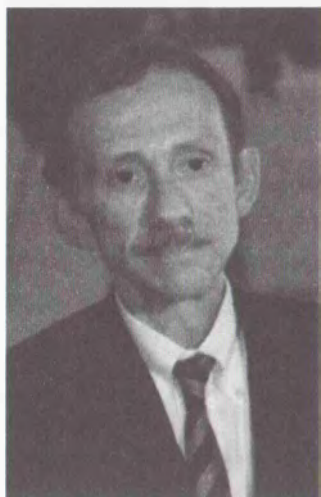
Σε ό,τι αφορά στην Πάτρα, ο πρόεδρος του Χημικού Τμήματος επισημαίνει ότι έχει να επιδείξει ένα σπουδαίο ερευνητικό έργο με σημαντικά τεχνολογικά αποτελέσματα κάτι που θα πρέπει να αναδειχθεί από την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης.

Αυτό είναι το πλαίσιο αρχών μέσα από το οποίο κρίθηκε ότι το Συνέδριο Ιατρικής Χημείας φιλοξενώντας διακεκριμένους ερευνητές από όλο τον κόσμο για να μιλήσουν για τα επιτεύγματα της Επιστήμης και της Τεχνολογίας, έχει να προσφέρει πολλά στον Τεχνολογικό Πολιτισμό μας. Στο Συνέδριο θα γίνει ανάλυση σημαντικών θεμάτων όπως «Η αποκωδικοποίηση και χαρτογράφηση του DNA-Νεότερες εξελίξεις στη Βιοϊατρική και Βιοτεχνολογία», ομιλία την οποία θα κάνει ο Άρης Πατρινός, «Έρευνα και Τεχνολογία στην Ελλάδα» από τον Δ. Νανόπουλο, «Οι νέες στρατηγικές στη ανοσοθεραπεία του καρκίνου» από το συνεργάτη της Β. Αποστολοπούλου, G. Pieterz, «Από την Ιτιά στα σύγχρονα φάρμακα» του καθ. Α. Γιάννη, «Ειδικά πολυμερή στο Fuzeseon, Φαρμάκου κατά του AIDS» του καθ. Κλ. Μπάρλου.

Είναι ξεκάθαρο πως στο εν λόγω Συνέδριο θα γίνουν πολύ σημαντικές ανακοινώσεις που αφορούν την Υπέρταση, τις Καρδιαγγειακές Ασθένειες, το AIDS, τον Καρκίνο, τη Σκλήρυνση Κατά Πλάκας. Είναι σημαντικό όμως να τονιστεί, όπως πολύ χαρακτηριστικά είπε ο κ. Ματσούκας, πως πρόκειται για ανακοινώσεις πρωταρχικών συμπε-

Η επιστήμη στο σημείο επαφής των επιστημονικών κλάδων και στην υπηρεσία της κοινωνίας

Περιληψη της ομιλίας του Αριστείδη Πατρινού
(Τμήμα Γονιδιώματος και Περιβάλλοντος, Washington DC, U.S.A.) στο Συνέδριο

Μέσα στους αιώνες η επιστήμη έχει υπηρετήσει πολλούς αφέντες. Μας έχει δώσει βελτιωμένη ποιότητα ζωής αλλά και φονικότερα εργαλεία πολέμου. Οι επιστήμονες ανέκαθεν απολαμβάνανε πιο προνομαχική θέση στην κοινωνία, ακόμα κι αν συχνά εκφράζουμε το παράπονο ότι δεν μας κατανοούν σωστά και ότι σπάνια ανταμειβόμαστε στο επίπεδο που πιστεύουμε ότι αξίζουμε. Υπάρχει σήμερα επείγουσα ανάγκη να ασχοληθούν οι επιστήμονες πιο ενεργητικά με την κοινωνία και με μεγαλύτερη υπευθυνότητα να θέσουν κάποια από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα στο παρόν αλλά και στο μέλλον, συμπεριλαμβανομένων των προκλήσεων της παγκόσμιας περιβαλλοντικής κατάπτωσης και της αειφόρου ανάπτυξης.

Προς το τέλος του περασμένου αιώνα το επιστημονικό εγχείρημα ενδυναμώθηκε επειδή όθθηκε μεγαλύτερη έμφαση στην έρευνα με τη συμμετοχή πολλαπλών επιστημονικών κλάδων. Δύο ζωηρά παραδείγματα διεπιστημονικής έρευνας είναι η μελέτη των παγκόσμιων περιβαλλοντικών αλ-

λαγών και της αλληλουχίας του ανθρώπινου γονιδιώματος. Η βιολογία είναι ένας από τους μεγάλους κληρονόμους αυτής της μετατροπής, εξ' αιτίας της διαθεσιμότητας των εργαλείων που δονείται από τις φυσικές και τις υπολογιστικές επιστήμες. Η βιολογική έρευνα είναι επίσης πανέτοιμη να βοηθήσει να κατανοήσουμε καλύτερα την διαδικασία της περιβαλλοντικής κατάπτωσης, όπως επίσης να παράσχει καινοτόμες λύσεις στις προκλήσεις της αειφόρου ανάπτυξης.

Δύο παραδείγματα της επιστημονικής επανάστασης στην βιοτεχνολογία είναι το νέο πεδίο του Περιβαλλοντικού Γονιδιώματος και η χρήση της μικροβιακής επιστήμης στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ο τομέας αυτός του Περιβαλλοντικού Γονιδιώματος μάς έδωσε ένα νέο, πανίσχυρο εργαλείο για να περιεργαστούμε τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος της Γης στο μικροσκοπικό επίπεδο και να κλιμακώσουμε την ήδη αυξημένη κατανόηση που έχουμε του οικοσυστήματος. Η ανακάλυψη νέων,

πρωτότυπων γονιδίων στην «εργαλειοθήκη» της Φύσης, μας εξοπλίζουν με τη γνώση της αντιμετώπισης σοβαρών περιβαλλοντικών προβλημάτων, όπως η παγκόσμια μεταβολή του κλίματος.

Μια νέα, συναρπαστική προοπτική στην επανάσταση στη βιοτεχνολογία είναι το ενδεχόμενο παραγωγής σημαντικών ποσοτήτων ανανεώσιμων καυσίμων όπως η αιθανόλη. Παρ' όλο που δεν υπάρχει γενική συμφωνία σχετικά με το πότε θα εξαντληθούν τα αποθέματα πετρελαίου, υπάρχουν περιβαλλοντικοί αλλά και εθνικοί λόγοι ασφαλείας να αναπτύξουμε αρμόζουσες εναλλακτικές λύσεις αντί του πετρελαίου, ειδικά στον τομέα των μεταφορών. Με στρατηγικές επενδύσεις στη βιοτεχνολογική έρευνα ίσως καταστεί δυνατό να δημιουργηθεί μια παγκόσμια βιομηχανία «κυτταρίνης αιθανόλης» που θα παρέχει ένα ανανεώσιμο καύσιμο για τις μεταφορικές μας ανάγκες.

Μετάφραση από τα αγγλικά: Εύη Γκοτσοπούλου

ρροσμάτων και αποτελεσμάτων εργαστηριακών βασικών ερευνών, που σε ορισμένα χρόνια βέβαια καλώς εκόντων των πραγμάτων, θα είναι σε θέση να τεθούν σε κλινική εφαρμογή σε ασθενείς. «Η βασική έρευνα είναι το πρώτο βήμα. Από κει και πέρα από αυτό το σημείο και μέχρι να φτάσουμε στην παραγωγή του τελικού φαρμακευτικού προϊόντος, μπορεί να μεσολαβήσουν μέχρι και δώδεκα χρόνια», μας εξηγεί ο κ. Μασσούκας.

«Ξεκινάμε πολλά προϊόντα αλλά στην πορεία ένα είναι αυτό που θα καταλήξει στην παραγωγή. Εμείς ξεκινάμε με την ευχή και την ελπίδα να φτιάξουμε συνθέσεις οι οποίες να καταλήξουν κάποτε σε ένα κλινικό προϊόν. Το σίγουρο είναι πως οι προσπάθειες δεν θα πρέπει να εγκαταλείπονται γιατί είναι πά-

ρα πολλές οι ασθένειες οι οποίες θα πρέπει στο μέλλον να γίνουν ιάσιμες γι' αυτό απαιτείται επιμονή από τους ερευνητές της βασικής έρευνας, ώστε να συνεχίζουν με στόχο πάντοτε την ανάπτυξη ενός κλινικού προϊόντος».

Το Συνέδριο αυτό στοχεύει να «παντρέψει» δύο σημαντικά πράγματα: την εργαστηριακή έρευνα και την κλινική εφαρμογή. «Η έρευνα που γίνεται στις ομάδες των καθηγητών από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές των τμημάτων Χημείας και Φαρμακευτικής που συνδιοργανώνουν το εν λόγω συνέδριο, είναι πολύ υψηλού επιπέδου και αυτό μας ικανοποιεί ιδιαίτερα, λέει χαρακτηριστικά ο πρόεδρος του τμήματος χημείας και συνεχίζει: αυτά τα παιδιά είναι το μέλλον γι' αυτό και τους έχουμε χαρακτηρίσει Εθνική Ελπίδων για αυτήν τη χώρα». Γι' αυτά λοιπόν τα παιδιά δεν θα υπήρχε καταλληλότερη στιγμή από αυτήν του συνεδρίου για να τους απονεμηθούν, οι μεταπτυχιακοί τους τίτλοι σπουδών.

Το συνέδριο διοργανώνεται από το διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών των τμημάτων Χημείας και Φαρμακευτικής με συντονιστές τον κ. Μασσούκα και τον πρόεδρο του τμήματος Φαρμακευτικής καθηγητή Χρήστο Κοντογιάννη.

Νίκος Καπηλίδης

Ο κορυφαίος ντράμερ της τζαζ παρουσίασε πρόσφατα από τη σκηνή του REC τον πρώτο του δίσκο ως συνθέτης με τον σημαδιακό τίτλο «Αροθύμιαν (Νοσταλγία)». Μετά από την εκπληκτική βραδιά που μας χάρισε μαζί με τους εξαιρετικούς μουσικούς που απαρτίζουν το σχήμα «Jazz Utopia», δέχτηκε να μιλήσει στο «Δ». Συναντηθήκαμε για έναν καφέ που κράτησε τρεις πολύ ευχάριστες ώρες και μας αποκάλυψε με εγκάρδια διάθεση τον άνθρωπο πίσω από τα ντραμς*. Τον άνθρωπο που έγινε μουσικός γιατί πολύ απλά ήταν και ο πατέρας του και τα αδέρφια του.

Συνέντευξη στην Εύη Γκοτσοπούλου

«Δεν υπήρχε καμία περίπτωση, από την αρχή, να μη γίνω μουσικός. Όνειρο του πατέρα μου ήταν να κάνει ορχήστρα με τα αγόρια του. Την ορχήστρα του Μιχάλη Καπηλίδου. Για να καταλάβεις, όταν γεννιόταν ο μικρός μου αδερφός είπε στη μάνα μου: «Μην έρθεις σπίτι αν δεν είναι αγόρι!»

Και γιατί ντραμς;

Επιλογή του πατέρα μου ήταν και αυτό. Πρέπει να ήμουν λίγο «βαρύς» με τα άλλα όργανα που μάθαινα και ο πατέρας νόμιζε ότι δεν θα τα καταφέρω. Θεωρούσε ότι τα ντραμς ήταν πιο εύκολα και μια μέρα μου έφερε κάτι πογκάκια και μου είπε να παίζω ό,τι ακούω. Η μουσική που έβγαζε στο δισκοπωλείο που είχαμε, ακουγόταν και πάνω στο σπίτι. Και έτσι έπαιζα όλη μέρα. Δεν μου είπε ποτέ ότι θεωρούσε πως δεν είχα έφεση στη μουσική κι όταν το κατάλαβα, χρόνια μετά, λέω «Κοίτα να δεις! Ο μπαγάσας με θεωρούσε άχρηστο!»

Φαντάζομαι ότι τα ακούσματά σας και εξ' αιτίας της ορχήστρας και επειδή μεγαλώσατε στην επαρχία θα ήταν κυρίως παραδοσιακά και λαϊκά τραγούδια. Πότε συναντάτε την τζαζ; Όχι. Δεν είναι έτσι. Η Ίάνθη είχε πολύ υψηλό πολιτιστικό επίπεδο για την εποχή. Στο μαγαζί, από την άλλη, έπαιζαν τα πάντα. Παραδοσιακή μουσική, λαϊκά, τούρκικα, ροκ και

«ΘΥΜΑΜΑΙ
ΤΙΑ ΠΑΝΤΑ
ΜΕ ΔΙΣΚΟΥΣ...»

υπήρχε μεγάλη συλλογή κλασικών έργων. Αυτή η ποικιλία με βοήθησε πολύ στην καριέρα μου. Στο να ελίσσομαι στα μουσικά είδη με μεγάλη ευκολία. Κάποια στιγμή ο πατέρας έφερε δύο δίσκους τζαζ. Του κορυφαίου ντράμερ Art Blakey το «The Jazz Messengers» και το «Cat» του σπουδαίου οργανίστα Jimmy Smith. Θεωρώ πολύ σημαντικό το γεγονός ότι τους άκουσα μόλις οκτώ ετών, πολύ κοντά στη γέννησή μου. Έτσι συναντιέμαι με τη τζαζ. Άκουγα και πολύ ροκ τότε και σόουλ. Μου έρχονται συνέχεια δίσκοι στο μυαλό. Ξέρεις, τα θυμάμαι όλα με δίσκους! «Κολλάω» για κάποιο διάστημα με συγκεκριμένους δίσκους τους οποίους ακούω συνέχεια. Κι αν θέλω να θυμηθώ κάποια περίοδο της ζωής μου, βάζω τον αντίστοιχο δίσκο...

Πώς βλέπετε γενικά την ελληνική μουσική σκηνή και ειδικότερα την τζαζ;

Θα σου απαντήσω ως εξής. Από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου, το ελληνικό τραγούδι «περνάει κρίση!» Πότε πια θα τελειώσει και τι εννοούμε μ' αυτό; Το τραγούδι είναι κάτι πολύ απλό, συνδεδεμένο με την καθημερινότητά μας και τη διάθεση που έχουμε κάθε στιγμή. Υπάρχουν οι πάνω στιγμές και οι κάτω στιγμές στην διαδρομή του, αλλά έτσι συμβαίνει με όλα στη ζωή. Όλη αυτή η φασαρία νομίζω ότι γίνεται από τους λεγόμενους «παράγοντες» για εμπορικούς λόγους. Για να πουλάνε κάποια περιοδικά, να προβάλλονται κάποιοι συνθέτες, ερμηνευτές, εταιρίες κ.λπ. Αυτό που είναι παραγωγισμένο και στριμωγμένο κανονικά στη γωνία είναι η τζαζ, τα νέα πειραματικά ρεύματα όλων των ειδών και η «έντεχνη» μουσική - όχι ότι η άλλη είναι άτεχνη και ούτε μου αρέσει ο όρος, αλλά δεν υπάρχει κι άλλος. Το κοινό επηρεάζεται από την τηλεόραση που όπως λέει και ο θάνατος ο Μικρούτσικος «είναι 100% παραλία» και δεν ψάχνει άλλες διεξόδους. Βέβαια, ευθύνη μεγάλη γι' αυτό φέρουν και οι τραγουδοποιοί γιατί «καϊδεύουν» συνέχεια το κοινό και το κακομαθαίνουν. Ξέρεις πόσες φορές έχω ακούσει σε συναυλίες που συμμετέχω σαν μουσικός το «είστε καταπληκτικό κοινό!» ενώ είναι απόλυτα εμφανής η απόσταση και η έλλειψη επικοινωνίας; Στη συναυλία στο REC ήρθαν να μας δουν 100 άνθρωποι, κυρίως νέοι. Αυτό που ένιωσα ήταν καταπληκτικό! Αυτό το κοινό θέλω εγώ. Αυτήν την υπέροχη επικοινωνία. Πρέπει κάποτε

όλοι να πάρουμε τις ευθύνες μας στα χέρια μας. Και το κοινό, το οποίο δεν διεκδικεί και δεν θέλει να πάει πάρα πέρα σαν «κακομαθημένο παιδί».

Μιας και μιλάμε για «παιδιά», ανταποκρίνονται οι νέοι σ' αυτό που κάνετε και σε ποιο βαθμό;

Αν έχουμε τη δυνατότητα να φτάσουμε στα νέα παιδιά, αν τους δοθεί η ευκαιρία να μας ακούσουν όπως έγινε στο REC, τότε η επικοινωνία είναι εκατό τις εκατό. Είδες τις αντι-

δράσεις τους σ' αυτή τη συνουσία, που για μένα ήταν μία απ' αυτές που θα θυμάμαι σε όλη την υπόλοιπη ζωή μου. Παρά τις πάμπολλες εμπειρίες μου σε όλο τον κόσμο, αυτή εδώ η συνουσία ήταν πολύ έντονη και μας έκανε να αισθανθούμε υπέροχα!

Με ρώτησες πριν πώς βλέπω την τζαζ ακινή στην Ελλάδα. Κατ' αρχήν πρέπει να πω ότι για μένα η τζαζ είναι το κέντρο και ο σκοπός όλων όσων κάνω. Στη χώρα μας είναι πολύ παρεξηγημένο είδος. Ελάχιστοι έχουν συνειδητοποιήσει ότι πίσω απ' ο,τιδήποτε καινούργιο προκύπτει στη μουσική, βρίσκεται η τζαζ. Εδώ έχουμε μια εικόνα της τζαζ είτε συνδεδεμένη με ατριπτιζάδικα, είτε με την παλιομοδίτικη φόρμα του Λούις Αρμστρονγκ.

Το μεγαλειώδες στη τζαζ είναι ότι αφομοιώνεται όπου πάει και αφομοιώνει στοιχεία από τη μουσική κουλτούρα της κάθε χώρας. Προσαρμόζεται σαν το φίδι που αλλάζει δέρμα. Πρέπει να «πεθάνει» για να ξαναγεννηθεί ανανεωμένη. Στην Ελλάδα, για να παραμείνει ζωντανό μουσικό είδος, θα πρέπει να ακολουθήσει αυτήν ακριβώς την πορεία. Αν συνεχώς μηρυκάσουμε αυτά που κάνουν οι Αμερικάνοι, δεν θα έχουμε καμία τύχη. Η μίμηση είναι χρήσιμη μέχρι του σημείου να κατανοήσουμε αυτό που μιμούμαστε, να το φέρουμε κοντά μας, στη δική μας ζωή και μετά να κοιτάξουμε μέσα μας —κάτι που όλοι φοβόμαστε!— και να βγάλουμε κάτι δικό μας. Τότε και μόνο τότε αυτό το δημιούργημα ίσως μιλήσει και σε κάποιους άλλους...

Μιλάμε για αλληλεπίδραση της τζαζ με τις μουσικές κάθε τόπου. Στην Ελλάδα υπάρχει ζωντανή παραδοσιακή μουσική; Υπάρχει δημιουργία;

Δεν έχω ιδιαίτερη σχέση με αυτό το είδος και δεν ξέρω αν σε κάποιο μέρος στην Ελλάδα οι άνθρωποι δημιουργούν ακόμα παραδοσιακή μουσική. Αυτό όμως από μόνο του δεν σημαίνει ότι είναι και ζωντανή. Θεωρώ ότι αν είναι να ξαναζωντανέψει, αυτό θα συμβεί μόνο μέσα από προαμίξεις με άλλα είδη. Μόνο ως μπάσταρδο παιδί θα ανανεωθεί. Ελπίζω πολύ στα παιδιά που έχουν βγει από μουσικά λύκεια και διαφαίνεται ότι μπορούν να δώσουν νέα πνοή στην ελληνική μουσική. Αυτοί οι νέοι ελίσσονται ανάμεσα στα είδη. Κάποια στιγμή θα δημιουργήσουν την δική τους παράδοση. Το δικό τους ιδίωμα. Για να ξαναζωντανέψει την παράδοση πρέπει να την «παραβιάσεις». Θα πω κάτι ακραίο τώρα —σαν άνθρωπος αισθάνομαι τα πράγματα πάντα στην υπερβολή τους!— κι αν θες γράψτο. Προτιμώ μια γυναίκα βιασμένη παρά να πεθάνει χωρίς να έχει κάνει έρωτα. Μια γυναίκα ανέρπαστη είναι σαν πεθαμένη μουσική.

Για να κάνω το «Αροθύμιαν» πάτησα πάνω στην παράδοση. Όμως, σαν μουσικός δεν γνωρίζω αυτό το κομμάτι. Μποίνω στο είδος μόνο για να κλέψω πράγματα και να τα χρησιμοποιήσω στην τζαζ. Πράγματα που δεν είναι εμφανή και δεν θέλω να είναι. Στην ενορχήστρωση των κομματιών είχα σκεφτεί να χρησιμοποιήσω παραδοσιακά όργανα. Την τελευταία στιγμή όμως, έκανα πίσω. Επειδή ξίνα και η πρώτη μου δουλειά σαν συνθέτης, προτίμησα να δουλέψω με ό,τι εγώ γνωρίζω καλά. Με τζαζ όργανα και τζαζ μουσικούς...

Μπορεί τα παραδοσιακά στοιχεία να μην είναι εμφανή σε όλα τα κομμάτια του δίσκου, όμως στο «Αροθύμιαν», το ομώνυμο κομμάτι, είναι. Το ακούσαμε στη συνουσία και όλοι καταλάβαμε ότι για σας είναι πολύ σημαντικό. Θα θέλατε να μας πείτε γιατί;

Γιατί ό,τι αγάπησα μεγάλως, το μισούσα μικρός. Θα σου εξηγήσω τι εννοώ αλλά με μια κουβέντα αυτό είναι. Είχα πολύ δύσκολη σχέση με τον πατέρα μου γιατί ήταν απόμακρος και μένα δεν μου άρεσαν τότε καθόλου τα παραδοσιακά, το χωριό που ζούσα... Έλεγα: «Τι είν' αυτά; Εγώ είμαι ροκ!». Ασφικτιούσα. Πήγαινα και κοιτούσα τα τρένα και ονειρευόμουν ταξίδια μακριά από κει. Τελικά, έφυγα γύρω στα δεκαοκτώ. Αυτό μας απομάκρυνε σαν οικογένειο. Αφορμή να έρθουμε και πάλι κοντά, ήταν ένα σοβαρό πρόβλημα υγείας που πέρασε ο πατέρας μου. Το συγκεκριμένο κομμάτι υπήρχε μέσα μου πολύ καιρό και ήθελε να βγει. Είχα πει στον εαυτό μου ότι ον ποτέ το «μσζέψω» θα το αφιερώσω στους γονείς μου. Όταν λοιπόν το έφτιαξα, άρχισα να αναζητώ τίτλο. Είχα μνήμες από τους μεγάλους σε ηλικία Πόντιους στην Ίαθη που έλεγαν «Αροθυμώ και τραγώδω...» και τα μάτια τους κοιτούσαν τον ουρανό. Ήρθε κι έδεσε και ως τίτλος και ως αφιέρωση στους γονείς μου. Γιατί «Αροθύμιαν» θα πει Νοσταλγία!

mercatto
ΙΤΑΛΙΚΑ ΕΣΩΡΟΥΧΑ

ΝΤΑΣΚΑ ΝΙΚΟΛΙΤΣΑ • Πατρέως 64, Τηλ.:2610-224.555, Πάτρα

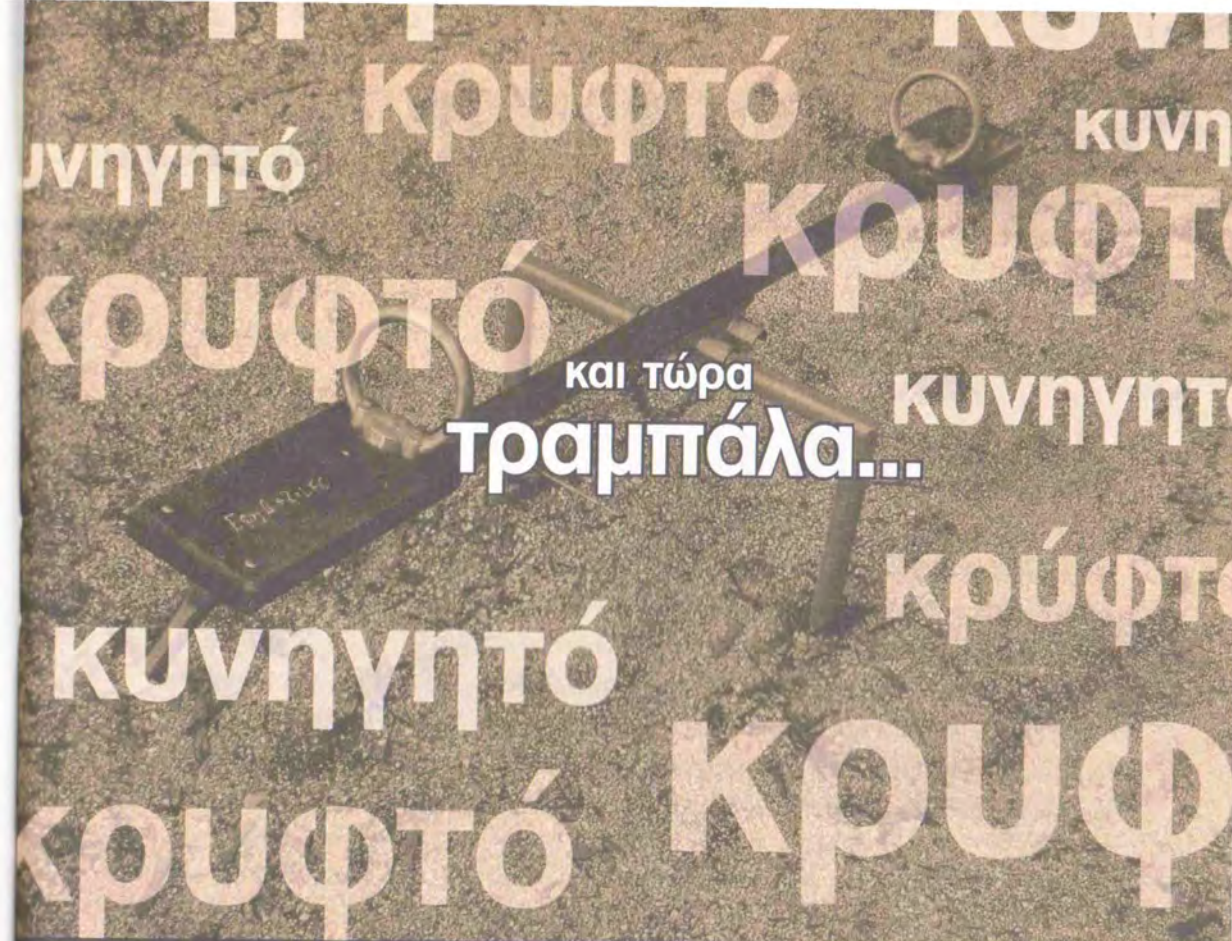
Έχετε συνεργαστεί με τους σημαντικότερους Έλληνες και ξένους δημιουργούς και μουσικούς. Ποιον ή ποιους ξεχωρίζετε;

Κατά περιόδους υπάρχουν άνθρωποι, μουσικοί και μη, που παίζουν καθοριστικό ρόλο στη ζωή μου και την δουλειά μου, με πρώτο τον πατέρα μου. Ο μικρός μου αδερφός, ο Θόδωρος που παίζει κιθάρα είναι ανάμεσά τους και πολλοί φίλοι... Επηρεάζομαι όμως πολύ κι από ανθρώπους που έχουν άνεση στο λόγο. Ζηλεύω τη συγκροτημένη σκέψη, αυτούς που έχουν μνήμη... Μια από τις τελευταίες μουσικές επιρροές μου ήταν ο μεγάλος τρομπετίστας Danny Hayes που δυστυχώς πέθανε πρόσφατα. Παίζαμε μαζί στη Θεσσαλονίκη και κάθε βράδυ μάθαινα και κάτι ακόμα. Μου έκανε «γυμνάσιο» την ώρα που παίζαμε. Με ωθούσε στα άκρα. Φοβερό σχολείο για μένα και για πολλούς άλλους. Βλέπεις στη τζαζ —ίσως σε όλα τα μουσικά είδη— μαθαίνεις κάθε μέρα. Όποιος μουσικός πει ότι τα κατέχει όλα, πρώτον λέει ψέματα και δεύτερον έχει πάψει να είναι «ζωντανός». Εκτιμώ πάρα πολύ και επηρεάζομαι από τους Έλληνες μουσικούς. Πρέπει να τονιστεί ότι είναι εξαιρετικοί γιατί όλοι μας είμαστε ξενομανείς και νιώθω έντονα την υποτίμηση στο πρόσωπο των Ελλήνων σε σχέση με τους ξένους.

Από ποιους; Το κοινό;

Όχι. Από τις εταιρίες, τους δημοσιογράφους, τα κλαμπ. Υπάρχει τεράστια δυσκολία πρόσβασης του κόσμου στη δουλειά των Ελλήνων τζαζ δημιουργών. Επειδή αγοράζω συνέχεια δίσκους, σε βεβαιώ ότι είναι εξαιρετική. Όμως εσύ σαν ακροατής, δεν την γνωρίζεις. Ο χώρος της τζαζ είναι πολύ σημαντικός για τα ελληνικά πράγματα γιατί είναι ο κατ' εξοχήν χώρος πειραματισμού και παραγωγής του καινούργιου. Και όμως, μας έχουν με την πλάτη στον τοίχο. Ξέρεις ότι υπάρχει γνωστό αθηναϊκό τζαζ κλαμπ που δεν ανεβάζει στη σκηνή του Έλληνες τζαζίστες; Όταν πρωτοξεκίνησε, εμείς το υποστηρίξαμε. Τώρα, μόνο οι ξένοι του «κάνουν». Κι από τη μεριά μας όμως κανείς δεν θέλει πια να παίξει εκεί...

* Ολόκληρη η συνέντευξη θα δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του περιοδικού

Πρόσφυγες. Κάτι παιχνίδια που παίζει η ζωή...

Τρέχουν κυνηγημένοι, κρύβονται φοβισμένοι...
 Κάποτε ήταν συνηθισμένοι, καθημερινοί άνθρωποι.
 Τώρα έχουν μείνει χωρίς πατρίδα, χωρίς σπίτι, χωρίς οικογένεια.
 Χωρίς άλλη επιλογή από το να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους,
 για να μπορέσουν, τουλάχιστον, να μείνουν ζωντανοί.
 Και, μετά, μια ξένη χώρα γι' αυτούς που ταλαντεύεται - να τους δεχτεί ή όχι;
 Να τους προσφέρει άσυλο ή να τους αρνηθεί την προστασία;
 Λες κι η τελευταία τους ελπίδα... τραμπαλίζεται.
 Αλίμονο! Παράξενα που είναι τα παιχνίδια της ζωής...

UNHCR

The UN Refugee Agency

Ύπατη Αρχή του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

Εμείς οι Έλληνες ξέρουμε από προσφυγιά, ξέρουμε από ανθρωπιά

Αχ αυτό το ν!

Εξαπο ανέκαθεν, που λένε, ήμουν περήφανη για την ορθότητα με την οποία μιλάω και κυρίως γράφω, αφού η ορθογραφία, το συντακτικό και η γραμματική της ελληνικής γλώσσας ήταν τα δυνατά μου σημεία και πάντα έψαχνα να βρω τον πιο σωστό τρόπο έκφρασης. Από τότε όμως που έχω αρχίσει και εκφράζομαι συχνά με γραπτό λόγο, τα «φτερά της περηφάνιας» μου έχουν αρχίσει και πέφτουν... Το πόσα λάθη κάνω και πόσες απορίες έχουν ξεφυτρώσει από εκεί που δεν τις περίμενα, δεν περιγράφεται! Και το χειρότερο, όσο πιο πολύ τις ψάχνω τόσο πιο πολύ μπερδεύομαι. Γιατί από ένα σημείο και πέρα είναι ζήτημα άποψης και επιλογής, που σημαίνει ότι το λάθος-σωστό πρεσβεύει κάτι.

Συμμαζεύω τις σκέψεις μου και έρχομαι στο προκείμενο. Αυτά τα ν στα άρθρα και στα μόρια, με έχουν παιδέψει πολύ. Μέχρι πριν από μερικά χρόνια, θεωρούσα δεδομένο και ποτέ δεν μου δημιουργούσαν πρόβλημα, ότι ένας μόνο αποδεκτός τρόπος υπάρχει: αυτός που έμαθα στο σχολείο και βασιζόταν στην περίφημη γραμματική του Μανόλη Τριανταφυλλίδη —και ακόμη βρίσκεται σε περίοπτη θέση στη βιβλιοθήκη μου (ναι, εκείνη που μας είχαν δώσει στο σχολείο). Ο τρόπος της δημοτικής καθομιλουμένης γλώσσας με το γνωστό κανόνα (ν μπαίνει πριν από φωνήεν, κ, η, τ, γκ, μπ, ντ, τζ, τα, ξ, ψ) να ισχύει για τα άρθρα, το μνν, το δεν. Εξαιρείται το σαν, που μένει πάντα σαν. Πριν από μερικά χρόνια μου λέει κάποιος: «Είναι λάθος που αφαιρείς το ν από το δεν. Δεν το ξέρεις ότι δεν αφαιρείται;». Η ιδέα μου άρεσε και πριν το ψάξω αρχίζω να το χρησιμοποιώ. Πράγματι το δεν μοιάζει λειψό χωρίς ν και επιπλέον το δε, σκέτο, είναι σαν το μεν - δε. Η αλήθεια όμως έρχεται να μου πει ότι δεν υπάρχει κανόνας που να λέει ότι το ν από το δεν δεν αφαιρείται. Το αντίθετο μάλιστα: το δεν ακολουθεί τους κανόνες για τα άρθρα. Ο Μπαμπινιώτης στο λεξικό του υποστηρίζει το ίδιο, συμπληρώνει όμως ότι αφενός οι περισσότεροι δεν θυμούνται τον κανόνα και το κάνουν λάθος και αφετέρου το δε παραπέμπει στο μεν - δε. Προτείνει μάλιστα ως καλύτερη λύση το δεν σε όλες τις περιπτώσεις. Το «Λεξικό της κοινής ελληνικής» του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών από την άλλη, δεν αναφέρεται στο θέμα θεωρώντας δεδομένο τον προαναφερθέντα κανόνα. Από τα παραδείγματα που δίνει προκύπτει ότι υπάγεται κανονικά στον κανόνα για τα άρθρα.

Τα άρθρα τώρα μοιάζουν πιο εύκολη υπόθεση. Ο κανόνας υπάρχει και γιατί να το συζητάμε; Σωστή πορατήρηση αλλά όταν γράφεις συνέχεια ο κανόνας δεν φαίνεται αρκετός.. Με τα κύρια ονόματα, και ιδιαίτερα τα αντρικά πώς σας φαίνεται η φράση «το Γιώργο»; Κάτι δεν πάει καλά αλλά πριν από το γ δεν βάζουμε ν. Κάποιοι φιλόλογοι προτείνουν να τηρείται ο κανόνας για τα άρθρα αλλά να υπάρχει εξαίρεση πριν από τα κύρια ονόματα, και τα θηλυκά και τα αρσενικά: την θάλεια, τον Γιώργο κ.τ.λ. Κάποιοι άλλοι πάνε πιο κοντά στα αρχαία ελληνικά και λένε τα άρθρα να παίρνουν πάντα ν: την γιορτή, τον θερμοσίφωνα κ.τ.λ. Και ασφαλώς και αυτοί —είναι περισσότεροι— που λένε να ακολουθήσουμε τον κανόνα της δημοτικής. Προσωπικά εγώ, μέχρι πριν από λίγο καιρό, ακολουθούσα το γνωστό κανόνα αλλά πρόσφατα υιοθέτησα το ν πριν από τα κύρια ονόματα. Δεν έχω κατασταλάξει όμως, αφού αυτός ο υποτιθέμενος κανόνας μοιάζει λίγο κομπογιαννίτικος.

Αν εξετάσουμε τον προφορικό λόγο, μήπως εκείνος μπορέσει να μας δώσει κάποια απάντηση (αφού το λέμε έτσι να το γράφουμε και έτσι) πάλι τα πράγματα περιπλέκονται λίγο. Στην καθημερινότητά μας δεν νομίζω ότι λέμε «δεν θα πάω», «τον Γιώργο» κ.ο.κ. Όταν όμως πρέπει να μιλήσουμε λίγο πιο επίσημα κάπου, τότε πολλοί είναι αυτοί που θα πούνε «δεν θα πάω». Το ν δίνει περισσότερη έμφαση στην άρνηση αλλά κάνει και πιο καθαρή την εκφορά του λόγου· και ο γραπτός λόγος έχει πάντα μια περισσότερη επισιμότητα από τον προφορικό, αλλά είναι αυτό αρκετό;

Απάντηση συγκεκριμένη δεν έχω να δώσω, θεωρώ όμως ότι ίσως —ίσως— είναι καλύτερα να ακολουθήσουμε τη δημοτική. Όποια πάντως και αν είναι η επιλογή, το σημαντικό είναι να υπάρχει συνέπεια. Θέλουμε το ν; Να το βάζουμε παντού. Θέλουμε τη δημοτική; Να ακολουθούμε παντού τον κανόνα. Ένα κείμενο με συνέπεια δεν θα τολμούσα να το διορθώσω ακόμη και αν το θεωρώ λάθος. Γιατί πίσω από αυτά μπορεί να κρύβεται ένας ολόκληρος συλλογισμός ή και ιδεολογία —ιδίως παλιότερα— που δεν μπορείς να τα ακυρώσεις. Αν δεν υπάρχει όμως...

Ιδέες, σκέψεις, απορίες, ενστάσεις στο: ealexandraki@todonti.gr

Ο φορέας «Πολιτιστικές Διαδρομές» είναι η πιο νέα πρωτοβουλία στα πολιτιστικά δρώμεντα της Πάτρας που μέσα σε λίγους μήνες έχει δώσει ένα ξεχωριστό στίγμα. Δημιουργήθηκε από την Ένωση του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και της Διακιδείου Σχολής του Λοού Πατρών.

Σκοπός του η διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων μέσα στα πνευματικά πλαίσια που έχουν τεθεί από τη μακρόχρονη πνευματική παρουσία της Διακιδείου Σχολής στον πατριότιμο χώρο.

Όπως γνωστόν, η Διακιδεία ιδρύθηκε το 1877. Κατά τον αείμνηστο ιστορικό των Πατρών, Κώστα Τριανταφύλλου (βλ. «Αχαϊκά Χρονικά», τ.13, 1976, σ.171 κ.ε.) τη Σχολή ίδρυσε ο τότε αρτιστάτος «Αχαϊκός Σύλλογος» με πρόεδρο τον Γ. Παναγόπουλο και Γραμματέα τον Ηλία Δόξα. Ο αγιασμός των εγκαινίων έγινε την 10η Ιανουαρίου 1877 και έκτοτε η Σχολή λειτούργησε ως ένα είδος λαϊκού πανεπιστημίου, όπου εδιδάσκοντο «καθ' εκάστην εσπέραν χρήσιμα τω λαώ μαθήματα».

Από το βήμα της Διακιδείου πέρασαν ξεχωριστές προσωπικότητες, μεγάλης πνευματικής και επιστημονικής εμβελείας. Από τους πρώτους τακτικούς ομιλητές αναφέρονται μεταξύ των άλλων ο δικηγόρος Στ. Θεοκάρης, ο γυμνασιάρχης Γ. Παπαδημητρίου, ο ιατρός Χρήστος Κορύλλος, ο τότε αρχιεπίσκοπος Πατρών Νικηφόρος Κολογεράς, οι αρχιμανδρίτες Ευσέβιος Ματθόπουλος, Ηλίας Βλαχόπουλος, Πολύκαρπος Συνοδίνος, για να ακολουθήσουν κατά τη διαδρομή των ετών πλείστοι όσοι ομιλητές, των οποίων οι καρποί της διδασκαλίας υπήρξαν πλουσιότατοι και άκρως ευεργετικοί για την πατριότιμη κοινωνία. Όπως αναγράφει εφημερίδα της εποχής, ακροατές της Σχολής ήταν «πλείστοι κληρικοί, υπάλληλοι, επιστήμονες, έμποροι, βιομήχανοι, οι φοιτηταί και οι μαθηταί, ακόμη δε κυρίαί και δεσπούναι προσέρχονται για να λαμπρύνουν την αίθουσαν».

Μόνιμη στέγη δεν διέθετε η Σχολή. Κατά καιρούς στεγάσθηκε σε διάφορα ιδιωτικά κτήρια των Πατρών, όπως των Χρυσανθακοπούλου και Πορφυροπούλου, ή εκεί όπου ήταν ο κινηματογράφος Παλλάς, και στο επί της οδού Γεροκωστοπούλου και Ρήγα Φεραίου οίκημα του Γ.

Μαρκέτου, μέχρις ότου ο Ιωάννης Διακίδης, διακατεχόμενος από βαθύ αίσθημα ευποιίας και αγάπης προς την πόλη, εδώρπησε το 1950 ολόκληρο το ισόγειο κτήριο επί της οδού Κανάρη, οπότε η Σχολή απέκτησε ιδιόκτητη στέγη και έλαβε έκτοτε, προς τιμήν του, την επωνυμία «Διακιδείος Σχολή Λοού».

Προσφάτως, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας κ. Π. Καββαδός και το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, επιθυμώντας να τιμήσουν τη μακρόχρονη πνευματική προσφορά της Διακιδείου Σχολής Λοού, αποφάσισαν να βοηθήσουν και να συμβάλλουν στην περαιτέρω ευόδωση των πνευματικών αυτών στόχων.

Η ένωση Προσώπων συστάθηκε τον Απρίλιο του 2005.

Πρόεδρος είναι ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Παναγιώτης Καββαδός.

Αντιπρόεδρος ο Πρόεδρος της Διακιδείου Σχολής Λοού Ιωάννης Αθονασόπουλος.

Μέλη: ο Διευθυντής του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Κωνσταντίνος Βαλληνδράς, η αρχιτέκτων - πολεοδόμος Χαρά Ποσαδάτου - Γιαννοπούλου και ο θεολόγος - μουσικολόγος Παναγιώτης Ανδριάπουλος.

Μετά τη σύσταση του φορέα, πρώτη ενέργεια του κ. Καββαδά, ήταν η χρηματοδότηση των εργασιών ανακαίνισης της αίθουσας. Αυτή τη στιγμή η αίθουσα έχει πλήρη εγκατάσταση κλιματισμού και εξοπλισμού, νέα διαμόρφωση της οροφής της, και των περιμετρικών τοίχων της, έχει εξοπλισθεί με φωτισμό πολλαπλών επιλογών, με σύστημα αναρτήσεως ώστε να είναι δυνατή η διοργάνωση εκθέσεων, εφοδιάστηκε με νέα, λειτουργικά καθίσματα και έγινε άλλη διάρθρωση όσον αφορά στην διάταξη τους, κατακτώντας έτσι ένα πιο σύγχρονο και ευέλικτο πρόσωπο.

Λίγο πριν το Χριστούγεννα και με τη βοήθεια αυτή τη φορά από τη Νομαρχία Αχαΐας, επιστρώθηκε το δάπεδο με μοκέτα, η οποία οναδεικνύει περισσότερο το νέο της πρόσωπο. Έτσι στην καρδιά της πόλεως έχουμε μια νέα αίθουσα χωρητικότητας περίπου τριακοσίων ατόμων.

Οι εκδηλώσεις του νέου αυτού Φορέα έχουν ήδη ξεκινήσει και ήταν μέχρι στιγμής υψηλού επιπέδου. Ενδεικτικά αναφέρουμε

1. «Η τεχνολογία στην υπηρεσία του πολιτισμού», Ομιλία του Δημήτριου Εφραίμογλου με προσφωνήσεις από τους Λάζαρο Εφραίμογλου, Πρόεδρο Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού και Γεώργιο Μπακιάδη, καθηγήτη Παν/μίου Πατρών.

2. Παρουσίαση της «Γραμματικής της Νέας Ελληνικής, Δομολειτουργική -Επικοινωνιακή» των κ. Χρήστου Κλαίρη και κ. Γεωργίου Μπαμπινιώτη.

3. Ομιλία του Βασιλείου Λαμπρινουδάκη, καθηγητή της Κλασικής Αρχαιολογίας του Παν/μίου Αθηνών με θέμα «Η ανάδειξη της πολιτισμικής μας κληρονομιάς. Η περίπτωση της Νάξου. (βραβείο Europa Nostra)».

4. Διεθνής Έκθεση μικροχαρακτικής EX-LIBRIS του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκαδίων και συναυλία κλασικής μουσικής με το Κουαρτέτο Opera Quattro.

5. «Πάτρα η πολύμορφη». Σκοπός της εκδήλωσης ήταν μια πρώτη προσέγγιση της πληθυσμιακής συνθέσεως των Πατρών από την Παλιγγενεσία μέχρι και το Μεσοπόλεμο. Έλαβαν μέρος όλοι οι επί μέρους σύλλογοι επουλίδων στην Πάτρα.

6. Ομιλία του γ.γ. της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Π. Καββαδά για τα προγράμματα πολιτισμού του Γ' ΚΠΣ που υλοποιούνται στη Δυτική Ελλάδα.

Ναοί της πόλης των Ιωαννίνων

Όταν οι χορηγοί καθοδηγούσαν τους αγιογραφους

της Κατερίνας Κοντοπανιάγου. Αρχαιοπόλου

Ένώ στους πρώτους αιώνες της Τουρκοκρατίας ο αγώνας για τη θρησκευτική συνείδηση των υπόδουλων Ηπειρωτών φαίνεται να έχει πυρήνα την ίδια την Εκκλησία, στην ύστερη τουρκοκρατία η θρησκευτική ζωή του ελληνικού πληθυσμού της περιοχής διαμορφώνεται και από παράγοντες εξωεκκλησιαστικούς¹. Όπως και η πνευματική κατάσταση στην Ήπειρο έτσι και η ανέγερση ναών από τον 18ο αι. και εξής είναι αρμοδιότητα ατόμων ή φορέων της κοινότητας. Έτσι, ενώ από τις κτητορικές επιγραφές των μνημείων βλέπουμε ότι τον 16ο και 17ο αι. οι μονές και οι ναοί της Ηπείρου κτίζονται με την πρωτοβουλία και τη συνδρομή της Εκκλησίας, αλλά και των πλούσιων χορηγών ή κοινοτήτων, από τον 18ο αι. ο ρόλος της Εκκλησίας, όσον αφορά στην ανέγερση ναών μειώνεται συνεχώς. Όπου τον 19ο αι. οι ναοί κατά κανόνα κτίζονται ή διακοσμούνται με πρωτοβουλία και δαπάνη λαϊκών χορηγών, συντεχνιών ή κοινοτήτων². Το φαινόμενο αυτό έχει επισημανθεί για τον ευρύτερο «ηπειρωτικό χώρο» της Μακεδονίας, Ηπείρου και Θεσσαλίας³.

Στη πόλη των Ιωαννίνων δε διασώζονται εκκλησιαστικά μνημεία παλαιότερα του 19ου αιώνα. Ωστόσο η κτητορική επιγραφή του 17ου αι. στο Αρχιμανδρείο —ανέρχεται στη δεύτερη οικοδομική φάση— δίνει ενδιαφέρουσες πλη-

ροφορίες για τη πρωτοβουλία ανέγερσης του ναού. Μας παραδίδει ότι μοναχοί και κληρικοί είχαν την ευθύνη της κατασκευής⁴. Επίσης, οι επιγραφές του 16ου αι. στη ζωγραφική διακόσμηση της Μονής Φιλανθρωπικών στο Νησί Ιωαννίνων μαρτυρούν ότι οι ανακαινιστές και συνδρομητές Φιλανθρωπικοί ανήκαν επίσης στην τάξη των κληρικών και μοναχών⁵. Αλλά δεν συμβαίνει το ίδιο στους επτά ναούς της πόλης (Μητρόπολη, Περίβλεπτο, Άγιο Νικόλαο της Αγοράς, Άγιο Νικόλαο των Κοπάνων, Αγία Μαρίνα, Αρχιμανδρείο και Αγία Αικατερίνη), που ξανακτίστηκαν μετά το 1822 μέσα σε διάστημα περίπου σαράντα ετών (1831-1872). Εδώ οι επιγραφές και τα ιστορικά στοιχεία μαρτυρούν ότι την πρωτοβουλία και την επιστασία των έργων αναλαμβάνουν εξολοκλήρου οι εκκλησιαστικές επιτροπές⁶, που αποτελούνται συνήθως από μέλη των επαγγελματικών συντεχνιών. Το μεγαλύτερο μέρος της δαπάνης καλύπτεται από τα εμβάσματα Γιαννιωτών εμπόρων της διασποράς και κυρίως των Ζωσιμάδων. Εκτός από την ανέγερση της Μητρόπολης το 1831, που υπήρξε έργο του μητροπολίτη Ιωακείμ εκ Μελενίκου, στην ανέγερση των υπόλοιπων ναών δεν φαίνεται πουθενά η ανάμειξη της Εκκλησίας. Η ανοικοδόμηση του Αγίου Νικολάου των Κοπάνων⁷ είναι έργο του Νούσια Χρυσού, πρωτομάστορα της συντεχνίας των τακισιαντών, ενώ για τους ναούς της Περιβλέπτου, Αγίου Νικολάου Αγοράς και Αγίας Μαρίας ο βασικός χορηγός Νικόλαος Ζωσιμάς έρχεται απευθείας σε επαφή με τους επιτρόπους των ναών, δίνοντας μάλιστα ο ίδιος οδηγίες από τη Νίζνα το 1838 για τον τρόπο που ήθελε να κτιστεί ο ναός του Αγίου Νικολάου⁸. Επίσης οι επιτροπές του Αρχιμανδρείου⁹ αναλαμβάνουν το 1852 την ανοικοδόμησή του, ενώ η Αγία Αικατερίνη, μετόχι σήμερα της Μ. Σινά, ανοικοδομείται το 1872 με τη συνδρομή των Αλεξίου και Αγγελικής Παπάζογλου¹⁰.

Η ανάληψη των οικοδομικών δραστηριοτήτων, που αφορούν εκκλησιαστικά κτήρια, από φορείς λαϊκούς, συμπίπτει χρονολογικά με την επικράτηση και στην Ήπειρο του τύπου της τρίκλιτης βασιλικής το 18ο και

19ο αι. Το φαινόμενο παρατηρείται σ' ολόκληρο τον βορειοελλαδικό χώρο (Ήπειρο, Θεσσαλία, Μακεδονία) αλλά και το νησιώτικο (Χίος, Μυτιλήνη, Επτανήσα)¹¹. Σε αυτό τον αρχιτεκτονικό τύπο χτίστηκαν και οι επτά ναοί των Ιωαννίνων, από τους οποίους η Μητρόπολη, η Περίβλεπτος¹² και το Αρχιμανδρείο¹³ είναι θολωτές βασιλικές, ενώ η Αγία Μαρίνα, ο Άγιος Νικόλαος της Αγοράς, ο Άγιος Νικόλαος των Κοπάνων και η Αγία Αικατερίνη είναι ξυλόστεγες.

Όσον αφορά στον τύπο της τρίκλιτης βασιλικής στην Ήπειρο το 18ο και 19ο αι., η επικράτησή του συμπίπτει και πρέπει οπωσδήποτε να συνδεθεί με την οικονομική ακμή της περιοχής και την ανάπτυξη του εμπορίου την ίδια εποχή. Η ανακαινιστική ορμή της εποχής απαιτούσε αντικατάσταση των παλιών εκκλησιών με μεγάλα και επιβλητικά κτήρια με πλούσιο διάκοσμο. Η μέση σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα ανοικοδόμηση των επτά ναών της πόλης και η μεγάλη κλίμακα μνημείων είναι αποτέλεσμα της οικονομικής ευμάρειας των κτητόρων. Οι διαστάσεις της Μητρόπολης, της Αγίας Μαρίας και του Αρχιμανδρείου είναι αντίστοιχα: 36x17, 36x16, 37x26 μέτρα. Η αρκετά πολύπλοκη θολοδομία της Μητρόπολης, με το σύστημα των φουρνικών και των επάλληλων σφενδονίων, όπως επίσης της Περιβλέπτου και των περιοχών Πωγωνίου και Λάκκας Σουλίου, φανερώνει μάστορες με άριστη κατάρτιση. Άλλωστε οι ντόπιοι τεχνίτες έχουν πολύ κοντά τους παραδείγματα της οθωμανικής αρχιτεκτονικής, όπου η χρήση παρόμοιων θόλων είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της.

Εκτός από τις οικονομικοκοινωνικές συνθήκες που επέδρασαν στην εξάπλωση αυτού του αρχιτεκτονικού τύπου, ρόλο έπαιξε και η γενική τάση αναδρομής στην αρχαία ελληνική παράδοση. Όσον αφορά στην προτίμηση προς τον αρχαίο τρίκλιτο αρχιτεκτονικό τύπο, ιδιαίτερα ενδιαφέρον είναι το θέμα της παρέμβασης των χορηγών. Για παράδειγμα στον Άγιο Νικόλαο Αγοράς¹⁴ είναι ρητή η εντολή του Νικολάου Ζωσιμά να κτιστεί ο ναός «κατά το αρχαίον ήθος», στον τύπο δηλ. της

τρίκλιτης βασιλικής. Η περίπτωση αυτή δεν αποτελεί εξαίρεση. Τα εκκλησιαστικά κτήρια που χρηματοδότησαν οι Γιαννιώτες έμπροσθεν τις προσωπικές τους προτιμήσεις, τους ιδεολογικούς τους επομένους προσανατολισμούς. Εάν υπήρξε πραγματικά συνειδητή επιθυμία επαναφοράς του «αρχαίου ήθους» στη ναοδομία της πόλης από τους Ηπειρώτες χορηγούς, η στάση αυτή δεν φαίνεται να υπαγορεύτηκε από καθαρά θρησκευτικούς λόγους, αλλά κυρίως αποτελεί δείγμα της πνευματικής συγκρότησης των φορέων αυτών, μέσα από την οποία έβλεπαν την εθνική απελευθέρωση και την πορεία του ελληνισμού.

Ενδεικτικό είναι, όσον αφορά στην επικράτηση της τρίκλιτης βασιλικής, ότι υπήρχε ανάγκη την εποχή αυτή για κτήρια ευρύχωρα όπου όλα τα μέλη της κοινότητας μπορούσαν να συγκεντρωθούν. Επιπρόσθετα οι ναοί έπρεπε να είναι κατάλληλοι να κατατάξουν το εκκλησιαστικό χωρισμένο κατά κατηγορίες, σύμφωνα με το γένος, αλλά προ-

πάντων σύμφωνα με την κοινωνική ιεραρχία. Για μια τέτοια κατάσταση δεν προσφέρονταν οι μονόκωροι ναοί, που χτίζονταν στην Ήπειρο σε όλη τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας μέχρι τον 18ο αιώνα. Οι τρίκλιτες βασιλικές χωρίς συνήθως νάρθηκα, αλλά με γυναικωνίτη στον όροφο μπορούν να μας δώσουν τον ιστό της Γιαννιώτικης κοινωνίας. Έτσι, οι γυναίκες των υψηλότερων στρωμάτων στο αριστερό κλίτος του κυρίως ναού, οι άνδρες στο μεσαίο και αριστερό κλίτος, σύμφωνα με τη κοινωνική τους κατάσταση, ενώ οι γυναίκες από τα λαϊκότερα στρώματα στο γυναικωνίτη.

Αν εξετάσουμε τη μορφή και το ύψος των νέων εκκλησιών, θα δούμε στην αρχιτεκτονική τους φανερές επιδράσεις από τη νεότερη αστική αρχιτεκτονική. Το ψευδοϊσοδόμο σύστημα τοιχοποιίας με τους πελεκημένους ασβεστόλιθους, η κάλυψη της στέγης με σχιστόπλακα, καθώς και οι φωταγωγοί που ανοίγονται πολλές φορές στη στέγη με μορφή σφίτσας, είναι στοιχεία κοινά στο κτίσιμο των Γιαννιώτικων σπιτιών και των δημόσιων οικοδομημάτων.

Εξετάζοντας τον εσωτερικό διάκομο των ναών παρατηρούμε διαφοροποίηση από την εκκλησιαστική ζωγραφική των προηγούμενων αιώνων. Έτσι καταργείται το ενιαίο εικονογραφικό πρόγραμμα και η εικονογραφική διήγηση δεν έχει την αυστηρή συνοχή παλαιότερων μνημείων. Ωστόσο, στην πλειονότητα των έργων οι ντόπιοι ζωγράφοι, όσον αφορά στην εικονογραφία, ακολουθούν την μεταβυζαντινή παράδοση.

Όσον αφορά στην τεχνολογία, τα παλαιότερα παραδείγματα που σώζονται (Μητρόπολη και ιερό Αγίας Μαρίας) δείχνουν μια συντηρητικότερη τάση. Οι Γιαννιώτες ζωγράφοι Κωνσταντίνος και Θεοδόσιος, παρά τις έμμεσες επιδράσεις που έχουν δεχθεί από τη δυτική τέχνη, εργάζονται μέσα στα πλαίσια της μεταβυζαντινής τέχνης. Το έργο τους,

αν και χωρίς πρωτοτυπία ή καλλιτεχνική δύναμη, παρουσιάζει αρκετά μεγάλη αυστηρότητα με περιορισμένη χρήση του μπαρόκ. Αργότερα η επίδραση του μπαρόκ συζώνει, όπου εμφανίζονται έργα που αντιγράφουν απ' ευθείας δυτικά πρότυπα.

Στον ναό της Αγίας Αικατερίνης σώζονται στην πρόθεση και στο διακονικό οι παραστάσεις της Γέννησης και της Αποκαθήλωσης. Το έργο αποδίδεται στον Ηπειρωτικής καταγωγής ζωγράφο Αλέξανδρο Δαμίρη ή Δεμίρη, που σπούδασε στο Πολυτεχνείο, αλλά επισκέφτηκε το Παρίσι και τη Ρώμη. Οι παραστάσεις αυτές φαίνεται ότι αντιγράφουν έργα του Ραφαήλ είτε άλλων ζωγράφων της Αναγέννησης. Στο βόρειο τοίχο της Αγίας Μαρίας σώζεται, επίσης, μεγάλη παράσταση της Μεταμόρφωσης (1887), όπου οι χιονισμένοι ζωγράφοι, Χριστόδουλος και Θωμάς, αντιγράφουν άτεχνα αλλά πιστά, τη Μεταμόρφωση του Ραφαήλ¹⁵.

Παρατηρούμε, λοιπόν, ότι το 19ο αιώνα η εκκλησιαστική

τέχνη της πόλης των Ιωαννίνων¹⁶, καθοδηγούμενη από την επιλογή των φορέων που χρηματοδότησαν και επέβλεψαν την ανέγερση, επισκευή ή διακόσμηση των ναών, απομακρύνεται από την παράδοση της μεταβυζαντινής τέχνης¹⁷. Το στοιχείο αυτό διακρίνεται τόσο στην αρχιτεκτονική, όσο και στην εντοιχία ζωγραφική ή στις φορητές εικόνες που διακοσμούν τους ναούς, συχνά με έργα που έκπλα αντιγράφουν δυτικά πρότυπα. Άλλωστε η ορθόδοξη τέχνη μετά τον 18ο αιώνα, σε όλη την περιοχή των Βαλκανίων, ακολουθεί με τη μεταβυζαντινή παράδοση αλλά χωρίς τους αυστηρούς κανόνες και περιορισμούς των προηγούμενων αιώνων. Είναι καθοριστικός πλέον ο ρόλος των παραγγελιοδοτών, οι επιθυμίες των οποίων καθοδηγούν τον καλλιτέχνη, με αποτέλεσμα να εισέρχονται δυτικές επιδράσεις συχνά αυτουύσιες ή ν' αναβιώνουν παλαιότερες παραδόσεις, στοιχεία που ποικίλλουν ανάλογα με τη γεωγραφική περιοχή αλλά και την κοινωνική θέση των χορηγών.

Υποσημειώσεις

1. Φραγκιάκα Κεφαλληνίου, Η εισαγωγή κοσμικών στοιχείων στους ναούς των Ιωαννίνων τον 19ο αιώνα - Ήπειρος, 19ος - 20ος αιώνα, Πρακτικά Β' Επιστημονικού Συνεδρίου, Γιάννινα 1993
2. Γ. Παπαγεωργίου, Οι συντηρητές στα Γιάννινα κατά τον 19ο και τις αρχές του 20ου αιώνα, Ιωάννινα 1982, 153-159
3. Χ. Μπούρα, Η εκκλησιαστική αρχιτεκτονική στην Ελλάδα μετά την Άλωση (1453-1821) στα αρχιτεκτονικά θέματα, τ. 3 (1969), 170
4. Δ. Σαλαμάνγκα, «Η Κυρά Χειμωντρεϊώτισσα», Η.Ε. τ.11 (1962), 304
5. Μ. Αχειμάστου-Ποταμιάνου, Η Μονή Φιλανθρωπικών και η πρώτη φάση της μεταβυζαντινής ζωγραφικής, Αθήνα 1983, 21-27
6. Γκιζόβας Π., Η νεώτερη πολιτική ιστορία των Ιωαννίνων (κεφ. Δέκατο έβδομο: οι τέσσαρις εκκλησίες της πόλης - οι υπόλοιποι της κοινότητας, γενικές διατάξεις), Ηπειρωτική Εστία 37 (1988), 176-180 Δίνονται πληροφορίες γύρω από τη διοίκηση των ναών: Κοίμηση Θεοτόκου Αρχιμανδρεϊού, Άγιος Νικόλαος Αγορός, Αγία Μαρίνα, Μητροπολιτικός ναός Αγίου Αθανασίου.
7. Επί τουρκοκρατίας εαρταζόταν η μνήμη του Αγίου Κοσμά του Αιτώλου. Ο ναός ξαναϊδρύθηκε στα 1860: Οικονόμου Γ. Αθ., Απ' τη χριστιανική ιστορία της Ηπείρου, Ηπειρωτική Εστία τχ. 2, έτος Α', Ιούνιος 1952, 127 και τχ. 3, 241.
8. Φ. Σεγκούνη, Ανέκδοτος αλληλογραφία των Ζωσιμάδων, Η.Χ. 6 (1931), 219-220
9. Δ. Καμαρούλιας, Μοναστήρις της Ηπείρου, τ. Α', Αθήνα 1996, 251-255
10. Γ. Οικονόμου, Από τη χριστιανική ιστορία της Ηπείρου, Ηπειρωτική Εστία, τχ. 6, έτος Α', Οκτώβριος 1952, 556 και Δ. Καμαρούλιας, ο.π., 256-258
11. Μ. Χατζηδόκη, Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. ΙΑ', 1975, 267-268
12. Δ. Καμαρούλιας, ο.π., 249-250
13. Γκριτσόπουλος Τ., Αθ., Ο Ιωαννίνων Καλλίνικος, Ηπειρωτική Εστία 3 (1954), τχ. 26, 576. Αρχιτεκτονικές επεμβάσεις του επισκόπου γύρω στα 1560.
14. Αρχαιολογικές μαρτυρίες για την ιστορία και κτίση του ναού από το 1628 έως τις αρχές του 19ου αιώνα: Σαλαμάνγκα Δ., Ηπειρωτική Εστία, έτος Γ' (1954), τχ. 32, 1163-1164
15. 1518, Pinacoteca vaticana, Βοτανικό: The Art of the Italian Renaissance, εκδ. R. Toman, Kenemann 1995, 338-339
16. Αντίθετο στην ύπαιθρο οι Ηπειρώτες ζωγράφοι ακολουθούν τη μεταβυζαντινή παράδοση. Παρόδειγμα αποτελεί τα έργα των Κοπεσοβιτών ζωγράφων στο χωριό του Ζαγορίου. Ενδεικτικά: Δ. Κωνσταντίνος, Προσέγγιση στο έργο των Ζωγράφων από την Ήπειρο, Αθήνα 2001
17. δ.π. Κεφαλληνίου, 306

Ex libris

Μια άλλη ιστορία σχετικά με το βιβλίο

Μια έκθεση που άρχισε στην «Διακίδειο Σχολή Λαού Πατρών» —στις 9/11/05— μας δίνει την ευκαιρία να ασχοληθούμε με το βιβλίο από μία άλλη όμως πλευρά.

Τι είναι τα ex libris —«εκ των βιβλίων»— όπως είναι η ακριβής μετάφραση; Τι αντιπροσωπευαν και αντιπροσωπεύουν ; Ας δούμε περιληπτικά την ιστορία τους.

Το ex libris είναι ένα μικρό έργο τέχνης της Χαρακτικής που είναι γνωστό στην Ευρώπη πάνω από πεντακόσια χρόνια, στην Ελλάδα όμως είναι σχεδόν άγνωστο.

Η εμφάνισή του είναι συνδεδεμένη με την ιστορία του βιβλίου και συμπίπτει με την εμφάνιση της τυπογραφίας.

Πρόκειται για μικρές ετικέτες έντυπες σε μέγεθος σχεδόν τριπλάσιο από το γραμματόσημο που επικολλάται συνήθως στην εσωτερική πλευρά του πρόσθιου εξώφυλλου του βιβλίου.

Ο ρόλος τους είναι διακοσμητικός αλλά συγχρόνως χρησιμεύουν και ως σήματα ιδιοκτησίας με σκοπό να είναι δυνατή η επιστροφή τους στους κατόχους τους από διάφορους αφηρημένους δανειστής.

Η λέξη ex libris σημαίνει «εκ των βιβλίων (του δέινα)» και η ελληνική απόδοση της έχει πολλές λέξεις όπως βιβλιόσημο, ιδιόσημο, βιβλιοκτητορόσημο ή και περιφραστικά κτητορική προμετωπίδα ή κτητορικό σήμα.

Μεταφραστικά ικανοποιητικός δεν είναι κανένας στην ελληνική γλώσσα γι' αυτό χρησιμοποιείται η λατινική ονομασία. Στην Αγγλία όμως και την Αμερική χρησιμοποιούνται και οι όροι book plate και book label.

Πριν εφευρεθεί η τυπογραφία, τα βιβλία αποτελούσαν σπάνιο είδος. Ήταν γραμμένα στα μοναστηριακά βιβλιογραφικά εργαστήρια για λογαριασμό των ευγενών που τα διακοσμούσαν με το οικόσημο τους.

Όταν η ανάπτυξη της τυπογραφίας δημιούργησε πολλά περισσότερα βιβλία και συνεπώς περισσότερες ιδιωτικές βιβλιοθήκες κάποιος που διέθετε εκατόνες βιβλία δεν ήταν εύκολο να ζητήσει από ένα ζωγράφο να του ζωγραφίσει εκατό φορές το οικόσημο του.

Ήταν ευκολότερο να εκτυπωθεί, οπότε η διαδικασία αυτή οδήγησε στη γέννηση του ex libris. Οι κάτοχοι των βιβλίων έδιναν παραγγελία σε κάποιο χαράκτη να τους κατασκευάσει ένα ex libris με το θέμα που ήθελαν και έτσι από απλές ετικέτες εξελίχθηκαν σε έργα χαρακτηριστικής τέχνης.

Γνωστά για την καλλιτεχνική τους αξία είναι τα ex libris γνωστών καλλιτεχνών όπως οι A. Durer, Hans Holbein, L. Kronach.

Αν και δεν είναι γνωστό από πού ακριβώς ξεκίνησε η χρήση του, είναι πιθανό να ξεκίνησε αυτή η συνήθεια από την Γερμανία που είχε την πρωτοπορία στην τυπογραφία.

Το παλαιότερο ανήκει στον Johannes Knaubensberg και είναι μία μικρή ξυλογραφία με ένα σκαντζόχοιρο. (εικ. 1)

Τα αγγλικά και γαλλικά ex libris εμφανίστηκαν γύρω στο 1580.

Τα περισσότερα στα πρώτα δισκόσια πενήντα χρόνια της ύπαρξής τους απεικόνιζαν οικόσημα, αφού οι κτήτορες των βιβλίων ήταν —την εποχή εκείνη— ευγενείς.

Αργότερα απεικόνιζαν το επάγγελμα του κτήτορα και το όνομα του και η αισθητική τους αξία άρχισε να υποκαθιστά την λειτουργική τους ουσιοτολή.

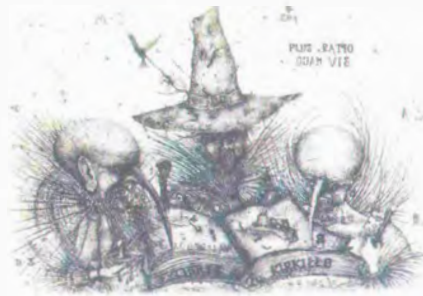
Φέρει την προσωπική σφραγίδα του καλλιτέχνη και του κτήτορα και χρησιμεύει τόσο ως διακοσμητικό όσο και ως υπόμνηση του ιδιοκτήτη σ' αυτόν που δανείστηκε το βιβλίο για να το επιστρέψει.

Με την πάροδο του χρόνου τα ex libris απέκτησαν συλλεκτική σημασία.

Το 1922 ένας σπουδαίος Γερμανός χαράκτης άρχισε να διαχωρίζει το ex libris σε αυτά που προορίζονταν για τα βιβλία και αυτά που προορίζονταν για τις

Απέναντι σελίδα: Ξυλογραφία ex libris του 15ου αιώνα περίπου. Αριστερά: Το θεωρούμενο παλαιότερο ex libris (ξυλογραφία)

KIRKILIO, Piotr. ΕΣΘ 1961
Τ.Π. 110, 2005

BIANCO, Maria Lorezza. ARG. 1975
C.C. 225-9C, 2005

Ex libris που περιλαμβάνονται στον κατάλογο της 1ης Διεθνούς Τριενάλε, Λεσκάδας, 2005

συλλογές. Ο διαχωρισμός βέβαια αυτός ξεφεύγει κάπως από την πραγματικότητα γιατί αν ένα ex libris δεν επικολληθεί ποτέ σε βιβλίο μετατρέπεται σε ένα ασυνήθιστο συλλεκτικό είδος.

Συλλογές ex libris υπάρχουν σήμερα σε μεγάλες βιβλιοθήκες όπως του Μονάχου, τη Βρετανική Βιβλιοθήκη, την Εθνική Βιβλιοθήκη της Γαλλίας και σε μεγάλες ιδιωτικές συλλογές.

Στο Βέλγιο και συγκεκριμένα στην πολη Saint Νίκλαας υπάρχει το International Exlibris Centrum που ιδρύθηκε το 1975 με βάση μία σπουδαία από όποια περιεχομένου και οργανωμένη συλλογή πενήντα χιλιάδες ex libris του Ολλανδού συλλέκτη Rhebergen. Η συλλογή του Κέντρου αριθμεί εκατόν πενήντα χιλιάδες ex libris, έργα καλλιτεχνών από διάφορες χώρες ενώ

διαθέτει συγχρόνως και βιβλιοθήκη σχετική με το αντικείμενο.

Το ex libris στην Ελλάδα είναι σχεδόν άγνωστο ακόμη και στους Έλληνες χαρακτές.

Τα πρώτα ελληνικά ex libris εμφανίστηκαν πολύ αργά και αυτό οφειλόταν και στην έλλειψη παράδοσης ευγενών, δεδομένου ότι η αρχή της εμφάνισής τους έχει σχέση με την εραλδική (οικοσημολογία).

Τα πρώτα καθαρώς καλλιτεχνικά εμφανίζονται στις αρχές του 20ου αιώνα. Από το 1920 και μετά υπάρχουν καλλιτεχνικά ex libris φιλοτεχνημένα από γνωστούς χαρακτές και ζωγράφους, όπως οι Γ. Γουρζής, Α. Κομιανού, Μ. Παντελιάς, Τ. Κασουλίδης κ.ά.

Η πρώτη έκθεση παρουσιάστηκε στο Ζάππειο το 1982 στα πλαίσια της 11ης Πανελληνίας Έκθεσης Βιβλίου.

Όλη η ιστορία του ελληνικού αυτοκινήτου στα χέρια σας!

φορτηγού
λεωφορείου
στρατιωτικού οχήματος
μοτοσυκλέτας
αεροσκάφους
τρένου

Ένας πολυτελής, πανόδετος τόμος μεγάλου σχήματος, 336 σελίδων που περιλαμβάνει:

- Όλα τα ελληνικής κατασκευής μηχανοκίνητα οχήματα (αυτοκίνητα, φορτηγά, λεωφορεία, τρακτέρ, τρένα, τεθωρακισμένα, μοτοσυκλέτες κ.ά.) της ιστορίας μας.
- Όλα τα ελληνικής κατασκευής αεροσκάφη, όλων των τύπων.
- Αναλυτική παρουσίαση των κατασκευαστών οχημάτων και αεροσκαφών.
- Ιστορικό της ελληνικής μηχανουργίας με ιδιαίτερη έμφαση στον κλάδο κατασκευής κινητήρων.
- Αρχαιοελληνική τεχνολογία.
- Όλους τους Έλληνες πρωτοπόρους της αυτοκίνησης και της πτήσης, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.
- Έλληνες σχεδιαστές και δημιουργούς.
- Σχετικές διαφημίσεις, προσπέκτους και άρθρα απ' όλη τη νεοελληνική ιστορία.
- 600 έγχρωμες φωτογραφίες ελληνικών οχημάτων και αεροσκαφών μέσα στη «ζωή» της χώρας μας.
- Πίνακες με στοιχεία παραγωγής και άλλα σπάνια δεδομένα.

Θα το βρείτε σε όλα τα καλά βιβλιοπωλεία, αλλά και **ΚΟΝΤΑ ΣΑΣ, με ένα μόνο τηλεφώνημα**

στο **2610 993460**

και θα φτάσει χωρίς έξοδα αποστολής μέσω courier με αντικαταβολή

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΤΥΠΟΡΑΜΑ

Παναγιώδης Αθηνάς & Κοιμήσεις Θεοτόκου, Καστελλόκαμπος - Ρίο, 26442 Πάτρα
Τηλ & fax: (2610) 993.460, E-mail: info@typorama.gr • Internet: www.typorama.gr

Η τέχνη του ευ-παρουσιάζειν, στα αζήτητα!

της Έλενας Αλεξανδράκη

Ίσως να μην έχουμε σκεφτεί ότι η παρουσίαση μιας δουλειάς, πληροφοριών και δραστηριοτήτων μπορεί να μετατραπεί σε τέχνη ή μπορεί να γίνει μέσω αυτής, ίσως γιατί στην πόλη που ζούμε δεν έχει συμβεί ποτέ ή όποτε έχει συμβεί έχει εντελώς παροδικό χαρακτήρα. Η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Αχαΐας (ΤΕΔΚ), ωστόσο, το κάνει πράξη και μάλιστα με εξαιρετική επιτυχία και αναγνώριση που έχει έρθει μέσα από τέσσερο συνεχόμενα βραβεία τα οποία όμως μένουν αναξιοποίητα.

Κάθε δύο χρόνια γίνεται στην Θεσσαλονίκη η Διεθνής Έκθεση Φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης «POLIS», όπου τοπικοί φορείς από όλες τις πόλεις της Ελλάδας εκθέτουν τη δουλειά τους και διαφημίζουν την πόλη τους. Κάθε φορά συμμετέχουν τριακόσιοι και πλέον φορείς. Ο κάθε φορέας στήνει το δικό του περίπτερο από το οποίο περνούν πάρα πολλοί επισκέπτες και ενημερώνονται. Η ΤΕΔΚ Αχαΐας έχει λάβει μέρος σε όλες τις εκθέσεις από το 1999, και έχει βραβευτεί όλες τις χρονιές. Τα βραβεία που απέσπασε ήταν «Καλύτερης Δημιουργίας για την Ολοκληρωμένη και Αισθητικά Άψογη Οργάνωση του Περιπτέρου», άγνωστες έως σήμερα διακρίσεις στους Πατρινούς.

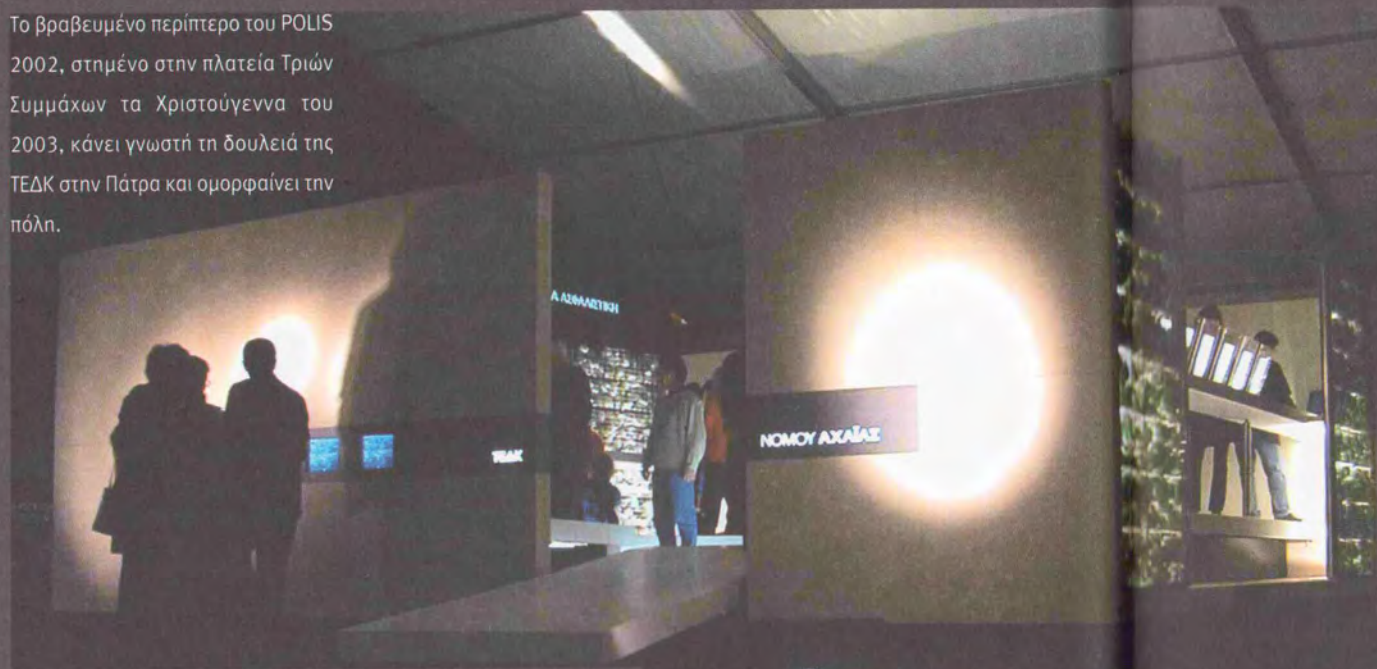
Ο Θύμιος Σιάτρας, διακοσμητής, που κάθε φορά σχεδιάζει τα περίπτερα της ΤΕΔΚ, μας είπε πως η φιλοσοφία του σχεδίασμού τους βασίζεται στην προσέλκυση του επισκέπτη με τρόπο λιτό, καλαίσθητο και φιλικό. Οι πληροφορίες είναι ταξινομημένες με τέτοιο τρόπο ώστε να μην υπάρχει καταιγισμός που μπορεί να φέρει τη σύγχυση, και έτσι ο επισκέπτης μπορεί να επιλέξει τι θέλει να δει. Η αισθητική των κατασκευών προκαλεί τον επισκέπτη να μπει μέσα στο χώρο και να τον περιεργαστεί, ενώ η λειτουργικότητά τους σέβεται τόσο τον επισκέπτη όσο και την ίδια την πληροφορία. Και η επιλογή των υλικών βασίζεται

Το περίπτερο της ΤΕΔΚ στην έκθεση POLIS το 1999. Οι πληροφορίες είναι αναρτημένες στις στήλες για τη διευκόλυνση του κοινού και την ελεύθερη επιλογή τους.

Τ Ε
Δ Κ

Το βραβευμένο περίπτερο του POLIS 2002, στημένο στην πλατεία Τριών Συμμάχων τα Χριστούγεννα του 2003, κάνει γνωστή τη δουλειά της ΤΕΔΚ στην Πάτρα και ομορφαίνει την πόλη.

Πολύ σημαντικό στοιχείο είναι ότι δεν πρόκειται για εφήμερες κατασκευές. Τα περίπτερα είναι συναρμολογούμενα έτσι ώστε μετά το τέλος της έκθεσης αποσυναρμολογούνται και φυλάσσονται σε ειδικούς χώρους. Αυτό δίνει τη δυνατότητα για μελλοντική χρήση, ακόμη και με κάποιο άλλο θέμα. Τα Χριστούγεννα του 2003, για παράδειγμα, το βραβευμένο περίπτερο της προηγούμενης χρονιάς στήθηκε στην Πάτρα, στην πλατεία Τριών Συμμάχων, δίνοντας ξεχωριστό χρώμα στην πόλη και προσελκύνοντας πάρα πολλούς επισκέπτες.

Κάτι τέτοιο όμως δεν έχει ξανασυμβεί παρόλο που τα περίπτερα βρίσκονται σε άριστη κατάσταση και έτοιμα για χρήση. Δεδομένου ότι η Πάτρα σαν Πολιτιστική Πρωτεύουσα χρειάζεται περίπτερα για την προβολή των εκδηλώσεων, την ενημέρωση και τα προϊόντα της, ήταν μια πολύ καλή ευκαιρία, όχι τόσο να προβληθεί η —πολύ καλή— δουλειά κάποιων ανθρώπων, όσο να δοθεί μια καλαίσθητη πινελιά

στην πόλη συνεισφέροντας παράλληλα στη διαφήμιση της Πολιτιστικής και στην καλύτερη ενημέρωση του κόσμου. Και όλα αυτά χωρίς χρήματα. Αντ' αυτών, στην πόλη έχουν στηθεί πρόχειρα περίπτερα, κάκιστης αισθητικής —όλοι τα βλέπουμε καθημερινά— τα οποία μάλιστα προφανώς έχουν πληρωθεί! Το ποιός τα κατασκεύασε και με πόσα χρήματα, παραμένει μυστήριο... Η Πολιτιστική δεν φαίνεται διατεθειμένη να απαντήσει ενώ ακόμα και οι πιο σκληροί επικριτές της μοιάζουν να αδιαφορούν περίεργα.

Συγκρίνοντας τα υπάρχοντα περίπτερα του 2006 με αυτά της ΤΕΔΚ —αν μπορεί βέβαια να υπάρξει σύγκριση— τα λόγια περιττεύουν. Μόνο θλίψη μπορεί να αισθανθεί κανείς σκεπτόμενος πόσο διαφορετική θα μπορούσε να δείχνει η πόλη και μάλιστα τόσο εύκολα και απλά. Η πικρία όλων αυτών που δούλεψαν και δουλεύουν για τα περίπτερα είναι έκδηλη, αφού η δουλειά τους θα μπο-

Το βραβευμένο περίπτερο του 2005. Κυρίαρχο υλικό είναι οι μεταλλικοί σωλήνες που μπορούν να «παίζουν» και με το φως.

Παρά το γεγονός ότι τα βραβευένα περίπτερα της ΤΕΔΚ ήταν διαθέσιμα δωρεάν, η Πολιτιστική πρατίμηση να πληρώσει για τα σπαράδεκτα περίπτερα σαν το παραπάνω, που έστησε στις κεντρικές πλατείες.

Αυτό, πάντως, που τόνισε ο Θύμιος Σιάτρας είναι πως το αποτέλεσμα είναι προϊόν συλλογικής δουλειάς. Για να επιτευχθεί το τελικό αποτέλεσμα —που άλλωστε αυτό βραβεύτηκε αλλά δεν «επιβραβεύτηκε»— δούλεψαν πολλοί άνθρωποι, Πατρινοί στην πλειοψηφία τους, έμπειροι, που σεβάστηκαν το σχέδιο και όλες του τις λεπτομέρειες. Ένας σκόμπ σημαντικός λόγος για τη χρήση των κατασκευών, αφού όλο το ανθρώπινο δυναμικό προέρχεται από την πόλη μας.

Η δουλειά όλων αυτών των ανθρώπων, οι ιδέες και η υλοποίηση είναι πραγματικά άξια συγχαρητηρίων και της αξίζει να προβληθεί και να γίνει γνωστή, για τον πρόσθετο λόγο ότι διαφημίζει την Αχαΐα με τον καλύτερο τρόπο. Συγχαρητήρια αξίζει και η ΤΕΔΚ που είναι ανοικτή σε νέες προτάσεις και νέες φόρμες, αποδεχόμενη αυτές τις πρωτοποριακές ιδέες. Όσο για εμάς, θα περιμένουμε να τις δούμε να αξιοποιούνται και στην Πάτρα με διάφορες άλλες χρήσεις αλλά θα περιμένουμε να δούμε και τι καινούριο θα δημιουργήσουν οι άνθρωποι της ΤΕΔΚ για την έκθεση του 2007.

Μια συλλεκτική έκδοση από το ΔΟΝΤΙ

Τα γεγονότα της περιόδου **1940-41** όπως τα κατέγραψε ανώτερος αξιωματικός της Χωροφυλακής μαζί με ανέκδοτο αρχειακό υλικό

Κείμενα - Επιμέλεια
Ξενοφών Αργ. Παπαευθυμίου

(*) Ο τίτλος είναι κλεμμένος από μια ταινία του Νάνι Μορέτι και σημαίνει «Αγαπημένο μου ημερολόγιο». Εδώ εκφράζει το... αγαπημένο ημερολόγιο της Πολιτιστικής, στο οποίο καταγράφονται όλα όσα συνέβησαν το μήνα που μας πέρασε στο μέτωπο της προετοιμασίας της Πάτρας, μέχρι να τελειώσει το σωτήριο έτος 2006 και να δούμε όλοι από κοντά αν άξιζε τελικά όλη αυτή η περιπέτεια.

Συγκρίσεις

Το συνέδριο για τη βιοτεχνολογία και τον πολιτισμό που διεξάγεται στην Πάτρα από 8 - 10 Μαρτίου μάταια προσπάθησε να κερδίσει την συμπαράσταση της Πολιτιστικής, αφού μόλις και μετά βίας εξασφάλισε την οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη μερικών μεταφορικών εξόδων.

Αντίθετα άλλα συνέδρια, όπως αυτό που θα γίνει το καλοκαίρι σε σχέση με την αρχαία ελληνική τεχνολογία φαίνεται πως είχε πολύ μεγαλύτερη τύχη, αφού αναμένεται να εκταμιεύσει περί τα 300 χιλιάδες ευρώ, ποσό καθόλου ευκαταφρόνητο. Πολύ περισσότερο που οι καχύποπτοι βλέπουν μια περίεργη σχέση ανάμεσα στον υπεύθυνο του συνεδρίου και σε μέλος του Δ.Σ. που είναι και μέλος της επιτροπής για τον έλεγχο των οικονομικών δαπανών...

Απορία

Τέλη Φεβρουαρίου συμπληρώνουμε αυτές τις γραμμές κι ακόμα δεν έχουμε καταλάβει πώς λειτουργεί ο νέος καλλιτεχνικός διευθυντής της Πολιτιστικής Αλέξης Αλάτσης. Εμφανίζεται να θέλει να ακυρώσει τις επιλογές Μικρούτσικου (εκτός βέβαια από αυτές που έχουν υπογραφεί), χωρίς παράλληλα να έχει το χρόνο και τα χρήματα να στήσει από την αρχή το πρόγραμμα.

Παράλληλα καυτηριάζει τις επιλογές του προκατόχου του, δηλώνοντας πως θέλει να αφήσει στο θεσμό τη δική του σφραγίδα και να του προσδώσει ευρωπαϊκό προφίλ.

Μόνο μια εξήγηση μπορούμε να βρούμε: Επειδή έχει ήδη υποβάλει αίτηση για τη θέση του καλλιτεχνικού διευθυντή του θεάτρου του Αμβούργου, προσπαθεί μάλλον να εμπλουτίσει το βιογραφικό του και να ισχυροποιήσει τις επαφές του. Μόνο που ακόμα κι έτσι να είναι, απαιτείται οπωσδήποτε περισσότερο τακτ στις συνομιλίες του και πιο χαμηλοί τόνοι...

Αθεράπευτα ρομαντικοί

Περισσότερο από την πρωτοβουλία μιας ομάδας πατρινών πολιτών που δήλωσαν ανήσυχoi περί την Πολιτιστική και ζήτησαν να εκτεθούν σε ένα κοινό χώρο όλες οι καλλιτεχνικές προτάσεις που απορρίφθηκαν από την Πολιτιστική, μας παραξένεψε η απόλυτη ομοφωνία του τοπικού τύπου και μεγάλης μερίδας φορέων και κομματικών προσώπων στην Πάτρα.

Σαν να έγιναν ξαφνικό όλοι οι δημοσιογράφοι, όλοι οι πολιτικοί παράγοντες και όλοι οι καλλιτέχνες τόσο αθεράπευτα ρομαντικοί που δεν διέγνωνσαν κανένα υπόγειο κίνητρο πίσω από αυτή την πρωτοβουλία και καμία περίεργη συμπαχία στη σύνθεση της ομάδας.

Άργησαν

Δεν μας έκανε εντύπωση που η έκθεση του Βασίλη Κοσμόπουλου με τα κινηματογραφικά επίκαιρα από την ιστορία της Πάτρας, ήταν μέχρι τώρα η πιο πετυχημένη εκδήλωση της Πολιτιστικής. Το εντυπωσιακό είναι που στην Πολιτιστική όργησαν πολύ να το καταλάβουν κι έτσι στην αρχή η έκθεση ξεκίνησε υποτονικά και χωρίς ιδιαίτερη προβολή, η εντυπωσιακή της αποδοχή από τον κόσμο έκανε τους υπεύθυνους του φορέα να την παρατείνουν. Μόνο που και πόλι ο Κοσμόπουλος ήταν αυτός που έφερνε δημοσιογράφους από την Αθήνα, έστω κι η διαφημιστική καμπάνια ήταν επί της ουσίας μηδενική.

KOMMOTHPPIO
Anta & Evi
hairdressing art

Αγ. Ανδρέου 178-180 (1ος όροφος)
τηλ.: 2610 334262
email: info@anta-evi.gr

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Του Ξενοφώντα Αργ. Παπαευθυμίου

Το να ζωγραφίζεις σημαίνει να εκφράζεσαι με εικόνες, εξωτερικεύοντας τις μνήμες, τις εμπειρίες και τα όνειρά σου, να δημιουργείς ένα δικός σου κόσμο ο οποίος συνυπάρχει και συνδιαλέγεται με τον κόσμο των άλλων.

Η ζωγραφική ως εικονοπλασία είναι μία δημιουργική πράξη συνεχώς εξελισσόμενη και ανανεούμενη, που αναζητάει συνεχώς το καινούριο μέσα από τα ερεθίσματα της ζωής, στοιχεία τα οποία διακρίνονται και στη ζωγραφική του Ανδρέα Αγγελόπουλου. Ζωγράφος, εικονογράφος, εικονοπλάστης, άνθρωπος που γενικά διαχειρίζεται και δημιουργεί εικόνες, καθώς χρησιμοποιεί προκειμένου να εκφραστεί όλα τα διαθέσιμα μέσα και τεχνικές, από τα παραδοσιακότερα έως και τα σύγχρονα ψηφιακά.

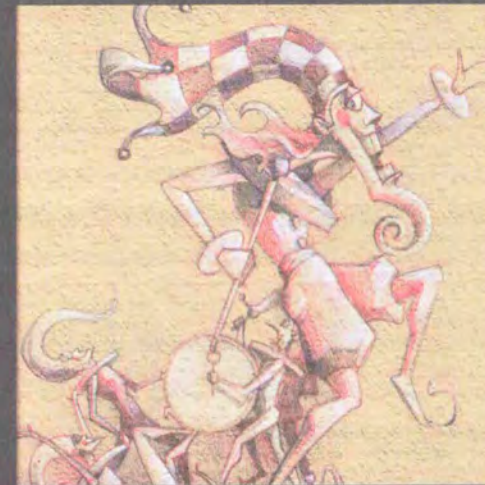
Μαθητής του Σπύρου Σώκρη, πέρασε για λίγο από την Αθήνα για να επιστρέψει στην Πάτρα της ανθρώπινης κλίμακας, όπου πλάθει τις εικόνες του και διδάσκει σχέδιο και ζωγραφική.

Η σχέση του με τους μαθητές του, όπως και ο ίδιος λέει, είναι δημιουργική και μέσον ανανέωσης για τον ίδιο. Μπορεί δε, να αποτελέσει ακόμη και αφορμή για συνδημιουργία, όπως στην περίπτωση του ΣΠΛΑΤΣ, του περιοδικού για κόμικς που αρχικά κυκλοφόρησε σε έντυπη μορφή ενώ ετοιμάζεται και η διαδικτυακή του κυκλοφορία.

Ο Ανδρέας Αγγελόπουλος θέλει να αγνοεί και να καταργεί τα όρια μεταξύ των διαφόρων μορφών έκφρασης, περνώντας διαδοχικά και αναμιγνύοντας τη συμβατική ζωγραφική έκφραση με τα κόμικς, τα illustration και την ψηφιακή εικόνα, για να εκφράσει και να δημιουργήσει τις εικόνες και τις ιστορίες του. Του αρέσει να δημιουργεί για τα παιδιά και με τα παιδιά, καθώς αυτό προσφέρει ελευθερία στην αφηγηματική χρήση των εικόνων, αποτελώντας συνεχή πρόκληση για ανανέωση και συνεχή αναζήτηση στους τρόπους έκφρασης. Συνηθίζει να λέει ότι όταν ο ζωγράφος δεν ανανεώνει τα εκφραστικά του μέσα και δεν αναζητά το καινούριο, είναι καταδικασμένος σε μαρσαμό.

Αυτό πιστεύει ότι ισχύει και στην περίπτωση του καρναβαλιού, όπου το στοιχείο του αυτοσχεδιασμού και της συνεχούς ανανέωσης μπορεί να αποτελεί ζωγόνο δύναμη για μια λαϊκή γιορτή, όπου η εικαστική δημιουργία αποτελεί κυρίαρχο παράγοντα.

Ο ίδιος έχει δημιουργήσει για το Πατρινό καρναβάλι σχεδιάζοντας άρματα και καρναβαλικά στοιχεία, και συνεχίζει τις αναζητήσεις του σε όλους τους τομείς της εικαστικής δημιουργίας ψάχνοντας πάντα για νέες αφορμές και νέες ιδέες.

Commedia dell' arte

της Έλενας Αλεξανδράκη

η τέχνη της κωμωδίας

Η Κομέντια ντελ' άρτε (Commedia dell' arte), παραδοσιακό είδος ιταλικού θεάτρου που από τα μέσα του 18ου αι. έχει πάψει να υπάρχει, εξακολουθεί να ενδιαφέρει τους μελετητές και διάφορες θεατρικές ομάδες ανά τον κόσμο αφού πολλά πανεπιστήμια προσφέρουν σχετικά μαθήματα και εργαστήρια, σημαντικοί σκηνοθέτες και ερευνητές πραγματοποιούν workshops, ενώ ο κατάλογος της διεθνούς βιβλιογραφίας είναι αρκετά μακρύς.

Το Centro Nazionale Teatrale με τον Sergio Pisapia Fiore επικεφαλής, συμπύκνωσαν την ιστορία της Κομέντια ντελ' άρτε σε μιάμιση ώρα και την παρουσίασαν στα πλαίσια της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, σε ένα θέατρο που δεν κατάφερε να γεμίσει καμία από τις δύο βραδιές. Η ιστορία ενός θεατρικού είδους που διήρκεσε σχεδόν για τριακόσια χρόνια, αφού ξεκίνησε γύρω στο 1500 και έδυσε στα μέσα του 18ου αι. Το είδος ηρωτοαναφέρεται το 1545, ενώ έφτασε σε μεγάλη ακμή μετά το 16ο αι.

Η Κομέντια ντελ' άρτε, παρ' ό,τι νεκρά πια είδος, πάντα ασκεί μια ιδιαίτερη γοητεία αφού αντιπροσωπεύει μια ολόκληρη εποχή, εντελώς διαφορετική, ενώ η επιρροή της ανιχνεύεται στο ευρωπαϊκό θέατρο και σε σημαντικούς συγγραφείς, ακόμη και στο δικό μας Καραγκιόζη.

Η καταγωγή της δεν είναι ξεκάθαρη, παλιότερες απόψεις έχουν αναθεωρηθεί, ενώ φαίνεται πως έχει αντλήσει στοιχεία από πολλά είδη: όωρική φάρσα, Μέση και Νέα Κωμωδία, φλύσκες, Αελλανθή φάρσα. Έχει διατυπωθεί και η άποψη προέλευσής της από το βυζαντινό μιμόδραμα.

Το όνομά της σημαίνει «κωμωδία από τεχνίτες» επειδή οι ηθοποιοί που συμμετείχαν ήταν επαγγελματίες, εκπαιδευμένοι ηθοποιοί. Η κομέντια ντελ' άρτε ουσιαστικά εισάγει στην Ευρώπη το επάγγελμα του ηθοποιού. Στο είδος

είχαν δοθεί και άλλες ονομασίες που τελικά δεν επικράτησαν, όπως «κωμωδία των τζάνι» (commedia degli Zanni), «κωμωδία με θέμα» (a soggetto) επειδή ακολουθούσε ένα βασικό θεματικό σκελετό, «αυτοσχεδία» (all' improvviso) αφού ο αυτοσχεδιασμός ήταν συστατικό στοιχείο της, «των μασκών» (dei maschere), «αλ ιταλιάνα».

Οι θίασοι ήταν περιπλανώμενοι σχεδόν σε όλη την Ευρώπη, και αυτά εξηγεί καλύτερα από οτιδήποτε άλλο την επιρροή που το είδος άσκησε στο ευρωπαϊκό θέατρο. Ένας μέσος θίασος είχε δώδεκα με δεκαπέντε μέλη και κάποιον επικεφαλής, αν και οι ευθύνες μοιράζονταν με τους εξέχοντες ηθοποιούς που συναποφάσιζαν για το σενάριο, τον τρόπο παρουσίασης κ.ά.

Ο φορητός εξοπλισμός του θεάτρου περιελάμβανε κοστουμίς, βασικά είδη φροντιστηρίου, ακηνικό ζωγραφισμένο σε καρβόνανο και μια εξέδρα για ακηνή, που το ύψος της έφτανε στο ύψος των άρβιων θεατών. Υπήρχαν ωστόσο και κάποιοι θίασοι που είχαν την οικονομική δυνατότητα να νοικιάζουν κάποιο θέατρο ή αίθουσα και οι οποίοι χρησιμοποιούσαν φορητές κουίντες.

Τα έργα που παίζονταν είχαν κάποια στερεότυπα ως προς την πλοκή ενώ και οι χαρακτήρες ήταν στα-

θεροί και τυποποιημένοι. Ερωτικές ιστορίες, πονηρά κάλπα για να αποσπάσουν χρήματα, ιστορίες με χαμένα από χρόνια παιδιά που αναγνωρίζονται, ερωτικές ιστορίες με τον ηλικιωμένο πατέρα και το νεαρό για να ερωτεύονται την ίδια γυναίκα, νυχτερινές σκηνές αλλά και επικίνδυνες καταστάσεις όπως φωτιές, ναυάγια κ.ά. Ένα πολύ σημαντικό κομμάτι κάθε έργου ήταν το λάτζι (lazzi), κωμικό ιντερμέδιο που δινόταν στον πιο καλό και γνωστό ηθοποιό του θίασου. Η θεματική του λάτζι ξέφευγε συνήθως από το σκελετό του έργου -πολλές φορές δεν είχε καμία σχέση- και σε αυτό ο ηθοποιός έδειχνε τη δεξιοτεχνία του στον αυτοσχεδιασμό, την παντομίμα και τα ακροβατικά. Ωστόσο, το λάτζι δεν ήταν πάντα εντελώς αυτοσχεδιαστικά. Πολλά σενάρια περιέχουν την ένδειξη λάτζι, και πολλές φορές μάλιστα αυτά περιγράφονται λεπτομερειακά. Για παράδειγμα, στο σενάριο «Gli avvenimenti comici», δένουν δύο λάτζι πλάτη με πλάτη και βάζουν μπροστά τους ένα πιάτο με μακαρόνια. Ο καθένας προσπαθεί να σκύψει πάνω στο πιάτο και σηκώνει τον άλλο στον αέρα. Το πόσο χοντροκομμένα ήταν αυτά τα αστεία, είχε να κάνει με το επίπεδο του κοινού. Όσο πιο χαμηλά ήταν, τόσο πιο χοντροκομμένα ήταν.

Λίγο παρεξηγημένα ίσως ταυτίζουμε την Κομέντια ντελ' άρτε με τον κα-

θαρό αυτοσχεδιασμό. Τα έργα δεν βασιζόνταν εξ ολοκλήρου στον αυτοσχεδιασμό. Υπήρχε πάντα βασικός θεματικός άξονας και οι ηθοποιοί τα έπαιζαν τόσο συχνά που λίγο ως πολύ ήξεραν τι θα πουν. Επιπλέον, ακόμη και για τα αυτοσχεδιαστικά μέρη υπήρχαν βιβλία με μονολόγους για κάθε περίσταση, τα ταιμπαλντόνι, που τα συμβουλευόνταν οι ηθοποιοί. Παρ' όλα αυτά, σίγουρα οι ηθοποιοί απέδιδαν κάθε φορά διαφορετικά τις λεπτομέρειες ενός ρόλου και μελετούσαν πριν από κάθε παράσταση, παρόλο που το ρόλο τους μπορεί να τον έπαιζαν μια ολόκληρη ζωή.

Οι βασικοί χαρακτήρες της Κομέντια ντελ' άρτε χωρίζονται σε τρεις γενικές κατηγορίες: τους βέκι (vecchi), τους τζάνι και τους ιναμοράτι (innamorati). Στους βέκι συγκαταλεγόταν ο γέρος έμπορος από τη Βενετία Πανταλόνε, ο δικηγόρος ή φιλόσοφος από την Μπολόνια Ντοττόρε και ο καυχηαίδηρος στρατιώτης Καπιτάνο. Ο χαρακτήρας του Πανταλόνε ήταν φλύαρος, ευκολόπιστος και λαίμαργος, του άρεσαν ιδιαίτερα οι νεαρές κοπέλες και ήταν ο στόχος των περισσότερων αστειών. Πρωτοσυναντάται με το όνομα Ιλ Μανίφικο (Il Magnifico). Ο έτερος ηλικιωμένος χαρακτήρας, ο Ντοττόρε -τον βρίσκουμε και με άλλα ονόματα όπως Μπαλαντσόνε και Γκρατιάνο- σχολαστικός και αλαζόνας, χρησιμοποιούσε συχνά λατινικά στην ομιλία του και μάλιστα σε εντελώς ακατάλληλες στιγμές προκαλώντας το γέλιο του κοινού. Ο Καπιτάνο, συνήθως Ισπανός στην καταγωγή, έλεγε διαρκώς ιστορίες για το πώς κατάφερε να κατατροπώνει λεφούσια στρατού αλλά μπροστά στον παραμικρό κίνδυνο το έβαζε αμέσως στα πόδια. Το κοστούμι του περιελάμβανε καπέλο με φτερό, ψηλές μπότες και ζιφός στη ζώνη. Αποτελούσε κατά κύριο λόγο διακωμώδηση των ξένων στρατιωτών και μισθοφόρων που τότε κατείχαν τη χώρα. Τζάνι λέγονται οι υπηρέτες που συνήθως ήταν πολυάριθμοι σε κάθε παράσταση αφού ο κάθε βασικός χαρακτήρας είχε τον υπηρέτη του. Ο τύπος των τζάνι προέρχεται -τουλάχιστον κάποια βασικά στοιχεία τους- από τους δούλους της Μέσης και Νέας αρχαίας ελληνικής κωμωδίας. Οι κυριότεροι τζάνι ήταν ο Αρλεκίνος, αφελής, λαίμαργος και τεμπέλης αλλά πάντα πρόθυμος να βοηθήσει, ο Μπριγκέλα, πονηρός, χωρίς ηθικούς ενδοιασμούς,

ο καμπούρης και καυγατζής Πουλτσινέλα, ο Πεντρολίνο που διαφοροποιείται εντελώς από τους υπόλοιπους τζάνι όντας μοναχικός, ευαίσθητος και τρυφερός -γνωστός ως Πιερότος, η έμπιστη υπηρέτρια της πρωταγωνίστριας Σομπρέτα που είναι γοητευτική και τσακίνα και συναντάται με πολλά διαφορετικά ονόματα, το πιο γνωστό από τα οποία είναι Κολομπίνα. Οι Ιναμοράτι, τέλος, ήταν τα ζευγάρια των ερωτευμένων, συνήθως δύο σε κάθε έργο, πάντοτε όμορφοι και καλοτυμμένοι.

Μάσκες φορούσαν όλοι οι χαρακτήρες εκτός από τα ζευγάρια των ερωτευμένων και τη Σομπρέτα. Ήταν φτιαγμένες από δέρμα που έπαιρνε το σχήμα της από το πρόσωπο ενός ηθοποιού, και είχε εσωτερική επένδυση μια στρώση από τσόχα.

Ο Sergio Pisapia Fiore, ο ακνηθέτης της παράστασης «Η ιστορία της Commedia dell' arte», στο πλαίσιο της διάλεξης που έκανε σε φοιτη-

τές και απόφοιτους του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, είπε μερικά εξαιρετικά ενδιαφέροντα πράγματα για την τεχνική και την ιστορία της Commedia dell' arte. Για τις ιδιαίτερες και έντονες κινήσεις των τζάνι, για παράδειγμα, η εξήγηση είναι πολύ πιο απλή από ό,τι μπορούμε να φανταστούμε. Οι μάσκες εκείνης της εποχής είχαν πολύ στενά ανοίγματα στα μάτια με αποτέλεσμα να πρέπει να κινούν ολόκληρο το κεφάλι για να δουν πριν περπατήσουν. Ή ακόμα, για τις μεγάλες μύτες που είχαν οι μάσκες, είπε πως κατ' αρχάς ήταν μια ανάγκη για να τραβάνε την προσοχή του κόσμου, αφού έπαιζαν στους δρόμους και τις πλατείες, αλλά παράλληλα συνδέονται και με το φαλλικό στοιχείο.

Η διάλεξη που πραγματοποίησε ξέφυγε από το συνήθη ακαδημαϊκό χαρακτήρα των διαλέξεων και πέρασε και στην πράξη. Με τη βοήθεια των συμμετοχόντων δημιούργησε μια τυπική κωμική σκηνή της Commedia dell' arte βασισμένη στον αυτοσχεδιασμό εξηγώντας παράλληλα τον τρόπο δημιουργίας αλλά και την τεχνική. Ο Fiore έδωσε στους τρεις «εθελοντές» μάσκες και καπέλα, και ένα βασικό θέμα, στα πρότυπα του σεναρίου της Commedia. Πάνω σε αυτόν τον καμβά χτίστηκε ο αυτοσχεδιασμός, ενώ στη συνέχεια έδειξε και τις κινήσεις των προσώπων -στην προκειμένη περίπτωση του Αρλεκίνο, του Μπριγκέλα και του Πανταλόνε- εξηγώντας πως αυτές οι κινήσεις αποτε-

λούσαν κατά κάποιο τρόπο το σήμα κατατεθέν των χαρακτήρων. Η κίνηση άλλωστε στην Commedia dell' arte ήταν πολύ σημαντική, αφού οι θίασοι περιόδευαν σε όλη την Ευρώπη, σε χώρες με διαφορετική γλώσσα. Έτσι, έπρεπε να υπάρχει κώδικας επικοινωνίας που μπορούσε να δημιουργηθεί μόνο μέσα από τις κινήσεις. Η διάλεξη-σεμινάριο του Ιταλού σκηνοθέτη ήταν πραγματικά μια ευχάριστη πρωτοβουλία της Πολιτιστικής που εκτός από τις ευχαριστίες των φοιτητών και του Τμήματος, συνοδεύτηκε και από την έκφραση της επιθυμίας να πραγματοποιούνται συχνότερα τέτοιου είδους σεμινάρια.

Η παράσταση που είδαμε στα πλαίσια της Πολιτιστικής με θέμα την ιστορία της Commedia dell' arte δεν είχε τη δύναμη που ίσως θα περιμέναμε. Το πρώτο μέρος της παράστασης -αφού έκανε και διάλειμμα- είχε αργό ρυθμό και πολλή αφήγηση, ενώ το δεύτερο ήταν πιο έντονο και γεμάτο. Ο Fiore επέλεξε να αφαιρέσει πολλά στοιχεία κρατώντας μόνο τα απολύτως απαραίτητα, στοιχείο που έκανε την παράσταση υπερβολικά απλή έως απλοϊκή κάποιες φορές. Αναμφισβήτητα τα όσα είδαμε να συμβαίνουν ήταν πολύ ενδιαφέροντα, δίνοντας μας αληθινές εικόνες της Commedia dell' arte. Είδαμε «ζωντανά» κοστούμια, διαλόγους ανάμεσα στα μέλη θιάσων της εποχής που παρουσίαζαν ανάγλυφα το κλίμα και τη νοοτροπία τους, τυπικές κινήσεις των βασικών χαρακτήρων, παράδειγμα λάτзи αλλά και τις δυσκολίες που αντιμετώπιζαν οι θεατήρινοι της Commedia. Ήταν πραγματικά τα βασικά σημεία της ιστορίας της Commedia όσομμένα παραστατικά, σαν ένα πολύ καλό μάθημα ιστορίας θεάτρου. Έλειπαν όμως τα στοιχεία εκείνα που θα ολοκλήρωναν καλλιτεχνικά το πολύ ενδιαφέρον κατά τα άλλα εγχείρημα.

Όπως και να έχει, η παράσταση του Centro Nazionale Teatrale ήταν μια πολύ καλή στιγμή στο καλλιτεχνικό πρόγραμμα της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, παρόλο που, όπως φάνηκε, το θέμα δεν άγγιξε ιδιαίτερα το φιλοθεάμον κοινό της πόλης.

1. Σενάριο λέγεται ο συντοπικός σκελετός της πλοκής έργων της Κομέντιο ντελ' άρτε, όρος που πλέον χρησιμοποιείται για το πλήρες κείμενο του κινηματογράφου, και κάποιες φορές για τη σύνοψη μουσικού θεατρικού έργου.

Ευχαριστώ θερμά τη λέκτορα Θεατρολογίας Αγγελική Ρόζη, για την παραχώρηση σημειώσεων από το μάθημά της «Η κωμωδία στο νεότερο ευρωπαϊκό θέατρο».

Πηγές

- Λεξικό του Θεάτρου, επιμ. Phyllis Hartnoll - Peter Found, μτφ. Νίκος Χατζόπουλος, Αθήνα, εκδ. Νεφέλη 2000, λ. κομάντια ντελ' άρτε
- Φύλλης Χάρτνολ, Ιστορία του Θεάτρου, μτφ. Ρούλα Πατεράκη, Αθήνα
- «Θέατρο», Αφιέρωμα στην Commedia dell' arte, τ. 22, Ιουλ.-Αυγ. 1965
- Martha Fletcher Bellinger, A Short History of the Drama, New York, Henry Holt and Company, 1927, pp.153-157 στο www.theatrehistory.com

- 👁 www.don-juan.org
- 👁 www.aicemasks.com
- 👁 www.math.bu.edu

Ταβέρνα Εστιατόριο
Σίδνεϋ
από το 1974

Παράδοσι στη χεύσι!

Οδός Πέλοπος, Αν. Γεώργιος Λόγγουρα Πάτρα. Τηλ. 2610-223246

“Ο λόγος που
κάνω μουσική είναι
καθαρά εγωιστικός”

Κωνσταντία Γουρζή

Συγκαταλέγεται από ειδικούς στους σαράντα καλύτερους μαέστρους στον κόσμο! Μόνο τον περασμένο Ιανουάριο παρουσιάστηκαν σε πρώτη παγκόσμια εκτέλεση δύο συνθέσεις της στη Γερμανία και την Αμερική. Διδάσκει στις Μουσικές Ακαδημίες του Βερολίνου και του Μονάχου και διευθύνει μουσικά σύνολα και ορχήστρες σε πολλές χώρες. Στην Πάτρα μας έγινε οικεία από τις συναυλίες της με την Ορχήστρα Πατρών. Μια σύγχρονη, μεγάλη Ελληνίδα μουσικός, η Κωνσταντία Γουρζή, μιλάει στο «Δ» για την εξαιρετικά ενδιαφέρουσα μουσική της πορεία στα μονοπάτια του κόσμου και της ψυχής.

Συνέντευξη στον Παναγιώτη Αντ. Ανδριόπουλο

Κυρία Γουρζή, η γυναίκα στο podium είναι πλέον γεγονός. Αρχίζει να δημιουργείται μια παράδοση... Πού οφείλεται αυτό; Στην αναγνώριση των γυναικών μαέστρων από τους άνδρες ή στην αλλαγή της εποχής, καθώς διαμορφώνονται νέες συνθήκες στον κόσμο της μουσικής;

Το δεύτερο. Νομίζω πως είναι μια καιρική εξέλιξη. Όλα κάνουν τον κύκλο τους. Μπορεί ο κύκλος αυτός να είναι εκατό χιλιάδες χρόνια, δύο χρόνια ή ένα λεπτό. Κάποια στιγμή αυτός κλείνει και ανοίγει ένας άλλος. Ήρθε ο καιρός για να γίνει αυτό.

Πότε νομίζετε ότι άνοιξε αυτός ο κύκλος;

Τα τελευταία δέκα χρόνια αρχίζει να γίνεται αισθητή μια αλλαγή με αποτέλεσμα.

Έχει μέλλον;

Το θεωρώ φυσιολογικό να έχει μέλλον. Άλλωστε γυναίκες συνθέτριες υπήρχαν. Οι γυναίκες μαέστροι ήσαν λιγότερες.

Πόσο δύσκολο ήταν για σας να κάνετε καριέρα στην Γερμανία ως γυναίκα μαέστρος;

Όταν πήγα δεν είχα γνώση δυσκολίας ή μη. Η ουνειδόπη μου δεν αντιλαμβανόταν δυσκολία. Κολύμπησα σε κρύα νερά. Πήγα για ένα συγκεκριμένο στόχο και σ' αυτόν αφιερώθηκα. Το 1988 πήκα στη Σχολή και τελείωσα το 1992 διεύθυνση και το 1994 σύνθεση.

Φυσικά δεν είναι αυτονόητο ότι ο μαέστρος είναι και συνθέτης.

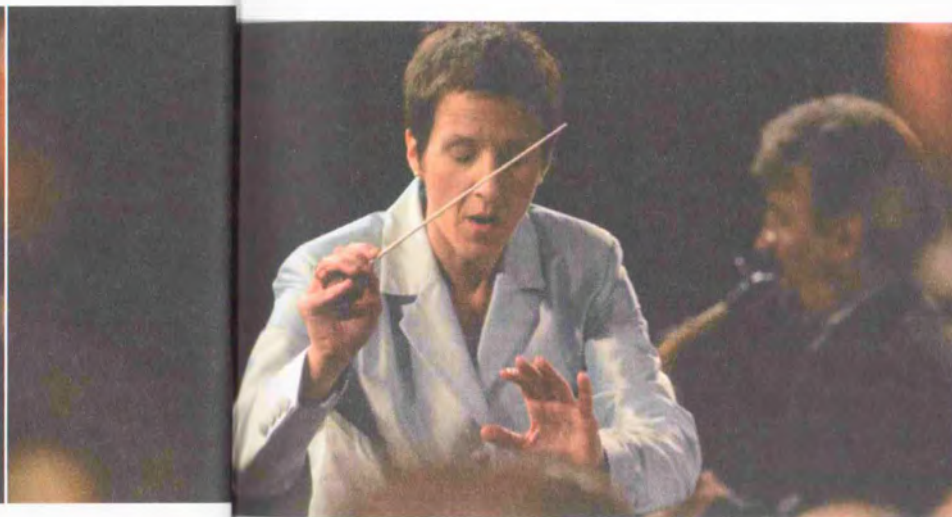
Όχι καθόλου. Δεν το έκανα όμως επίτηδες. Ήταν οι δύο φύσεις μου. Ήθελα να σπουδάσω πάνω σ' αυτό. Αλλά, όπως απεδείχθη, το ένα βοηθάει το άλλο πάρα πολύ. Διότι σαν συνθέτης αναγνωρίζω μια παρτιτούρα διαφορετικά, πιο επιστομένα. Και σαν μαέστρος βλέπω μια παρτιτούρα, μοντέρνα ή μη μοντέρνα, με άλλα μάτια. Πολλοί μαέστροι απ' αυτούς με τους οποίους έχω δουλέψει μου είπαν: «Για να διευθύνεις καλά πρέπει να συνθέτεις».

Περισσότερο χρόνο αφιερώνετε στη διεύθυνση παρά στη σύνθεση;

Για πάρα πολλά χρόνια συνέβαινε αυτό. Απέφευγα να τα κάνω και τα δύο ταυτόχρονα. Είναι η πρώτη φορά στη ζωή μου, φέτος, που κάνω παράλληλα και τα δύο το ίδιο χρονικό διάστημα. Και το θεωρώ υπέροχο! Είναι για μένα μια άσκηση σωματική και πνευματική το να μπορώ να τα ξεχωρίζω. Προϋποθέτει καλή φυσική κατάσταση και πειθαρχία.

Παρά το γεγονός ότι μένετε στην Γερμανία δεκαοχτώ χρόνια, νομίζω, τελικά ότι είστε ελληνολάτρες..

Ναι, έχω γίνει. Όταν έφυγα είχα βάλει ένα τεράστιο Χ. Επειδή όμως στη Γερμανία πέρασα δύσκολες στιγμές, έμαθα και είμαι ακόμα στην διαδικασία τού να μαθαίνω τα καλά. Και των χωρών και των ανθρώπων και του εαυτού μου. Πρόκειται για μια άσκηση - πρόκληση. Και αυτό με κάνει, ξαφνικά, να βλέπω την μοναδικότητα της ιστορίας μας. Το να είσαι Έλληνας είναι ένα δώρο! Και ταυτόχρονα μια υπευθυνότητα.

Πώς σας αντιμετωπίζουν ως Ελληνίδα;

Στην Γερμανία αναγνωρίζεται η σκληρή δουλειά. Δεν σου χαρίζεται τίποτα. Ό,τι έχω καταφέρει μέχρι τώρα οφείλεται στην αγάπη μου και στην πίστη μου στη μουσική.

Ως μάστρας και συνθέτης πού νομίζετε ότι θα πάει η μουσική τον 21ο αιώνα;

Πολύς κόσμος είναι απαισιόδοξος. Εγώ δεν είμαι απαισιόδοξη, γιατί πιστεύω στην ανθρώπινη ανάγκη, η οποία θα οδηγήσει στο νέο κίνημα. Αυτή τη στιγμή ο άνθρωπος έχει ανάγκη από επικοινωνία, από συνείδηση.

Παρατηρείται από σύγχρονους συνθέτες μια στροφή στη μελωδία κι αυτό μοιάζει φυσικό. Είναι έτσι;

Φυσικό δεν είναι. Για τη Γερμανική Σχολή, π.χ., δεν είναι. Τα πρώτα χρόνια που ήμουν στη Γερμανία απαγόρευα η ίδια στον εαυτό μου να γράφει μελωδίες,

λόγω της κυρίαρχης τάσης. Εδώ και αρκετό καιρό με απασχολεί πώς μπορείς να γράψεις μια μελωδία, που να κρατάει την περιέργεια του κοινού, να διεγείρει τη φαντασία του, να την ακούει ευχάριστα, να μην είναι κιτς και να συνυπάρχει μ' ένα μοντέρνο άκουσμα. Το ζητούμενο είναι να γράφω μελωδίες διερωτώμενη πώς μπορούν να υπάρξουν μ' ένα καινούριο τρόπο. Δεν αλλάζουμε τις νότες, δεν αλλάζουμε το αλφάβητο. Με ενδιαφέρει να το χρησιμοποιήσω και να δημιουργήσω κάτι νέο. Και επειδή η σύγχρονη μουσική είναι αποτέλεσμα της κλασικής και στη Γερμανία αυτό έχει μεγάλη βαρύτητα και προϋστορία, παρατηρώ ότι αυτό δεν είναι σπαραγμένο το ζητούμενο ενός συναδέλφου μου Γερμανού.

Νιώθετε υπηρέτης της τέχνης και των ιδεών που τυχόν εκφράζει;

Όχι, δεν θέλω να υπηρετήσω κανέναν. Δεν υπηρετώ μια πρόταση, μια ιδέα. Ο λόγος που κάνω μουσική είναι καθαρά εγωϊστικός. Είναι η ανάγκη έκφρασης και επικοινωνίας, μ' έναν άλλο τρόπο απ' αυτόν που επιλέγουν οι άλλοι άνθρωποι. Το να κάνω μουσική είναι μια βαθιά αγάπη, ανάγκη. Ακόμη και περιέργεια για την ανακάλυψη της συνείδησης της ατομικής και της συμπαντικής. Εμένα μου δόθηκε αυτός ο δρόμος για να το αντιληφθώ αυτό. Και μέσω αυτού φτάνω στο σημείο να λέω ότι θέλω να ανακαλύπτω τη συ-

νείδηση, τον άνθρωπο, τη δυνατότητά του, τον θεό. Είναι ένας προσωπικός δρόμος εξέλιξης, τον οποίο τον διανύω μόνη μου, αλλά τον δηλώνω, τον κοινοποιώ.

Ο λόγος σας, όπως και η μουσική πράξη σας, αποκαλύπτουν μια δυναμική γυναίκα που αγωνίζεται διαρκώς.

Πιστεύω στον σύγχρονο μαχόμενο καλλιτέχνη. Διότι σαν καλλιτέχνης, σαν μουσικός σήμερα για να επιβληθείς και να μπορείς να υπάρξεις, πρέπει να μάχεσαι. Δεν δέχομαι κανέναν καλλιτέχνη εάν δεν μάχεται. Διότι για να επιβιώσεις σήμερα πρέπει να είσαι πολεμιστής.

Στην Πάτρα, μέσα σε δέκα μήνες, ήρθατε τρεις φορές για να κάνετε συναυλίες με την Ορχήστρα Πατρών. Έρχεστε από την Γερμανία γι' αυτόν τον λόγο. Γιατί άραγε;

Με καλείτε στη χώρα μου για να κάνω μουσική. Κι αυτό με συγκινεί περισσότερο απ' ότι να με καλούσε κάποια άλλη χώρα. Τον Μάιο θα έλθω στην Πάτρα με το σύνολο «octopus» του Μονάχου, το οποίο διευθύνω, για να παρουσιάσουμε «Μια φεγγαροκτυπημένη και φολκlorική μουσική βραδυά». Θα ερμηνεύσουμε τον «Φεγγαρίσιο Πιερρότο» του Σάινμπεργκ μ' έναν ιδιαίτερο τρόπο: Ανάμεσα στα μέρη του έργου θα

υπάρχει αυτοσχεδιασμός τζαζ πάνω στα θέματα του Σάινμπεργκ. Κι σκόπη θα κάνουμε τα φολκlorικά τραγούδια του Λουτσιάνο Μπέρριο. Είμαι πραγματικά χαρούμενη γι' αυτή την εμφάνιση του συνόλου μου στην Πάτρα στο πλαίσιο της «Πολιτιστικής».

Μετά από τόσο σκληρή δουλειά όλα αυτά τα χρόνια, ποιες είναι οι προτεραιότητές σας;

Εκτός από τη συνθετική μου δραστηριότητα που υπάρχει παράλληλα με τη δουλειά μου ως μάστρας, αντιμετωπίζω όλο και πιο σοβαρά τη δουλειά μου στις Μουσικές Ακαδημίες Μονάχου και Βερολίνου. Έχω να κάνω μέσα στο χρόνο σχεδόν με τριακόσιους φοιτητές. Αποτέλεσμα της εργασίας μας είναι πάντα συναυλίες με μεγαλύτερη βαρύτητα σε έργα 20ου και 21ου αιώνα. Το επίπεδο είναι πολύ υψηλό, η τεχνική κατακτημένη, αλλά υπάρχει επιτακτική η ανάγκη της μουσικής έκφρασης.

Σας εύχομαι από καρδιάς να εκπληρώσετε όλα τα μουσικά σας όνειρα και σας ευχαριστώ για τον χρόνο που μου διαθέσατε.

Κι εγώ σας ευχαριστώ πολύ.

📧 www.Konstantiagourzi.com

📧 www.ensemble-octopus.de

Δημόσιοι υπάλληλοι στα Θρακία

της Νεκταρίας Σερρέτη

Η λειτουργία του Περιφερειακού Ινστιτούτου Επιμόρφωσης (Π.ΙΝ.ΕΠ) Δυτικής Ελλάδος, που αποτελεί μια από τις δράσεις του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΕΚΔΔΑ), με έδρα την Πάτρα, αποτελεί πλέον γεγονός. Ο σκοπός προφανής: να επιδιώξει την αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης και του στελεχικού της δυναμικού, στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Ελλάδος, με απώτερο στόχο τη βελτίωση των υπηρεσιών και την εξυπηρέτηση του πολίτη.

Το εν λόγω Ινστιτούτο είναι ένα από τα οκτώ που ήδη έχουν εγκαινιαστεί ανά την Ελλάδα, σε σύνολο έντεκα, που έχουν σχεδιαστεί. Δυσκολία επιμόρφωσης στο Περιφερειακό Ινστιτούτο, εκτός των δημοσίων υπαλλήλων έχουν και οι υπάλληλοι των ΟΤΑ (Δήμοι και Νομαρχίες), αφενός κατά την εισαγωγή τους, είτε στο δημόσιο, είτε στην τοπική αυτοδιοίκηση, αφετέρου καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας τους, ακολουθώντας έτσι ένα πρόγραμμα διά βίου εκπαίδευσης.

Το εντελώς νέο στο πρόγραμμα που πρόκειται να εφαρμοστεί και στο Ινστιτούτο της Δυτικής Ελλάδος, και μάλιστα αρχής γενομένης τον Απρίλιο, αφορά τους αιρετούς. Οι εκλεγμένοι στους δήμους και στις νομαρχίες, θα μπορούν να επιμορφώνονται πάνω σε θέματα των αρμοδιοτήτων και αυτό θα αποτελέσει μια μεγάλη δράση στο Π.ΙΝ.ΕΠ.

Ένα ακόμη καινούριο στοιχείο που φέρνει το Ινστιτούτο είναι η αποκέντρωση. Στόχος των υπευθύνων είναι τα προγράμματα «να φεύγουν από κάτω προς τα πάνω». Αυτό σημαίνει πως πλέον γίνεται ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών μέσα από τις υπηρεσίες όπου διαπιστώνονται οι πραγματικές ανάγκες των εργαζομένων.

Σύμφωνα με την συνομιλία που είχαμε με τον κ. Διονύση Μεσσάρη, προϊστάμενο του Περιφερειακού Ινστιτούτου Επιμόρφωσης Δυτικής Ελλάδος, για το τρέχον έτος λόγω της έναρξης λειτουργίας του Ινστιτούτου και εξαιτίας του ότι δεν υπήρχε προηγούμενη επικοινωνία, πραγματοποιήθηκε μια γρήγορη ανίχνευση αναγκών μέσω των προϊσταμένων και των διευθυντών των υπηρεσιών. Για την εκπαιδευτική περίοδο 2005-2006 υποβλήθηκαν 111 εκπαιδευτικά προγράμματα, από τα οποία υλοποιούνται 85 για περίπου 3000 υπαλλήλους.

Στόχος πλέον του Ινστιτούτου, εκτός από την αναβάθμιση του ρόλου του, είναι να υπάρξει καλύτερη και πληρέστερη επικοινωνία και με τους υπαλλήλους. Για το λόγο αυτό πρόκειται να επιμορφωθεί ένας αριθμός υπαλλήλων από το σύνολο των υπηρεσιών, για να μπορούν να ανιχνεύουν οι ίδιοι τις εκπαιδευτικές ανάγκες στις υπηρεσίες τους, να έχουν δηλαδή το ρόλο του ενδιάμεσου μεταξύ Ινστιτούτου και Υπηρεσίας.

Στο Μητρώο Εκπαιδευτών του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. μπορεί να εγγραφούν σήμερα όλοι όσοι έχουν τα απαραίτητα προσόντα και το επιθυμούν. Το ελάχιστο των προσόντων είναι ο

υποψήφιος να είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού ή να έχει δέκα χρόνια πιστοποιημένης εμπειρίας στον κλάδο του. Το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. στην προσπάθειά του να παρέχει ευκαιρίες σε όλους όσοι επιθυμούν να είναι εκπαιδευτές, έχει θέσει ως ανώτερο όριο τις 21 ώρες διδασκαλίας το μήνα, δίνοντας και μια μικρή ώθηση στην καταπολέμηση της ανεργίας. Το Κέντρο αποφάσισε επίσης να συνεργαστεί και με την ΑΔΕΔΥ η οποία μετά την τροποποίηση που επήλθε στο νόμο, συμμετέχει και επίσημα στην κατάρτιση του προγράμματος των σεμιναρίων.

Ιδιαίτερης σημασίας επίσης υπήρξε η υπογραφή προγραμματικής συμφωνίας, η οποία κυρώθηκε με νόμο, μεταξύ ΥΠ.ΕΣ.Δ.Α. Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και Α.Δ.Ε.Δ.Υ. με σκοπό την από κοινού διαμόρφωση ενός σύγχρονου συστήματος επιμόρφωσης των δημοσίων υπαλλήλων.

Το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. σε συνεργασία επίσης με την ΑΔΕΔΥ, δημιούργησαν στην Τρίπολη, στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Μάνατζμεντ και Δημόσιας Διοίκησης, στο οποίο έχουν δικαίωμα να

φοιτήσουν όλοι οι πτυχιούχοι δημόσιοι υπάλληλοι. Για τις ανάγκες του προγράμματος και για να είναι οι υπάλληλοι πλήρως αφοσιωμένοι στους σκοπούς της επιμόρφωσης, βρίσκονται σε άδεια μετ' αποδοκών από τις υπηρεσίες τους, με την προϋπόθεση βέβαια να παρακολουθούν κανονικά τα μαθήματα. Για το μέλλον σχεδιάζεται η πρωτοδότηση με μέρια των υπαλλήλων που συμμετέχουν στα επιμορφωτικά σεμινάρια του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης μέσω της αλλαγής του Δημοσιούπαλληλικού Κώδικα. Ο κ. Μεσσάρης, μας επισήμανε ακόμα ότι το δημόσιο είναι κατά βάση συυφασμένο με την εξυπηρέτηση του πολίτη και για να επιτυγχάνεται αποτελεσματικά, θα πρέπει να συζητηθούν σε ποιότητα και ποσότητα οι παρεχόμενες υπηρεσίες για τον πρόσθετο λόγο ότι το δημόσιο εμπλέκεται άμεσα στην ανάπτυξη της περιοχής. Η αναβάθμιση λοιπόν των γνώσεων και των προσόντων του υπαλλήλου είναι μέσο για να φτάσουμε σε καλύτερες υπηρεσίες, γεγονός που είναι συυφασμένο με την ανάπτυξη της χώρας.

Π.ΙΝ.ΕΠ.

Στο στόχαστρο και ο πολιτισμός

Αν και πρόκειται για έναν τομέα όπου το η Δημόσια Διοίκηση μέχρι πρόσφατος δεν είχε δώσει την πρέπουσα σημασία, από το Ινστιτούτο θα υλοποιηθούν συνολικά 18 προγράμματα με κεντρικό άξονα τον πολιτισμό. Στόχος των προγραμμάτων αυτών είναι να προσφερθεί η δυνατότητα όλους όσοι ασχολούνται με τον πολιτισμό, να επιμορφωθούν σε θέματα πολιτιστικού management, προοπτικών χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση, χρήσης Νέων Τεχνολογιών, απόκτησης δεξιοτήτων για οργάνωση Μουσείων, προστασίας

και ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος και τεχνικές αναβάθμισης των Ιστορικών Κέντρων των Πόλεων. Μιλώντας όμως για κοινωνία πολιτισμού δεν θα πρέπει να παραβλεφθούν τα άτομα με αναπηρία. Έτσι θα πραγματοποιηθεί για πρώτη φορά ημερίδα με θέμα «Η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών στη δημόσια διοίκηση και αυτοδιοίκηση». Στόχος θα είναι η ευαισθητοποίηση των υπαλλήλων για το πώς θα πρέπει να εξυπηρετούν τα άτομα με αναπηρία, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή πολιτική και νομοθεσία που οι περισσότεροι υπάλληλοι αγνοούν.

τυποπατρεία

Περιπέτειες και καιροθώματα στο μαγικό κόσμο του τοπικού Τύπου

Επιβεβλημένη αποχώρηση

Πέντε απολύσεις - αποχωρήσεις σημειώθηκαν στο ραδιοφωνικό σταθμό «Ωμέγα» (ιδιοκτησίας της εφημερίδας «Πελοπόννησος»), όμως αυτή που ξεχώρισε ήταν του προέδρου της Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Πελοποννήσου Ηπείρου και Νήσων, Απόστολου Βουλόδη. Ο δημοσιογράφος δεν θα μπορούσε να δεχθεί την πρόταση για μείωση αποδοχών που του έγινε, καθώς ανεξάρτητα από τη δική του οικονομική συμφωνία έπρεπε να εφαρμόσει και τις βασικές αρχές της Ένωσης στην οποία προεδρεύει. Ως εκ τούτου η αποχώρησή του ήταν παραπάνω από επιβεβλημένη.

Αγωγές

Ήραμε ότι δεν ήταν βελούδινο το διαζύγιο της εφημερίδας «Ημέρα» με την πρώην συντακτική και διευθυντική ομάδα στελεχών που αποχώρησαν, δημιουργώντας την εφημερίδα «Σημερινή». Όμως οι δεκαπέντε αγωγές που κατατέθηκαν από την «Εκδοτική Πατρών» (που εκδίδει την «Ημέρα» και είναι ιδιοκτησίας του Ομίλου Καμνέρου) ήταν μια επεικώς απαράδεκτη κίνηση.

Είναι και φαίνεται...

Γνώριμη φωνή στο γραφείο μας, επανήλθε και ως φωνή στο ερτζιανά της Δυτικής Ελλάδας. Η Ζέττα Ζάχου, «ακούγεται» πλέον και στον «Ημέρα FM», καθημερινά από Δευτέρα - Παρασκευή από 4-6 μ.μ., με εκπομπή που θα έχει τον χαρακτηριστικό τίτλο «Πατρινός είσαι και φαίνεσαι!». Χρειάζονται σχόλια;

Κίνηση απελπισίας

Δεν πηγαίνει καλά η διαφημιστική κίνηση των μέσων ενημέρωσης στη Δυτική Ελλάδα. Ένα από τα όπλα που χρησιμοποιούν κάποιες εφημερίδες, περιοδικά και σταθμοί είναι να μειώνουν τόσο πολύ τις τιμές των καταχωρήσεων, ζητώντας αρκετές φορές εξευτελιστι ποσά από τους πελάτες. Ως κίνηση απελπισίας ή συντήρησης δυνάμεων, η κίνηση αυτή ήταν μάλλον αναμενόμενη. Το ερώτημα είναι αν θα έχει μέλλον ή απλώς θα οδηγήσει σε ανωμαλίες της αγοράς, από την οποία όλοι θα βγουν ζημιωμένοι.

Ένθετο πολιτισμού

Με οκτασέλιδο ένθετο πολιτισμού κυκλοφορεί πλέον η εφημερίδα «Ημέρα» της Πάτρας. Αντίστοιχο ένθετο υπήρχε στην εφημερίδα και πριν λίγα χρόνια, όμως είχε τότε διακοπεί για οικονομικούς λόγους. Στη σημερινή του μορφή το ένθετο περιλαμβάνει μεγαλύτερο μέρος κοσμικών ειδήσεων, όμως στα αμιγώς πολιτιστικά κείμενα η Νατάσα Μαρτσούκα και ο Τάκης Μαρτάτος συνεχίζουν απτόητοι στο δικό τους ύφος.

τυποπατρεία

Τα περιοδικά δεν βρίζουν...

Η μόδα δεν είναι καινούρια, όμως η επέκτασή της γίνεται πιο ανησυχητική. Σύμφωνα με την κρατούσα αντίληψη αρκετών φορέων, οι κρατικές περιφερειακές διαφημίσεις και οι διαφημίσεις των Δήμων και των άλλων φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, δίνονται αποκλειστικά στις εφημερίδες και στους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς, σε αντίθεση με την Αθήνα που τα περιοδικά λαμβάνουν ένα μεγάλο μέρος της διαφημιστικής πίτας, ανεξάρτητα από την κυκλοφορία τους. Όμως, για κάποιο περίεργο λόγο τα περιοδικά εξαιρούνται με ένα σκεπτικό που πλέον εξηγείται ξεκάθαρα από αρκετούς εκηροσώπους: «Τα περιοδικά δεν μας βρίζουν, ούτε κάνουν κουτσομπολιό, ούτε φοβόμαστε μη μας βγάλουν σκάνδαλα. Επομένως γιατί να τους δίνουμε διαφήμιση;». Αντίστοιχο σκεπτικό έχουν και κάποιες εταιρείες όπως η «Γέφυρα Α.Ε.», η οποία επίσης κατευθύνει τις διαφημίσεις της προς τις εφημερίδες, όχι γιατί πιστεύει ότι εκεί θα έχουν μεγαλύτερη αποδοτικότητα, αλλά γιατί έτσι πιστεύει ότι θα σταματήσουν τα όψιμα για το ακριβό εισιτήριο διέλευσης, για τις αιτίες του πρόσφατου ατυχήματος και για πολλά «επικίνδυνα» ζητήματα. Είναι κι αυτό μια άποψη περί σχέσεων με τα ΜΜΕ...

Πολιτεία στα FM

Δύο μήνες έκλεισε ήδη ο ραδιοφωνικός σταθμός «Πολιτεία» και αφού σταθεροποιήθηκε στο πρόγραμμα της πρωινής ενημερωτικής ζώνης, ξεκίνησε ήδη τη στελέχωση του απογευματινού ψυχαγωγικού προγράμματος.

Στο δυναμικό της «Πολιτείας» με την ευθύνη του Στέλιου Αποστολόπουλου, συμμετέχουν οι Νάσος Νασόπουλος, Νατάσσα Τραγουσιά, Νεκταρία Ντούκα, Γιώργος Πλής και Γιώργος Τόγιας. Μαζί τους οι μουσικοί παραγωγά Άγγελος Πλαστήρας, Χάρης Ζ, Άκης Βαβαρούτας, Φίλιππος Καταπόδης και Κωνσταντίνος Μπουρόπουλος.

Συγκρίσεις

Μια διαφορετική γνώμη στην έννοια της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είχε ένας Πρωτοδίκης στην Πάτρα που καταδίκασε το δημοσιογράφο Κωνσταντίνο Φλαμή και τον εικονολήπτη Θανάση Καφετζή, επειδή πρόβαλαν συνέντευξη ενός ταλαίπωρου αλλοδαπού κρατούμενου που προσπαθούσε να βρει το δικό του. Το δικαστήριο τυπικά εφάρμοσε το νόμο που λέει ότι απαγορεύονται οι συνεντεύξεις υπόδικων, όμως στην προκειμένη περίπτωση ο κρατούμενος είχε προφανώςώσει τη συγκατάθεσή του κι επομένως θα περίμενε κανείς μεγαλύτερη κατανόηση.

Εννοείται ότι οι συνεντεύξεις άλλων κρατούμενων ή υπόδικων όπως οι Βαβύλης δεν κυνηγιούνται από κανέναν δικαστικό λειτουργό.

Θα δούμε...

Όταν τα μέσα ενημέρωσης σε μια τοπική κοινωνία έχουν τέτοια εντυπωσιακό βαθμό ομοφωνίας με τον εισαγγελέα της περιφέρειάς τους, τότε υπάρχουν όμο ενδεχόμενα: Ή κάποια από τις δύο πλευρές δεν κάνει καλά τη δουλειά της, ή πραγματικά έχουμε να κάνουμε με έναν δικαστικό λειτουργό που επιτέλους ανταποκρίνεται σε υψηλές προσδοκίες. Η αλήθεια θα φανεί στο μέλλον...

Καρναβάλι 2006

Πριν τρία χρόνια ακριβώς οι εξαγγελίες της ΔΕΠΑΠ και του νέου —τότε— προέδρου της Σπύρου Καραχάλιου ήταν πως κάθε χρόνο το καρναβάλι θα κορυφώνεται, θα προτείνει νέες ιδέες και θα κορυφώνεται σταδιακά με στόχο να φτάσουμε στο Πατρινό Καρναβάλι του 2006, το οποίο θα συνδυαζόταν με την Πολιτιστική Πρωτεύουσα και θα έδιναν το στίγμα της ανανέωσης του θεσμού και του καινούριου ευρωπαϊκού προφίλ του. Το πολυαναμενόμενο Καρναβάλι του 2006 ήρθε, όμως εννοείται πως τίποτα από όλα τα παραπάνω δεν επαληθεύτηκε. Ο μάντζερ του θεσμού Νάσος Νασόπουλος, που είχε αναλάβει μόλις πέρυσι με στόχο να δώσει μια επαγγελματική διάσταση στο θεσμό, παραιτήθηκε («φυγή» χαρακτήρισε την παραίτηση ο πρόεδρος της ΔΕΠΑΠ), ενώ οι εκδηλώσεις της Πολιτιστικής το ίδιο διάστημα έμοιαζαν απλώς να συμβαίνουν, χωρίς να συγκινούν ιδιαίτερα το κοινό και χωρίς να προβάλλονται επαρκώς εντός ή εκτός Πάτρας (το εξωτερικό έτσι κι αλλιώς το έχουμε ξεχάσει προ πολλού...).

Γι' αυτό κι εμείς, επειδή δεν θα μπορούμε στον πειρασμό να διαλέξουμε ανάμεσα στα καρναβάλια της Πολιτιστικής και της ΔΕΠΑΠ που συνέβαιναν στην ίδια πόλη, προτιμάμε να χαρούμε τα σκίτσα του Ανδρέα Αγγελόπουλου (που κοσμούν αυτές και άλλες σελίδες του παρόντος τεύχους), να διαβάσουμε το λεύκωμα του περιοδικού «fresh» και να καταφύγουμε στη Βοημία, όπου έχουν δώσει μια μυθική και καρναβαλική διάσταση σε έναν πανέμορφο πύργο, τον οποίο αν τον είχαμε στην Πάτρα, πιθανώς θα τον είχαμε δώσει για να γίνονται μπουρμπούλια, μέχρι να παραδοθεί στον οριστική φθορά.

Εικονογράφηση:
Ανδρέας Αγγελόπουλος

Ένα λεύκωμα για την ιστορία του Κρυμμένου Θησαυρού

«Αν το Πατρινό Καρναβάλι ήταν ανέκαθεν ξακουστό σε όλη την Ελλάδα, το Κυνήγι του Κρυμμένου Θησαυρού ήταν αυτό που το κατέστησε θρυλικό όχι μόνο στην Επικράτεια αλλά και πέρα από τα σύνορά της» (Άλκης Στέας). Με αφορμή την επέτειο των 40 χρόνων από το ξεκίνημα του αποκριάτικου παιχνιδιού του Κρυμμένου Θησαυρού (1966-2006), την εκδήλωση που άλλαξε εντελώς τη μορφή και την εξέλιξη του Πατρινού Καρναβαλιού, η εταιρία Fresh Communications σχεδίασε ένα συλλεκτικό λεύκωμα με οπάνιο αρχειακό υλικό όπως επιστολές, δημοσιεύσεις, αποκόμματα από τον τύπο της εποχής, αφίσες, προγράμματα, καρτέλες συμμετοχής στο Κυνήγι και βέβαια πλούσιο φωτογραφικό υλικό. Πρόκειται για μια πολυτελή έκδοση που αποτυπώνει μέσα από 300 περίπου φωτογραφίες την πορεία και την εξέλιξη του κορυφαίου αυτού θεσμού που ονομάζεται «Κυνήγι Κρυμμένου Θησαυρού». Το βιβλίο χωρίζεται σε πέντε θεματικές ενότητες ξεκινώντας από την προετοιμασία του πρώτου Κυνηγιού, συνεχίζει με τα θέματα και το παιχνίδι κάθε αυτό, τις Παρελάσεις, τις Παντομίμες και τα θεάματα και καταλήγει με τις Εικαστικές Δημιουργίες των Πληρωμάτων. Πηγή όλου αυτού του υλικού αποτέλεσαν το Μουσείο Τύπου, τα αρχεία των εφημερίδων, η Δημοτική Βιβλιοθήκη, και κυρίως τα προσωπικά αρχεία 80 και πλέον συμπολιτών μας με πλούσια καρναβαλική παράδοση. Τα κείμενα επιμελήθηκαν οι Χαρά Αντιόχου, Ηλίας Ηλιόπουλος, Αμαλία Παπαδόπουλου, Πέτρος Ψωμάς.

Στη Σάλα με τους μεταμφιεσμένους

Ένας «Ballo in Maschera» που διαρκεί διακόσια πενήντα χρόνια σε μία από τις κύριες αίθουσες του Cerky, στο χωριό Krumlon στις ακτές του Μολδάβα, στη Βοημία.

Ο πύργος κτίστηκε πριν από τριακόσια χρόνια στο πανέμορφο χωριό που αρχικά ανήκε στην οικογένεια Rosenberg, ενώ αργότερα πέρασε διαδοχικά στα χέρια του Rodolfo II των Αψβούργων και τέλος στην οικογένεια Schwazzenberf.

Το 1748 με την πιο διακοσμητική τεχνοτροπία του tzojpre-l'oeil, ο Αυστριακός ζωγράφος Joseph Leberger διακόσμησε τους τοίχους της αίθουσας με σκηνές τις οποίες περιγράφει ο Rilke σε ένα απόσπασμα του αφηγήματός του «Εκκόρη στο Kruman» (η παλαιά γερμανική ονομασία του Krumlon):

«Μα το πιο ενδιαφέρον από τα δωμάτια του πύργου είναι η Σάλα με τους μεταμφιεσμένους. Οι τοίχοι είναι ολόκληροι καλυμμένοι από ανθρώπινες φιγούρες με μέγεθος μεγαλύτερο του φυσικού, ζωγραφισμένες με μία ειρωνική ευθυμία. Εδώ μπορεί κανείς να δει κυρίες με τους καβαλιέρους τους, αρλεκίνους, σαλτιμπάγκους, μουσικούς και υπηρέτες, να αποτελούν ένα πολύχρωμο πλήθος.

Στους εξώστες παίζουν οι μουσικοί ενώ οι ντάμες συμβάλλουν στο θέαμα και τη διασκέδαση με την παρουσία και την αμφίεσή τους.

Το πλήθος με τις φιγούρες, με την υπέροχη αφέλεια και απλοϊκότητα της παρουσίας τους, δημιουργούν μία αίσθηση κυριολεκτικά συναρπαστική...».

Σ. Π.

gowest.gr

Η Πατρα και η Δυτική Ελλάδα

στο internet

Θα τα δειτε ολα!

inmedia
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ INTERNET - ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

www.inmedia.gr

tel.:2610 225994 fax.: 2611 758026

Κείμενα: Έβενι Αλεξανδράκη

Δύο παραστάσεις τοποθετημένες στην περίοδο του καρναβαλιού και ενταγμένες στην ενόπτητα Καρναβάλι της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας ανέβηκαν την καρναβαλική περίοδο στην πόλη μας. Ο λόγος για το «Τέλος καρναβαλιού» του Κάρλο Γκολντόνι από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Πάτρας σε σκηνοθεσία Βασίλη Παπαβασιλείου και για την «Τελευταία μάσκα Fallimento» του Κώστα Λογαρά από το θέατρο Άττις σε σκηνοθεσία Θόδωρου Τερζόπουλου. Δύο παραστάσεις εντελώς διαφορετικές σε ύφος, τεχνική και λεκτικό, με διαφορετικούς στόχους και ασφαλώς διαφορετικό αποτέλεσμα.

Το «Τέλος καρναβαλιού» ή «Una delle ultime sere di carnevale» όπως είναι ο τίτλος στο πρωτότυπο, τοποθετείται στο Βενετσιάνικο καρναβάλι του 1762, σε μία από τις τελευταίες νύχτες του. Ο υφαντουργός Ζαμαρία προσκαλεί στο σπίτι του φίλους οι περισσότεροι από τους οποίους ανήκουν στη συντεχνία των υφαντουργών. Δώδεκα ζευγάρια —τρία παντρεμένα ενώ τα υπόλοιπα προσπαθούν να ενωθούν— σκιαγραφούνται με τρυφερότητα και χιούμορ. Στο τέλος όλοι βρίσκουν το ταίρι τους. Όλοι διαφορετικοί χαρακτήρες, με διαφορετικές μεταξύ τους σχέσεις μοιάζουν με μέρη μιας τοιχογραφίας παρουσιάζοντας μία όψη της κοινωνίας της Βενετίας. Ο Γκολντόνι (Carlo Goldoni, 1707-1793) γράφει αυτό το έργο λίγο πριν εγκαταλείψει τη Βενετία με αποτέλεσμα πολλοί να δουν σε αυτό άμεσες αναφορές στον εαυτό του και τον κόσμο του θεάτρου. Η συντεχνία των υφαντουργών είναι η συντεχνία των θεατρίνων, και ο Γκολντόνι παραλληλίζεται με το νεαρό ήρωα του έργου, σχεδιαστή Αντζολέτο, που ετοιμάζεται να φύγει από τη Βενετία για να αναζητήσει την τύχη του αλλού. Η υπόσχεση μάλιστα που δίνει να στέλνει σχέδιά του στην πόλη, μοιάζει με υπόσχεση του Γκολντόνι να στέλνει έργα του στη Βενετία, κάτι που δεν έκανε ποτέ.

Το έργο είναι άνευρο: δεν έχει σφικτοδεμένη πλοκή, η δομή του είναι μάλλον χαλαρή ενώ υπάρχει περιστασιακή φλυαρία σε αρκετές σκηνές, στοιχεία που δεν βοηθάνε την παράσταση. Ίσως δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι ανέβηκε πρώτη φορά στην Ελλάδα —ούτε είχε μεταφραστεί. Η σκηνοθεσία του Βασίλη Παπαβασιλείου, που έκανε και τη μετάφραση, πέτυχε να κρατήσει ζωντανό το ενδιαφέρον του κοινού στο μεγαλύτερο μέρος της παράστασης —σε κάποια σημεία έκανε κάποια «κοιλιά»— και να μεταδώσει τη μεγαλοχολική χαρά του Βενετσιάνικου καρναβαλιού. Κάποια σκηνοθετικά ευρήματα μας θύμισαν λίγο τον Παπαβασιλείου του «Αν μια νύχτα του χειμώνα», που έμπλεκε συχνά την πραγματικότητα με το θέατρο: λίγο πριν το τρίτο κουδούνι ακούσαμε τους ηθοποιούς να «ζεσταίνονται» πίσω από την αυλαία, ενώ σε κάποιες αλλαγές σκηνικού έβγαине ένας τεχνικός σκηνής και μάζευε τις καρέκλες, ξαφνιάζοντας το κοινό και προκαλώντας το γέλιο.

Οι ηθοποιοί —μια δυνατή ομάδα από πολλές απόψεις— κατάφεραν να δώσουν ανάγλυφο τους διαφορετικούς χαρακτήρες χτίζοντας ένα ετερόκλητο μωσαϊκό, στοιχείο που ήταν ίσως και το πιο δυνατό της παράστασης. Η παράσταση τελικά θα πάει και στην Αθήνα.

Η «Τελευταία μάσκα Fallimento» μας πήγε σε μια εντελώς διαφορετική νύχτα καρναβαλιού, όπου το καρναβάλι δεν σημαίνει διασκέδαση και χορός, αλλά έκταση και ανατροπή. Ο σκελετός της παράστασης βασίστηκε στο μύθο της Πατρινέλλας, ένα μύθο που οι ρίζες του ανιχνεύονται μερικούς αιώνες πριν. Η πόρνη Πατρινέλλα οδήγησε το νεογέννητο παιδί της, καρπό παράνομου έρωτα, στο Κάστρο και το σκοτώνει. Η μία εκδοχή του μύθου λέει πως μετά αυτοκτονεί, ενώ μία άλλη —που αυτή χρησιμοποίησε ο Κώστας Λογαράς— λέει πως καταδικάζεται να καεί στην πυρά. Από τότε λένε πως το πνεύμα της ξαναέρχεται και μπάνει σε σώματα άλλων

γυναικών. Ένα παρόμοιο περιστατικό συνέβη στην Πάτρα στα μέσα της δεκαετίας του '60 και η σύγχρονη Πατρινέλλα καταδίκαστηκε σε ισόβια κάθειρξη.

Το κείμενο του Κώστα Λογαρά, του οποίου τη δομική επεξεργασία έκανε ο Θόδωρος Τερζόπουλος,

απέδωσε αφαιρετικό και σχηματικό το μύθο της Πατρινέλλας, φτάνοντας στον πυρήνα, με επαναληπτικό πλουραλισμό στα πολλαπλά σημάδια κορύφωσης.

Μια λευκή γυμνή σκηνή και επτά άντρες ηθοποιοί με μαύρα κοστούμια ήταν αρκετό για να απογυμνωθεί η Πατρινέλλα κάτω από τους αδυσώπητους φωτισμούς του Θόδωρου Τερζόπουλου. Οι ηθοποιοί, ένας με τη μορφή αφηγητή που θυμάται και οι υπόλοιποι σαν χορός αρχαίας τραγωδίας, καταλαμβάνονται εναλλάξ από το πνεύμα της πόρνης Πατρινέλλας μια στιγμή πριν από το θάνατο, φτάνοντας σε παροξυσμό. Είναι η στιγμή του ξεσπάσματός της: η στιγμή που επιτίθεται στους επικριτές της: η στιγμή που «κινείται στον προθάλαμο του θανάτου!». Όπως και το θέατρο του Τερζόπουλου. Η ταυτότητα χάνεται και η Πατρινέλλα γίνεται απλώς ένα σύμβολο, μια αφορμή. Το φύλο είναι ρευστό, σχεδόν δεν υπάρχει και οι ηθοποιοί αγγίζουν την έκσταση. Η αυστηρή φόρμα και οι μηχανικές επαναλαμβανόμενες κινήσεις εντείνουν την εφιαλτική ατμόσφαιρα κάνοντάς την σχεδόν ανυπόφορη. Μια πολύ ιδιότυπη, παλλόμενη και ρευστή θα έλεγε κανείς, αποστασιοποίηση έκανε το όλον ακόμη πιο τραγικό. Όπως έχει πει και ο Χόινερ Μύλλερ², στο θέατρο του Τερζόπουλου ο μύθος δεν είναι παραμύθι αλλά συμπυκνωμένη εμπειρία.

Μια παράσταση εξαιρετικό ενδιαφέρουσα που δεν προσέγγισε το μύθο από έξω προς τα μέσα, αλλά σαν να ήταν από πάντα μέσα σε αυτόν αποκαλύπτοντας δαιδαλώδεις διαδρομές της ψυχής και του μυαλού.

1. Έτσι ονομάζει ο ίδιος ο Τερζόπουλος το θεάτρό του. βλ. Θεόδωρος Τερζόπουλος και Θέατρο Άτις. Αναδρομή, Μέθοδος, Σχόλια., εκδ. Άγρα, Αθήνα 2000, 18

2. Ο Χόινερ Μύλλερ υπήρξε δάσκαλος του Τερζόπουλου την περίοδο 1972-1976, όταν σπούδασε στο Μπερλίνερ Ανσάμπλ.

Πάμε Αθήνα

Σύγχρονο ελληνικό ρεπερτόριο για το θέατρο Κνωσός με τους «**Ηθοποιούς**» του Σκούρπη σε σκηνοθεσία Χρίστου Τσόγκα. Το έργο, γραμμένο το 2000, μιλάει για ένα ερωτικό τρίγωνο—δύο άντρες και μία γυναίκα—καταραμένο από πράξεις του παρελθόντος, που προσπαθεί να συμφιλιωθεί. Τρεις ήρωες, ηθοποιοί, συμπρωταγωνιστούν στο ίδιο έργο: ένας ζεν-πρεμιέ, μία νεαρή ηθοποιός, η πρωταγωνίστρια του θιάσου και γυναίκα του εξηντάχρονου σκηνοθέτη που είναι το τρίτο πρόσωπο των «**Ηθοποιών**». Παίζουν: Χρίστος Τσόγκας, Μαρία Τσακαλίδου, Δημήτρης Κаланτζής.

Ένα έργο που εμβαθύνει στο θέμα των ναρκωτικών και τις συνέπειες που έχουν πάνω στις ανθρώπινες σχέσεις ανεβαίνει από το θέατρο Αμυράλ. Ο λόγος για το «**Ένα καπέλο γεμάτο βροχή**» του Michael Gazzo. Στο επίκεντρο είναι δύο αδέρφια που φέρουν μέσα τους το βάρος μιας διαλυμένης οικογένειας με συνεκτικό κρίκο τον πατέρα που δεν αποδέχεται τα λάθη του και εξακολουθεί να σφάλλει. Σκηνοθετεί η Ρέινα Εσκεναζού και παίζουν οι Σοφοκλής Πέππας, Μάριος Αθανασίου κ.ά.

Η «**Φαλακρή τραγουδίστρια**» στους 90ο C! Η ομάδα 90ο C ανεβάζει στο θέατρο Επί Κολωνώ, το μονόπρακτο του Ευγένι-

ου Ιονέσκο, ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά δείγματα του λεγόμενου θεάτρου του Παραλόγου. Το έργο γράφτηκε ως τραγωδία, αλλά το κοινό είχε άλλη γνώμη... Φαλακρή τραγουδίστρια δεν υπάρχει. Το μόνο που υπάρχει είναι η παντελής έλλειψη επικοινωνίας και το παράλογο της καθημερινότητας στο απόγειό του. Ένα έργο που θα σας κάνει να γελάσετε όσο και να προβληματιστείτε, ανακαλύπτοντας την πικρή αλήθεια που κρύβεται κάτω από τα κωμικά τεκταινόμενα.

Δύο νέα έργα που συνδυάζουν πολλές μορφές τέχνης ανεβαίνουν στο θέατρο «**Φούρνος**» στις 17, 18 και 19 Μαρτίου. Πρόκειται για τα έργα «**Διάλογοι αρ. 61**» του Νίκου Χαριζάνου και το «**Μέσα στο μέσα**» της Σοφίας Καμαγιάννη. Το πρώτο είναι γραμμένο για ομάδα χορού, φλάουτο, βίντεο και ηχογραφημένο υλικό, μέσα από τα οποία γίνεται ένας διαρκής αγώνας για τον ορισμό ενός κώδικα επικοινωνίας, ενώ το δεύτερο, διαδίκασια αυτογνωσίας, είναι έργο για έναν ηθοποιό, φλάουτο και βιολοντσέλο, βίντεο και ηχογραφημένο υλικό. Οι διαφορετικές μορφές τέχνης που

συνυπάρχουν, δεν λειτουργούν αθροιστικά αλλά επιδρούν η μία στην άλλη, αλληλοσυμπληρώνονται και συνθέτουν το όλον.

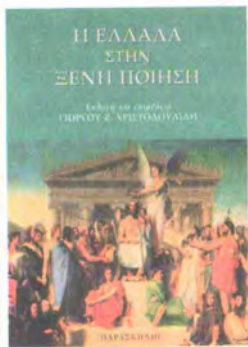

Ξεφυλλίσουμε...

Σταύρος Μίχας
Δυτικά ο κήπος
Μανόραγός 2005

Η έβδομη ποιητική συλλογή στα είκοσι χρόνια παρουσίας του Λαμιώτη Σταύρου Μίχα στα γράμματα επαναφέρει υπαρξιακά ερωτήματα, δείχνει ωριμότητα και στιχουργική οικονομία κι έχει πάντα τον άνθρωπο στο κέντρο της προβληματικής του. Αντιγράφουμε από την «Ακινναία 2»: Οι άνθρωποι είναι χρόνος. / ο χρόνος γίνεται πέτρα / πέφτει πάνω στη μέρα / και την κάνει χίλια κομμάτια.».

(επιμ. Γιώργου Χριστοδουλίδου)
Η Ελλάδα στην ξένη ποίηση
Παρασάκνιο 2005

Μια δύσκολη δουλειά να συγκεντρωθούν για πρώτη φορά τα έργα των ξένων ποιητών (από τις χώρες της Ευρώπης και του Νέου Κόσμου, μαζί με έργα των Δόντη, Σαίξπηρ και Μίλτωνα), χωρισμένα σε ενόπτες και με τρόπο που να κατανοείται η σημασία τους στην εποχή που γράφτηκαν, αλλά και σήμερα. Αυτονόητη και θεμιτή η υποκειμενική διόστωση των επιλογών.

Κώστα Ζυρίνης
Το πέρασμα του Κόνδορα
Αντίκτυπος 2005

Η γραφή του Ζυρίνης είναι εύκολα αναγνωρίσιμη και πάντα γοητευτική, είτε γράφει για περιοδικό, είτε την συναντάμε σε εκδοτικές απόπειρες. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, πρόκειται για ένα οδοιπορικό στη Λατινική Αμερική, με έμφαση στη Γουατεμάλα και το Περού. «Πέντε και κότι αιώνες μετά απ' αυτόν (Σ.Σ. τον Κολόμβο). Ποτέ δεν είναι αργό. Πού ξέρεις, κότι μπορεί ν' ανακαλύψουμε κι εμείς...»

Ένα κάλεσμα στην αυτογνωσία

Πήτερ Ουσπένσκυ.
«Αναζητώντας τον κόσμο του θαυμαστού»
Εκδόσεις ΠΥΡΙΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

του Αργύρη Καραβούλια

Το βιβλίο του Πήτερ Ουσπένσκυ «Αναζητώντας τον κόσμο του θαυμαστού» αποτελεί το πλέον ασφαλές εισιτήριο για την περιδιάβασή μας στην τεραστίως έκτασης διαστόσεων και βάθους φιλοσοφία του Γεώργιου Ιβόννοβιτς Γκουρτζιέφ.

Ο Γκουρτζιέφ, μια ιδιαίτερη φυσιογνωμία, ένας μοναδικός άνθρωπος, θεμελίωσε, ένα σύστημα αυτοβελτίωσης για τον άνθρωπο πραγματικό ξεχωριστό, έχοντας ξεκινήσει από τις πανόρκαιες παραδόσεις του Καυκασού, περνώντας από τις πλέον μυστικές και άγνωστες σχολές της ανατολής, σε συνδυασμό με όλη την φιλοσοφία και

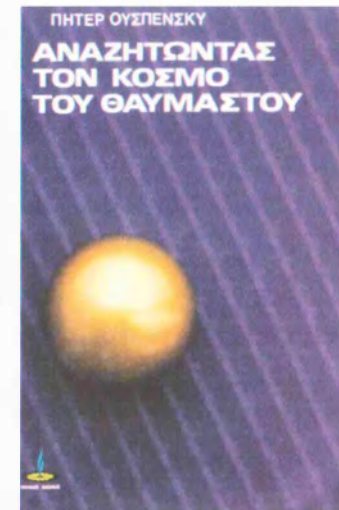
παίρνοντας στοιχεία από όλο το φάσμα της γνώσης έτσι όπως είχε διαμορφωθεί στη δύση θα δημιουργήσει μια νέα κοσμοθεωρία, «ένα νέο πρότυπο του σύμπαντος», όπως λέει και ο τίτλος ενός άλλου βιβλίου του Ουσπένσκυ.

Στο «Αναζητώντας...», ο Ουσπένσκυ μας παρουσιάζει με γλαφυρό, βιωματικό, παραστατικό τρόπο την διδασκαλία του Γκουρτζιέφ, τις επαφές του με τον δάσκαλο μετά το 1915 που θα γνωρίσει την εργασία του Γκουρτζιέφ μαθητεύοντας στην σχολή του, τις σχέσεις του δασκάλου με τους μαθητές τους, Άλλωστε ο Γκουρτζιέφ ποτέ δεν τήρησε κανόνες και συγκεκριμένες φόρμες στην μετέδοση της διδασκαλίας του.

Πρόκειται για ένα βιβλίο εξαιρετικό ενόσιφρον, απαραίτητο σε όσους θέλουν να δουλέψουν έστω και στο ελάχιστο με τον εαυτό τους, σε όλους όσους θέλουν να εκτεθούν σε μια οκτινοβολία ενεργούς συνειδητότητας και κοσμικής γνώσης.

Δεν χωρά αμφιβολία πως οι περισσότερες από τις γνώσεις που έφευρε στο φως ο Γκουρτζιέφ, πέρασαν μέσω ανίδεων και ημιμαθών ανθρώπων περιτυλιγμένες τον πολλές φορές ασαφή μανδύα του αποκρυφισμού για να απολέσουν την δυναμική τους και έτσι να θαλώσουν και άλλο την, ούτως ή άλλως δύσκολη, και απαιτητική αυτή εργασία.

Το «Αναζητώντας τον Κόσμο του Θαυμαστού» αποτελεί ένα κάλεσμα στην αυτογνωσία, ένα γερό χαστούκι στην άγνοιά μας, μας προκαλεί και μας παρωθεί σε μια νέα θεώρηση, αποτέλεσμα αληθούς γνώσης και όχι τη διαστρεβλωμένη, ψευδοισθμισιακή εικόνα του κόσμου που λαμβάνουμε λόγω της άγνοιάς μας για το τι πραγματικά συμβαίνει μέσα μας και έξω μας, ενός κόσμου που άπασ και τον προσεγγίσαμε με την Γνώση που η φύση μας προόρισε να ξεπροβάλλει εντός μας το θαυμαστό, αυτό για το οποίο κληθήκαμε να ζήσουμε.

Διαβάζετε για πολιτική;

Μια φουρνιά νέων περιοδικών και η αισθητή ανανέωση κάποιων παλιότερων δημιουργούν ένα ενδιαφέρον κλίμα

Ο ΠΟΛΙΤΗΣ

Σύμφωνα με τις έρευνες αναγνωσιμότητας που διεξάγονται στην Ελλάδα, το ανάελοφο έθνος μας διαβάζει πολύ λιγότερο εφημερίδες και περιοδικά σε σχέση με τους υπόλοιπους ευρωπαίους. Κι αυτό, την ίδια στιγμή που ο ελληνικός τύπος μοιάζει να ανθεί σε βαθμό... ανησυχητικό. Όχι γιατί δεν είναι ωραίο να ανθίζουν όλα τα λουλούδια (άρα και οι έντυπες μορφές τους), αλλά γιατί δεν μπορεί παρά να ανησυχούμε όταν εξαιτίας αυτής της... άνθισης δημιουργούνται αμφιβολίες για τις προοπτικές του δημοσιογραφικού επαγγέλματος και των εκδοτικών επιχειρήσεων.

Ευτυχώς στο χώρο των περιοδικών (των αθηναίων εννοούμε όχι των «άλλων») τα πράγματα είναι διαφορετικά, αφού ο βασικός λόγος της δημιουργίας τους είναι κατά βάση η ανάγκη έκφρασης απόψεων μιας παρέας. Μια φουρνιά περιοδικών που μοιάζουν στην κυριολεξία

με βιβλία (γι' αυτό άλλωστε και τα κατατάσσουμε στις λογοτεχνικές σελίδες μας), όχι μόνο δείχνουν να έχουν λόγο ύπαρξης, αλλά ασχολούνται σχεδόν αποκλειστικά και με ζητήματα πολιτικής, στοιχείο που είχε εκλείψει τα τελευταία χρόνια. Η σατιρική (αλλά και άκρως αποκαλυπτική και ουσιαστική) «Γαλέρα», αλλά και το πιο ακραίο «Ρεσάλτο», μας έδωσαν με την εμφάνισή τους σε περίπτερα και βιβλιοπωλεία τους τελευταίους μήνες να ξαναδιαβάσουμε και να ξανασυζητήσουμε για πολιτική, πέρα από τις δεαμεύσεις και τα στεγανά των εφημερίδων. Πλάι τους, σαφώς παλιότεροι στο χώρο, περιοδικά όπως η «Οικοτοπία» (με σαφείς περιβαλλοντικές ανησυχίες, αλλά πάντα με την πολιτική στο επίκεντρο), το «άρθον» και το «ο Πολίτης», έχουν τους τελευταίους μήνες μια σαφή αισθητική βελτίωση, μπορώντας πλέον να... παρουσιάσουν σε ουσιαστικές πολιτικές συζητήσεις περισσότερους νέους ανθρώπους, αφήνοντας στο παιχνίδι και τους λεγόμενους «κρατούντες». Δεν είναι πως δεν υπάρχουν σημεία διαφάνισης με τα συγκεκριμένα περιοδικά, ούτε πως δεν καθρεφτίζονται στα άρθρα τους εμμονές και δεαμεύσεις. Όμως μας επιτρέπουν να κουβεντιάσουμε και πάλι με ιδεολογικές αναφορές και με πολιτικά επιχειρήματα, χωρίς να παρυσούμαστε από μια «δήθεν» πολιτική επικαιρότητα, κατευθυνόμενη και χωρίς ουσία.

A.T.S.

Καν' το όπως ο Μπέργκμαν!

Σεμινάρια Κινηματογράφου

Διοργάνωση

κινηματογραφική
λεσχη
πατρας

περιοδικό
ΤΟ ΔΟΝΤΙ

Εισαγωγή στον κινηματογράφο
Ανάλυση ταινιών
Μοντάζ
Εργαστήριο σεναρίου και σκηνοθεσίας
Προβολές

Πληροφορίες
Δηλώσεις συμμετοχής
Τηλ. 2610 323060
info@todonti.gr

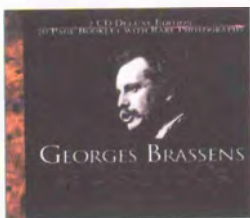
Με τη συνεργασία

Χορηγός

Χορηγοί επικοινωνίας

Κείμενα: Γιάννης Μουγγολιάς

GEORGES BRASSENS LE DISQUE D'OR

(DEJAVU RETRO)

Επιτομή και απαραίτητο απόκτημα το έργο του Georges Brassens για τους φίλους του Γάλλου τραγουδοποιού και κιθαρίστα, και τους εραστές της καλής γαλλικής μουσικής, το διπλό αυτό CD που περιλαμβάνει είκοσι ένα εξέχοντα μικρά κομψοτεχνήματα, ενδεικτικά της τέχνης του. Μια συλλογή σε ρυθμό ρετρό και τη γλυκιά ατμόσφαιρα ενός νοσταλγικού παρελθόντος όπου ο ρομαντισμός, η μελωδία, η ευγένεια και το λεπτό υπαινικτικό χιούμορ ήταν βασικά στοιχεία του επιτυχημένου τραγουδιού.

Ο Georges Brassens, με μόνη συνοδεία τις χορδές της κιθάρας του, τραγουδά ή απλά εκφέρει τους στίχους του χαϊδεύοντας τις αισθήσεις και δίνοντας με τον αυθεντικό και ειλικρινή του τρόπο έναν αστείρευτο πλούτο χρωμάτων και συναισθημάτων. Με απόλυτη εκφραστικότητα και ευαισθησία, και με κέφι που ξεχειλίζει, οπλίζεται συνδράμοντας τις μελωδικές του βενιέτες με απόλυτη οικονομία εκφραστικών μέσων. Λιτότητα, παιχνιδιάρικη διάθεση και η συνταγή δένει με έναν μο-

ναδικό δημιουργό, που γέμισε τεράστιες συναυλιακές σάλες, απευθύνθηκε σε ένα τεράστιο ακροατήριο και πέρασε στο πάνθεον των κλασικών του γαλλικού τραγουδιού.

Αφεθείτε στη θεατρική ερμηνεία του και στα τραγούδια ψυχής που η συλλογή αυτή μας προσφέρει απλόχερα κάνοντάς μας συμμέτοχους σε ένα από τα πιο διαχρονικά μουσικά του ταξίδια, είτε τραγουδά ο ίδιος, είτε οι υπέροχες Γαλλιδούλες που έκαναν όλο τον κόσμο να ερωτεύεται με τις σκερτσόζικες φωνές τους. «Le petit cheval», «Le gorille», «Le chasse Aux Papillon», «Maman, Papa», «Le vent», «Brave Margot», «Il n' y a Pas D' Amour Heureux» (το τελευταίο σε στίχους Λουί Αραγκόν) και η πόλη του φωτός λάμπει ακόμα με την ακτινοβολία του Georges Brassens.

TERENCE BLANCHARD «FLOW»

(BLUE NOTE)

Από τα πιο σημαντικά άλμπουμ της σύγχρονης παραγωγής για την τζαζ το τελευταίο εγχείρημα του τρομπετίστα και συνθέτη Terence Blanchard, γνωστού από τις συνεργασίες του με το σκηνοθέτη Spike Lee, που έρχεται να καταξιώσει τη μακρόχρονη δημιουργική του πορεία, οδηγώντας τον ίσως στην πιο ώριμη στιγμή της καριέρας του.

Μουσικός με μια ευρύτατη αντίληψη και απεριόριστους ορίζοντες, αποδεικνύεται τέλειος γνώστης της κλασικής τζαζ αλλά και διαρκώς ανήσυχος για νέες ηχητικές εξερευνήσεις και συναρπαστικά ταξίδια. Δεινός εκτελεστής της τρομπέτας, δονείται από τη στόφα του κορυφαίου περφεξιονίστα που ωστόσο ενσωματώνει την απaráμιλλη δεξιοτεχνία του σε ένα άμεσο και επικοινωνιακό πλαίσιο αντί να την περιχαράκωσε στα ασφυκτικά όρια ενός δυσνόητου ακαδημαϊσμού. Με αφομοιωμένη αίσθηση της μελωδικότητας και με αφομοιωμένη και συνειδητή τη ρυθμική, ο Terence Blanchard περνά με το λυτρωτικό του ήχο από τις γλυκύτατες κλασικές φόρμες και το φυσικό λυρισμό του στα αφρικάνικα ηχοχρώματα και τα δάνεια των

εθνικών παραδόσεων, από το ρομαντισμό της μπλάντας στις σολιστικές εξάρσεις και στον αυτοσχεδιαστικό κείμαρρο. Γνώση, ωριμότητα και απόλυτος έλεγχος του μουσικού υλικού σε μια ανεπανάληπτη τζαζ σουίτα, που ρέει γεμάτη παλμό, ενέργεια και δυνατές συγκινήσεις, πατώντας γερά στα δημιουργικά ίχνη μιας άκρως μελετημένης συνθετικής πρότασης. Το «Flow» έχει όλα τα στοιχεία του μεγαλοφυούς έργου, που χαρακτηρίζεται από την τέλεια υλοποίηση και εκτέλεση ενός πολυεπίπεδου οράματος. Κάτι που γίνεται αμέσως αντιληπτό και διεκπεραιώνεται σε βάθος από την εξαιρετική οργανική μπάντα που εδώ τον συνοδεύει: Brice Winston (τενόρο και σοπράνο σαξόφωνο), Lionel Loueke (κιθάρα και φωνητικά), Aaron Parks (πιάνο), Derrick Hodge (μπάσο), Kendrick Scott (ντραμς), Howard Drossin (σύνθι), Gretchen Parlato (φωνητικά) και Herbie Hancock (πιάνο και παραγωγή του όλου εγχειρήματος). Ακούστε το συγκλονιστικό δωδεκάλεπτο τελευταίο κομμάτι του δίσκου που απελευθερώνει μια σπάνιας αισθητικής αυτοσχεδιαστική ενέργεια και που μας αποχαιρετά με τον ιδανικό τρόπο πληθαίνοντας τα επιχειρήματα και τις εμπειρίες όσων παραμένουν φανατικοί εραστές της τζαζ. Αν και στον εν λόγω δίσκο, ο Terence Blanchard με την ουσιαστικά νεωτερική πρόταση και τις ανανεωμένες φόρμες που εισάγει, ξεπερνά κατά πολύ αυτά τα συμβατικά πλαίσια, αφήνοντας τη σφραγίδα του σε ένα αριστουργηματικό σύγχρονο έργο.

TERRA INCOGNITA II (ANKH)

«Η μουσική είναι, ονάμεσα στα άλλα, μια νηοή ελευθερίας. Είναι μια κοινή, πανανθρώπινη γλώσσα που λέει αυτά που οι λέξεις δεν μπορούν να πουν και αποκαλύπτει αυτό που η λογική δεν μπορεί να ορίσει. Υψώνεται, και μαζί της παίρνει και εμάς, πάνω από συμβάσεις και συνθήκες, σύνορα και στεγανά. Πέρα από όλα αυτά όμως, η μουσική μας απελευθερώνει από τον πιο σκληρό δυνάστη: το χρόνο. Αυτόν τον αδέκαστο κριτή των πάντων με μια μόνη ευτυχημένη: τη φθορά και τη λήθη. Γυρίζοντας σπίτι μετά την ηχογράφηση του CD είχα την παράξενη αίσθηση ότι είχα επιστρέψει από ένα μακροχρόνιο ταξίδι. Κι όμως είχε κρατήσει μόνο τρία εξάωρα. Η αίσθηση του χρόνου είχε χαθεί. Το μόνο που υπήρχε ήταν επτά φίλοι που έπαιζαν, γελοούσαν, προβληματίζονταν, ανακάλυπταν αλλά κυρίως αγαπούσαν ο ένας τον άλλο, και όλοι μαζί αυτό που έκαναν. Ήταν ξεκάθαρο: η μόνη δύναμη που μπορεί να σταματήσει το χρόνο είναι η αγάπη και η μουσική σαν πράξη αγάπης μας λυτρώνει.» Με αυτά τα λόγια αποκρυσταλλώνει την εμπειρία του «Terra Incognita II» ο συνθέτης και κοντραμπασίστας Νεκτάριος Καραντζής, αποκωδικοποιώντας την ουσία της μουσικής

και την ανεκτίμητη προσφορά της. Στο δεύτερο προσωπικό του άλμπουμ υπό τον τίτλο «Terra Incognita» —έχουν προηγηθεί αρκετά εγχειρήματα με τα σύνολα «Praxis», Floros Floridis Sextet, Μπάντα της Φλώρινας και άλλα— ο Νεκτάριος Καραντζής εξερευνά δημιουργικά το πεδίο του τζαζ αυτοσχεδίασμού, ανιχνεύοντας συναρπαστικές πλευρές του, όχι τόσο με τη μορφή δυναμικών, οκταίων και ρηξικέλευθων μουσικών φράσεων, αλλά κυρίως υπό τη σκέψη ενός σοβαρά μελετημένου και οργανωμένου συνθετικού πλαισίου, που δίνει έμφαση στη μελωδία. Συνθέσεις απαλλαγμένες από στυλιστικά όρια που φλερτάρουν με την τζαζ, την κλασική και τη σύγχρονη μουσική, γεμάτες φαντασία και πρωτοτυπία δίνουν το έναυσμα για έναν έμπρακτο δημιουργικό διάλογο που ξανασακαλύπτει και επαναπροοιολογεί τα όρια της μελωδίας, της αρμονίας και της οργανικής φόρμας αναδεικνύοντας μια σύγχρονη και φρέσκια πρόταση τόσο σε συνθετικό, όσο και σε εκτελεστικό επίπεδο. Ο πρωταγωνιστικός και θεμελιώδης ήχος του κοντραμπάσου, με την εμπνευσμένη πιανιστική παρουσία του Αντώνη Ανισέγκου (παίζει και μεταλλόφωνο), την αφηγηματική ροή της κιθάρας (ηλεκτρική και ακουστική του Βαγγέλη Τσοτρίδη), το εκφραστικό παίξιμο του Λάκη Τζήμα (κοντραμπάσο, ηλεκτρικό μπάσο), τα τύμπανα του Νίκου Ψοφογιώργου και τα κρουστά του Ιάσωνα Γερεμτζέ. Εξαιρετική συνθετική δομή με το στοιχείο της έκκληξης διαρκώς παρόν, σπάνια ατμόσφαιρα

που σε βυθίζει αργά και σταθερά στην αποφλιστική γοητεία της και οι αφομοιωμένες αναφορές του Νεκτάριου Καραντζή, εξελίσσονται ως ισοβαρείς ψηφίδες του ποικιλόμορφου μωσαϊκού που συνθέτει με περισσή ευθύνη, ενθουσιασμό και γνώση. Ένας από τους πιο ολοκληρωμένους δίσκους του ευρύτερου τζαζ χώρου και ασφαλώς το πιο ώριμο γέννημα της ιδιουσυστασιακής φυσιογνωμίας ενός συνθέτη που αίγουρα θα μας απασχολήσει ευχάριστα στο μέλλον. Κυρίως γιατί φαίνεται ότι κατέχει τη χρυσή τομή της γνώσης και του συναισθήματος, κάτι που στη ζυγαριά των σύγχρονων Ελλήνων μουσικών δεν ισχύει, αφού το ένα υπερτερεί του άλλου προς διάταξη της ποθητής ισορροπίας.

FANFARE CIOCĂRLIA GILI GARABDI (ASPHALT TANGO RECORDS)

Ένα εκπνεκτικό πρωτόλειο και αυθεντικό ξεχείλισμα των πνευστών από μια κορυφαία μπάντα χάλκινων πνευστών. Οι Fanfare Ciocărlia μας έρχονται από τη Ρουμανία και το έχουν βάλει σκοπό να τρυπώσουν για τα καλά με το διονυσιακό τους τρόπο και τη δη-

μιουργική τρέλα τους στο διεθνές στερέωμα, κάνοντας άνω κάτω τις όποιες συμβάσεις και τους όποιους κανόνες που θέλουν τα μουσικά είδη ερμητικά προστατευμένα. Τρανή απόδειξη ο τρόπος που αποδοθούν και ανασκευάζουν το «Caravan» του Duke Ellington, απελευθερώνοντας ένα κείμενο φαντασίας, πάθους και δεξιοτεχνίας. Συγκροτημένοι ρυθμοί, γερά πνευμόνια, υπέροχες λυρικές μελωδίες και το οργανιστικό πανηγύρι τους βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη καλώντας μας σε έναν ανελέητο χορό όπου οι αισθήσεις και τα συναισθήματα γιορτάζουν. Μαζί η θουμάσιο εκδοχή τους στο «Ibrahim» της εξέχουσας Σκοπιανής ερμηνεύτριας και συνθέτριας Esma Redžerova, αλλά και οι λοιπές συναρπαστικές περιηγήσεις του στον αυθεντικό κόσμο της τσιγγάνικης μουσικής παράδοσης. Ένα εκλεκτό και πολύμορφο μουσικό καλειδοσκόπιο που ξεδιπλώνεται με τα πιο φανταχτερά χρώματα και τις πιο ξέφρενες φανφάρες. Η μαγεία των Βαλκανίων σε μια από τις πιο γενναιόδωρες φανερώσεις της, γεμάτη χιούμορ, κέφι, εκτελεστική τελειότητα αλλά και πολλούς ανοιχτούς λογαριασμούς με την τζαζ και τον αυτοσχεδίασμό.

της Εύης Γκοτσοπούλου

Οπωσδήποτε «Ναι» κυρία ΓΙΟΚΟ

Γιόκο Όνο. Μια από τις πλέον καλεσμένες φιγούρες της παγκόσμιας καλλιτεχνικής σκηνής. Μια πολυδιάστατη καλλιτέχνη που αμφισβητήθηκε σε όλα τα επίπεδα του έργου και της ζωής της. Για μεγάλο χρονικό διάστημα ήταν μισητή φιγούρα για τους οπαδούς των Μπητλς και στόχος αρνητικής κριτικής και σχολίων γεμάτων κακεντρέχειας. Είναι πολύ γνωστή η ιστορία της με τον Τζον Λένον αλλά ελάχιστα γνωρίζει ο κόσμος για το τεράστιο έργο της, κυρίως στον τομέα των εικαστικών. Την έχουν περιγράψει ως «η πιο διάσημη άσημη καλλιτέχνη του κόσμου: οι πάντες γνωρίζουν το όνομά της, αλλά κανείς δεν ξέρει τι ακριβώς δημιούργησε!». Παρόλο που ποτέ δεν έπαψε να δημιουργεί, είτε επειδή την αντιμετώπιζαν σαν «παρείοσκτη» είτε επειδή η γυναίκα ήταν πολύ μπροστά από την εποχή της, δεν έφτανε το έργο της στον πολύ κόσμο. Αυτό το κλίμα άρχισε να αντιστρέφεται στα μέσα της δεκαετίας του '90.

Γεννήθηκε το 1933 στο Τόκιο και ήταν το πρώτο παιδί μιας πολύ πλούσιας οικογένειας τραπεζιτών. Η ίδια διηγείται ότι τα παιδικά της χρόνια ήταν πολύ μοναχικά. Από πολύ μικρή ασχολήθηκε με τη μουσική και φοίτησε στα καλύτερα σχολεία και ωδεία του Τόκιο. Όμως, ακιναγράφοντας εν συντομία τη

ζωή της, θα λέγαμε ότι ο κοινός τόπος είναι η απώλεια. Στα δώδεκά της βομβαρδίζεται το Τόκιο από τους Αμερικανούς και καταφεύγει στην επαρχία μαζί με τα δύο μικρότερα αδέρφια της. Εκεί ζπιτανεύει και γνωρίζει την πείνα, το κρύο και τη ακληρότητα των ανθρώπων. «Ξέρετε τι με κράτησε τότε;», μας λέει. «Η αγάπη μου για τον ουρανό. Σκεφτόμουν πως ό,τι και να γίνει, ο ουρανός είναι γαλάζιος.»

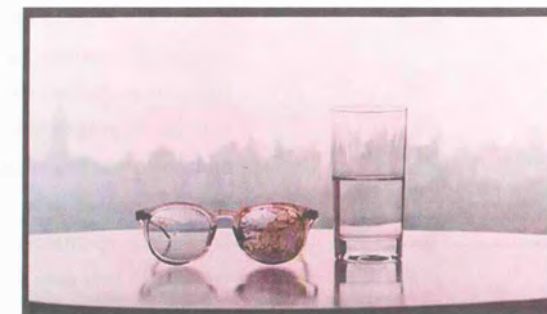
Ξανασμίγει με την οικογένειά της στη Νέα Υόρκη στα δεκαεννιά της και δραστηριοποιείται αμέσως καλλιτεχνικά. Με τον δεύτερο άντρα της, Άντονι Κοξ, αποκτά την κόρη της, Κυόκο. Το 1967 γνωρίζει τον Λένον και ξεκινάει τη ζωή της μαζί του. Χωρίζεται από τον Κοξ και παίρνει την κηδεμονία της Κυόκο. Όμως, ο Κοξ, άλλοτε αβανγκάρντ καλλιτέχνης ο ίδιος, έχει προσχωρήσει σε μια χριστιανική σέχτα και αποδοκιμάζει έντονα τον τρόπο ζωής της. Απαγάγει την Κυόκο και κρύβεται. Για τη Γιόκο ξεκινάει μια μακρόχρονη περίοδος εναγωνίας αναζήτησης του παιδιού της, ενώ ταυτόχρονα «λιθοβολείται» από τον τύπο ως η αιτία της διάλυσης των Μπητλς. Με την κόρη της θα ξανασμίξει το 1996!

Το 1973, μέσα σε όλον αυτό τον πανικό, χωρίζεται τον Λένον για ενάμισι χρόνο. Τότε θα πει: «Οι ασυνήθιστες καταστάσεις απαιτούν ασυνήθιστες λύσεις». Είναι η περίοδος που ο Λένον περιέγραψε ως «χαμένο Σαββατοκύριακο». Την ίδια περίοδο την αποκηρύσσουν οι αβανγκάρντ καλλιτεχνικοί κύκλοι, θεωρώντας ότι συμβιβάστηκε. Σε συνέντευξη της στον Ρέι Κόλμαν εξηγεί: «Νομίζω πως οι περισσότεροι καλλιτέχνες πάσχουν από το εξής κόμπλεξ: νομίζουν ότι πρέπει να υποφέρουν και να παλεύουν και να είναι πάντοτε αξιολύπητοι διαφορετικά δεν μπορούν να είναι δημιουργικοί. Ο Τζον και εγώ το είχαμε αυτό για κάποιο διάστημα. Προσπαθήσαμε όμως να αντιστρέψουμε αυτήν την παγίδα, επειδή δεν θέλαμε να είμαστε θλιβεροί και αξιολύπητοι, όταν ήταν φανερό πως είχαμε χρήματα και ιδιοκτησία. Και εν τέλη, το να είσαι δυστυχισμένος για να

είσαι καλλιτέχνης, είναι πολύ μεγάλο τίμημα!»

Το 1975 αποκτούν τον γιο τους Σον, ύστερα από πολλές αποτυχημένες εγκυμοσύνες. Μέχρι το 1980 που αποφασίζουν να επανακάμψουν και να ασχοληθούν ξανά με την τέχνη, ζουν μια ήσυχη, οικογενειακή ζωή. Μάλλον η πιο ευτυχισμένη περίοδος και για τους δυο τους. Και τότε δολοφονείται ο Λένον! Κατηγορείται ακόμα και γι' αυτό και δέχεται ανήθικες επιθέσεις. Κι όμως συνέχισε...

Πολλές οι τραγωδίες στη ζωή της και άγνωστες σε σχέση με το μέγεθος της φήμης της. Εξ ίσου άγνωστος και ο όγκος και το εύρος του έργου της. Το «παιδί του ωκεανού» —αυτό σημαίνει το όνομα «Γιόκο»— είχε επιβληθεί στο καλλιτεχνικό τοπίο της Νέας Υόρκης πολύ πριν γνωρίσει τον Λένον. Τολμηρή, καινοτόμος και εκκεντρική, υπήρξε από τα ιδρυτικά μέλη του κινήματος τέχνης «Φλάξους». Το κίνημα, το όνομα του οποίου προέρχεται από την λέξη «ροή - Flow», πρέσβευε μια καινούργια αισθητική στην τέχνη, κυρίως στα εικαστικά, κόντρα στις ιδέες της παράδοσης και του επαγγελματισμού. Ήταν μείξη διαφόρων ρευμάτων και καλλιτεχνικών μορφών με έμφαση στον πειραματισμό. Οι καλλιτέχνες του κινήματος ήταν βαθιά πολιτικοποιημένοι και σκνοθετούσαν διάφορα δρώμενα που αποτελούσαν κομμάτι της καλλιτεχνικής τους παραγωγής. Ήταν η αδιαμφισβήτητη πρωτοπορία του '60 και του '70.

«Τα ματωμένα γυαλιά του Τζον Λένον, στο παράθυρο της Ντακότα», σύνθεση - φωτογράφιση Γιόκο Όνο

«Κόψε κομμάτι» 1964 περφόρμανς, Carnegie Recital Hall, New York

Η Γιόκο Όνο ήταν από τους πρώτους που διερεύνησαν την «εννοιολογική τέχνη» και την περφόρμανς αρτ. Θρυλική έχει μείνει η παράσταση «Κόψε κομμάτι» στην οποία κάθεται στη σκηνή και καλεί το κοινό να κόψει κομμάτια από τα ρούχα της. Κατά τη διάρκεια της δισόραστηκής της έκθεσης «Ναι (Yes)» γνωρίζεται με τον Λένον. Κομμάτι της έκθεσης ήταν μια λέξη γραμμένη στο ταβάνι που για να την δεις έπρεπε να ανέβεις μια σκάλα. Με αφορμή την μεγάλη αναόρομική έκθεση «Ναι:

Γιόκο Όνο» που έγινε στη Νέα Υόρκη το 2000 μας εξομολογείται: «Όταν δημιουργώ είτε στη μουσική είτε εικαστικά, δεν έχω τον απόλυτο έλεγχο γιατί απλά περνάω μηνύματα στο μυαλό μου. Και μερικές φορές τρομάζω γιατί σκέφτομαι «Τι στο καλό είπα τώρα;». Όμως, γνωρίζετε τον πίνακα «Ναι»; Είναι ένας πίνακας πάνω στο ταβάνι και για να τον δεις πρέπει να σκαρφαλώσεις σε μια σκάλα και να χρησιμοποιήσεις μεγεθυντικό φακό. Λέει απλά «Ναι». Δεν είχα συνειδητοποιήσει ότι λέω «Ναι» στον Τζον. Ο Τζον βέβαια το εξέλαβε ως μήνυμα που απευθυνόταν σ' αυτόν και είχε δίκιο».

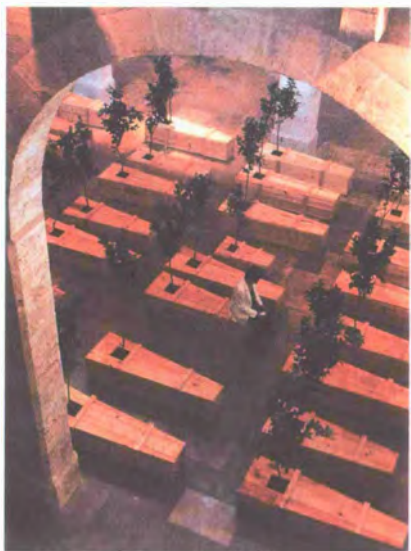
Στις εικαστικές δημιουργίες της χρησιμοποιεί διάφορα μέσα και τεχνικές και εξακολουθεί να προκαλεί και να δημιουργεί αντιφατικά συναισθήματα στον κόσμο. Το πιο πρόσφατο παράδειγμα είναι η συμμετοχή της στην 4η Μπιενάλε του Λίβερπουλ το 2004. Παρουσίασε το εκπληκτικό πρότζεκτ «Η μαμά μου ήταν όμορφη», με αφίσες, φλίερς, μπάνερς, τσάντες και πολλά ακόμα μέσα, όπου παρουσίαζε τα στήθη και τα γεννητικά όργανα γυναικών. Η έκθεση ήταν σφιερωμένη στη μητέρα του Λένον, Τζούλια. Οι αντιδράσεις έφτασαν μέχρι την καταστροφή έργων από διάφορους, σεμντόνους υπερασπιστές της ηθικής τάξης που για μια φορά ακόμα διασάλευσε η εβδομνηταετήχρονη Γιόκο!

Πέραν αυτών, έχει τιμηθεί με πολλές διακρίσεις και είναι επίτιμη διδάκτορας πολλών σχολών καλών τεχνών. Σπουδασία συνθέτης, μουσικός, ακηνθέτης, φωτογράφος, εικαστική δημιουργός, αφιέρωσε όλη της τη ζωή στην διάδοση και την προβολή του έργου του Λένον και υπηρέτησε πιστά την ιδέα της παγκόσμιας ειρήνης, αρνούμενη πεισματικά να παραιτηθεί από τη ζωή και να αφήσει τη θλίψη να κυριαρχήσει. Με δικά της λόγια: «Μερικοί άνθρωποι θα θεωρούσαν ότι είμαι αισιόδοξη και θα σκέφτονταν ότι αυτό είναι συνώνυμο με το να είσαι αφελής. Όμως η αισιόδοξία μου δεν απορρέει από αφέλεια. Είναι η απαισιοδοξία μου που με ωθεί να είμαι αισιόδοξη. Για να μπορέσουμε να επιβιώσουμε δεν είναι δυνατόν να είμαστε διαρκώς αρνητικοί απέναντι στα πράγματα. Πρασπαθώ να δημιουργήσω μια θετική εικόνα έτσι ώστε να μπορούμε να κρατηθούμε απ' αυτήν».

Ενδεικτικές πηγές •

Women artists In The 20th and 21st Century, Uta Grosenick, Tashen, 2005

🌐 www.instantkarma.com / 🌐 www.lennono.com / 🌐 www.wikipedia.org

«Πρώην αυτό» 1997, L' Almodi, Valencia, Ισπανία

mojo radio

107.7 mo j o h e r t z

MAJOR OUTLAW JAMMING OUTFIT

Ανο Χρωματισμοί

Στάθης: Ατομική έκθεση στην γκαλερί Αστρολάβος στη Δεξαμενή (15/2/06 - 10/3/06)

Στην αίθουσα τέχνης «Αστρολάβος δεξαμενή» ξεκίνησε στις 15 Φεβρουαρίου η τέταρτη ατομική έκθεση του Στάθης. Ο πολυαγαπημένος καλλιτέχνης εκθέτει έργα ζωγραφισμένα σε χαρτί, με μελάνι, χρωματιστούς μαρκαδόρους, τέμπερα ή υδρόχρωμα που χαρακτηρίζονται από ρομαντική διάθεση. Πρόκειται για έργα του από εικονογραφήσεις παραμυθιών, ζωγραφικές αναπαραστάσεις τραγουδιών και ποιημάτων που παραπέμπουν στην αθωότητα της παιδικής ηλικίας και διαπνέονται από ονειρική διάθεση. Μεμονωμένες κοριτσίστικες μορφές, εγκλωβισμένες σε πόλεις με μάτια, μυθολογικές θεότητες σε θαλασσινά τοπία, πολύχρωμες ανθρωπίνες μορφές σε περιβάλλοντα, κτίρια και αντικείμενα μεσαιωνικά ή αναγεννησιακά, είναι κάποια μόνο από τα πολλά θέματα που με κυρίαρχο τον ονειρικό-σουρεαλιστικό τρόπο προσέγγισής τους, παραπέμπουν σε άλλους κόσμους και άλλες εποχές. Έργα που «μιλάνε» στο συναίσθημα και μας ταξιδεύουν στο πολύχρωμο, ατμοσφαιρικό σύμπαν του Στάθης. Κι από τόπους και καιρούς παράξενους, φτάνουμε με όχημα τις γελοιογραφίες του στον Γαλάζιο Πλανήτη και προσγειωνόμαστε στην καρδιά της πολιτικής και κοινωνικής πραγματικότητας. Η καυστική, εικαστική γραφή του σχολιάζει με απαράμιλλο χιούμορ την καθημερινότητά

μας και μας παρέχει έναν άλλο τρόπο θέασης των γεγονότων. Σας συνιστούμε ανεπιφύλακτα να κάνετε μια «βόλτα» στους διαφορετικούς, πολυεπίπεδους κόσμους του Στάθης. Ονειρευτείτε και γελάστε. Κάνει καλό...

Αστρολάβος δεξαμενή, Ξανθίππου 11, Κολωνάκι,
Τηλ Επικοινωνίας: 210 729 4342-3
www.astrolavos.gr

Πάτρα

Χάρης Α. Πρέσπας: Χωροχρόνου Ρευστότητα II... (26/1/06 - 5/3/06, Παλαιό Αρσάκειο)

Φωτογραφική και οπτικοακουστική καταγραφή καρναβαλικών δρώμενων, κυρίως των νυχτερινών.
Ώρες λειτουργίας: 12.00 - 22.00

Είσοδος: Ελεύθερη

Λυδία Τομαρά: **Οδός Αγίου Νικολάου(28/1/06 - 5/3/06, Μύλοι Αγίου Γεωργίου)** Αναπαράσταση βιωμάτων μέσω του κεντρικού δρόμου της πόλης. Εγκατάσταση με βίντεο-προβολές και νερό.
Ώρες λειτουργίας: 18.00. - 23.00

Είσοδος: Ελεύθερη

Leonardo Da Vinci - **Εφευρέτης και επιστήμονας (10/1/06 - 2/4/06, Εκθεσιακός χώρος «Λαδόπουλος»)**

Έκθεση σχεδίων, οπτικοακουστικού υλικού και μοντέλων επιστημονικών εφευρέσεων, βασισμένων σε πρωτότυπα σχέδια του Da Vinci.

Ώρες λειτουργίας: Καθημερινά: 10.00 - 14.00 και 17.00 - 21.00.,
Σα & Κυ: 11.00 - 21.00

Είσοδος: 6 ευρώ ατομικό, 3 ευρώ μειωμένο

Δημήτρης Βούρτσος: **Ό,τι δεν κάπκε... (30/1/06 - 5/3/06, Σταφίδαποθήκες Μπάρυ)**. Έκθεση με προσκέδιο και μακέτες καρναβαλικών αρμάτων.

Ώρες λειτουργίας: 12.00 - 14.00
και 17.00 - 21.00

Είσοδος: Ελεύθερη

Υπόλοιπη Ελλάδα

Victor Vasarely: **Το Απόλυτο Μάτι (11/11/05 - 3/9/06, Μουσείο Ηρακλειδών)**

Έκθεση για τον εορτασμό των εκατό χρόνων από τη γέννηση του καλλιτέχνη. Διεξάγεται σε τρεις φάσεις.
Τηλ Επικοινωνίας: 210-3461981

Τα Χρόνια της Αμφισβήτησης. **Η Τέχνη του '70 στην Ελλάδα (15/12/05 - 7/5/06, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών)**

Παρουσιάζονται 187 έργα 54 καλλιτεχνών της περιόδου 1969 - 1981. Τον Απρίλιο η έκθεση θα φιλοξενηθεί και στην Πάτρα. Τηλ Επικοινωνίας: 210-9242111-2

Ο κόσμος του Διονύση Φωτόπουλου στο Νέο Μουσείο Μπενάκη (21/12/05 - 19/3/06)

Έκθεση αφιερωμένη στη σκηνογραφική και ενδυματολογική τέχνη του Διονύση Φωτόπουλου που έχει συνδέσει το όνομά του με την ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου. Τηλ Επικοινωνίας: 210-6912331

«Α»... όπως Ακριθάκης: **Ένα εικαστικό αλφαβητάρι (8/2/06 - 8/4/06, Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης)**

Το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης γιορτάζει τα 20 χρόνια λειτουργίας του και φιλοξενεί Αλέξη Ακριθάκη. Κεντρική ιδέα της έκθεσης ήταν η δημιουργία ενός εικαστικού αλφαβηταρίου όπου χρώματα, λέξεις και γραφές ταξινομούνται αλφαβητικά. Τηλ Επικοινωνίας: 210-7228321-3

In Vivo-In Vitro: **πρωτοπόροι της Βίο Αρτ στο Εργοστάσιο της ΑΣΚΤ (9/2/06 - 10/3/06, Εκθεσιακός Χώρος «Νίκος Κεσσανλής»)**

Για πρώτη φορά στην Ελλάδα ομαδική διεθνή έκθεση με έργα πρωτοπόρων καλλιτεχνών της Βίο Αρτ. Στη Βίο Αρτ, οι καλλιτέχνες χρησιμοποιούν ως μέσο την τεχνολογία και τη βιοτεχνολογία για να σχολιάσουν την πολιτιστική, κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα.

Τηλ Επικοινωνίας: 210-3897120

ΓΕΥΣΕΙΣ

Μέρες Κρασιού στην Πάτρα: Το κρασί πάντως δεν έφταιγε...

Πώς γίνεται να μη συμβαίνει επί χρόνια τίποτα ουσιαστικό για το χώρο του κρασιού στην Πάτρα και να καταφέρνουμε όταν γίνεται να το δυσφημίζουμε τόσο πολύ, μόνο επιστήμονες της ψυχολογίας μπορούν να το εξηγήσουν.

Το διήμερο 21 - 22 Ιανουαρίου το πρόγραμμα «Οίνωτρος» (με δισχειριστές τη Διεπαγγελματική Ένωση Αμπέλου και Οίνου και τον Οργανισμό Εξωτερικού Εμπορίου) διοργάνωσε στην Πάτρα την τελευταία εκδήλωση ως κατόληξη ενός διετούς ταξιδιού που περιλάμβανε εκθέσεις, συναντήσεις των επαγγελματιών του κλάδου και ενημερωτικές ημερίδες για το κοινό σε όλη την Ελλάδα. Η διοργάνωση με τίτλο «Μέρες Κρασιού στην Πάτρα» έγινε στους χώρους της Veso Mare σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου (το οποίο ανέλαβε να διοργανώσει μια έκθεση με βιβλίο για το κρασί) και με τον Οργανισμό της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας.

Κόπου εκεί άρχισαν τα λόθη και οι ανοργανωσιές:

- Η Πολιτιστική δεν πρόβλεπε καθόλου το γεγονός με αποτέλεσμα την ελάχιστη προέλευση κοινού.

- Λόγω μιας (τουλάχιστον) κακής συνεννόησης η Αχόσια Κλάους δήλωσε δημοσίως την αντίθεσή της στην εκδήλωση, οδηγώντας σε αρκετή δυσφήμιση.

- Το εγκαίνια του διημέρου δεν πραγματοποιήθηκαν ποτέ, γιατί οι υπεύθυνοι της Πολιτιστικής είχαν... ξεχάσει ότι υπήρχε κι άλλη μια δική τους εκδήλωση την ίδιο μέρα (το Círculo De Mandrugada) με αποτέλεσμα να μην παρίσταται στις «Μέρες Κρασιού» ούτε ο Δήμαρχος ούτε κάποιος άλλος εκπρόσωπος του Φορέα.

Το αποτέλεσμα ήταν η εκδήλωση να αποτελέσει μια ακόμα χαμένη ευκαιρία προβολής του κλάδου του κρασιού στην περιοχή, σε συνέχεια κι άλλων απαράδεκτων διοργανώσεων που έχουν γίνει κατά καιρούς από φορείς όπως ο Δήμος Πατρέων, η ΕΤΑΑ κ.τ.λ.

Τι απομένει τώρα; Να φιλοξενηθεί το συντομότερο μια σοβαρή εκδήλωση για το κρασί στην Πάτρα, ώστε να αναιρεθεί στους παραγωγούς όλης της Ελλάδος η εντύπωση ότι σε μια πόλη όπως η Πάτρα που κουιέται (κι όχι άδικο) για την παρόδοσή της στην οινοποιία, υπάρχει τέτοια ανικονότητα...

Η κάθοδος των Βορείων

Για δεύτερη συνεχή χρονιά το κρασιά και το αποστάγματα της Βόρειας Ελλάδας, παρουσιάστηκαν μαζί με τους εμπνευστές και δημιουργούς τους στην Αθήνα σε μια ειδική εκδήλωση που οργάνωσε στις 30 Ιανουαρίου η Ένωση Οινοπαραγωγών του Αμπέλου της Β. Ελλάδας (ΕΝΟΑΒΕ) στο ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρετάνια». Παλιές και νέες σοδειές κρασιών, άγνωστες και δημοφιλείς ετικέτες, δοκιμασμένες και πειραματικές συνταγές παρουσιάστηκαν στους οινόφιλους από συνολικό είκοσι πέντε οινοποιεία.

Η επιτυχία της εκδήλωσης και η σταδιακή άνοδος του επιπέδου τέτοιων διοργανώσεων δίνει κάθε δικαίωμα στον πρόεδρο της ΕΝΟΑΒΕ Ευάγγελο Γεροβασιλείου να αισιοδοξεί ότι τα «Βορεινά» θα γίνουν θεσμός. Όπως άλλωστε θεσμός αναμένεται να γίνουν και οι τιμητικές βραβεύσεις με κάθε τέτοια ευκαιρία. Στη φετινή εκδήλωση βραβεύτηκε ο δημοσιογράφος Θανάσης Παπανδρόπουλος για την πολύχρονη προσφορά του στο ελληνικό κρασί με την πολυποίκλη αρθρογραφία του.

«Οινόραμα»: Ραντεβού στην Αθήνα

Το Οινόραμα είναι η μεγαλύτερη επαγγελματική έκθεση κρασιών, αποσταγμάτων και αμπελουργικού - οινολογικού εξοπλισμού της Ελλάδας. Πρόκειται για το σημαντικότερο οινικό δρώμενο της χώρας, που διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια και αναπτύσσεται σταθερά, από το 1994 που ξεκίνησε, προβάλλοντας την εγχώρια οινική αγορά και την επιτυχία των ελληνικών κρασιών ποιότητας στο διεθνές περιβάλλον. Το Οινόραμα αποτελεί τον καλύτερο και τον πλέον εγγυημένο τρόπο επικοινωνίας για το ελληνικό κρασί και τους ανθρώπους του, εντός Ελλάδας, τόσο για τους εκθέτες, όσο και για τους επισκέπτες του.

Φέτος η διοργάνωση θα γίνει στο εκθεσιακό κέντρο ΕΚΕΠ, έκτασης 13.000 τ.μ. (12ο χιλιόμετρο της Εθνικής Οδού Αθηνών - Λαμίας, Μεταμόρφωση Αττικής) τον τριήμερο 10, 11 & 12 Μαρτίου 2006, με ώρες λειτουργίας 10:00 - 19:00.

Συμμετέχουν περισσότεροι από διακόσιοι πενήντα εκθέτες, οινοπαραγωγοί και εισαγωγείς οίνων, κατασκευαστές και εισαγωγείς αμπελουργικού και οινολογικού εξοπλισμού. Το Οινόραμα 2006 αναμένεται να επισκεφθούν γύρω στο δώδεκα χιλιάδες άτομο, αγοραστές οίνων και αποσταγμάτων, αμπελουργοί, οινοπαραγωγοί, οινολόγοι και λοιποί επαγγελματίες του αμπελοοινικού κλάδου, δημοσιογράφοι, στοχοποιημένοι πελάτες, αλλά και πολλοί οινόφιλοι καταναλωτές, καθώς και επισκέπτες από το εξωτερικό.

Την έκθεση διοργανώνει η εταιρεία Vínatum ΕΠΕ

Milko: Hip hop μουσική και ταλέντα!

Το Milko της ΔΕΛΤΑ Προτύπου Βιομηχανίας Γάλακτος, δημιουργεί νέες, συναρπαστικές εμπειρίες για το νεανικό κοινό μέσα από τη συνεργασία του με τους Goïn' Through, το κορυφαίο hip hop συγκρότημα που γνωρίζει μεγάλη επιτυχία τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

Στόχος του Milko είναι να προσφέρει μέσα από αυτή τη συνεργασία τη δυνατότητα σε όλους τους φίλους του να προχωρήσουν ένα βήμα μπροστά και να τολμήσουν να ζήσουν το καινούργιο και το διαφορετικό. Στο πλαίσιο αυτό και μεταξύ άλλων ενεργειών, θα υλοποιηθεί το «Hip Hop Jamming», ένας πρωτοποριακός διαγωνισμός μέσα από τον οποίο το Milko και οι Goïn' Through θα αναδείξουν ένα νέο ταλέντο στο χώρο της hip hop μουσικής. Για το σκοπό αυτό θα στηθούν στα καταστήματα Metropolis ειδικά Milko Studio Booths, όπου οι υποψήφιοι hip hoppers θα μπορούν να ηχογραφήσουν το δικό τους demo. Ο καλύτερος Hip Hoper, θα επιλεγεί από τους Goïn' Through και θα συμμετέχει στον επόμενο δίσκο του συγκροτήματος!

Το Milko και οι Goïn' Through θα αναδείξουν ένα νέο ταλέντο στο χώρο της hip hop μουσικής. Για το σκοπό αυτό θα στηθούν στα καταστήματα Metropolis ειδικά Milko Studio Booths, όπου οι υποψήφιοι hip hoppers θα μπορούν να ηχογραφήσουν το δικό τους demo. Ο καλύτερος Hip Hoper, θα επιλεγεί από τους Goïn' Through και θα συμμετέχει στον επόμενο δίσκο του συγκροτήματος!

Ικανοποιημένοι από τη συνεργασία δήλωσαν οι Goïn' Through: «Χαιρόμαστε ιδιαίτερα για τη συνεργασία μας με το Milko, ένα προϊόν που επιδιώκει να ξεχωρίζει μέσα από εναλλακτικές ενέργειες γεμάτες δημιουργικότητα και φαντασία, όπως ακριβώς και οι Goïn' Through. Επιπλέον, η ενέργεια «Hip Hop Jamming» είναι μια πολύ καλή ευκαιρία για να έρθουμε σε άμεση επαφή με τον κόσμο και να ανακαλύψουμε ένα νέο ταλέντο, που ίσως να μην είχε άλλο τρόπο για να αποκαλυφθεί».

Παράλληλα, στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειάς του να πρωτοπορεί πραγματοποιώντας ξεχωριστές ενέργειες, το Milko διοργανώνει ανελλιπώς από το 1998 έως σήμερα το «Milko Cup», το πανελλήνιο πρωτάθλημα μίνι ποδοσφαίρου 5x5 για νέους που έχει ως βασικό στόχο να προσφέρει στα παιδιά συναρπαστικές αθλητικές εμπειρίες και ταυτόχρονα να τα μυήσει στην ιδέα του αθλητισμού και της ευγενούς άμιλλας.

Go west: Η «πύλη» της Δυτικής Ελλάδας

Μια καινούρια προσπάθεια που στόχο έχει να αποτελέσει τη νέα ταυτότητα της Δυτικής Ελλάδας στο Ίντερνετ αποτελεί η ιστοσελίδα www.gowest.gr. Έργο της εταιρείας inmedia που ειδικεύεται σε θέματα δημιουργίας σελίδων Ίντερνετ, ηλεκτρονικής προβολής κ.τ.λ., το GoWest φιλοδοξεί να είναι το ηλεκτρονικό στέκι της ενημέρωσης και της ανταλλαγής απόψεων ανάμεσα στους χρήστες του Διαδικτύου στη Δυτική Ελλάδα. Με οργανωμένο δημοσιογραφικό δίκτυο, η ενημέρωση που παρέχεται περιλαμβάνει όλους τους βασικούς ειδησεογραφικούς τομείς και τα νέα από το χώρο της πολιτικής επικαιρότητας, της οικονομίας, της κοινωνίας, του πολιτισμού, του αθλητισμού και της ψυχαγωγίας.

Παράλληλα στα κεντρικά θέματα της ιστοσελίδας είναι η παρουσίαση των επιχειρηματικών προσπαθειών της Δυτικής Ελλάδας, με «όπλο» τη δημιουργία ενός ηλεκτρονικού επαγγελματικού οδηγού.

Στις προθέσεις του Κώστα Βούλγαρη, που είναι η ψυχή του GoWest είναι να υπάρξει στο άμεσο μέλλον μια εξειδίκευση στην ειδησεογραφία των τριών νομών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, έτσι ώστε οι χρήστες που προέρχονται από τους τρεις νομούς να «βλέπουν» τις ειδήσεις με προτεραιότητα στα θέματα που αφορούν στην περιφέρειά τους.

Μπίρα: Με μέτρο κάνει καλό

Μια προσπάθεια του Συνδέσμου Ζυθοποιών Ευρώπης να ενημερώσουν τους καταναλωτές για τα ευεργετικά αποτελέσματα της μετριοπαθούς κατανάλωσης μπίρας, είναι το έντυπο που κυκλοφόρησε στα τέλη του χρόνου και το οποίο στην Ελλάδα κυκλοφορεί με την ευθύνη της Αθηνναϊκής Ζυθοποιίας.

Μεταξύ άλλων, στο έντυπο γίνεται αναφορά στη συμβολή της μπίρας στη μείωση του κινδύνου εμφάνισης καρδιακών παθήσεων, στα πιθανά οφέλη από τα φυσικά συστατικά της μπίρας και στην απουσία ενδείξεων συσχετισμού της ήπιας κατανάλωσης μπίρας με την παχυσαρκία.

Το άλμπουμ του μήνα

Δυναμική επανεμφάνιση της Μαντολινάτας

Με απόλυτη επιτυχία στην κατάμεστη κεντρική αίθουσα του «Village Πάνθεον» πραγματοποιήθηκε το βράδυ της Κυριακής 5 Φεβρουαρίου η συνουσία των τμημάτων του ιστορικού οωματείου της Πατραϊκής Μαντολινάτας - Μικτής Χορωδίας.

Συμπληρώνοντας 79 χρόνια συνεχούς παρουσίας στα πολιτιστικά δρώμενα της Πάτρας, η Μαντολινάτα παρουσίασε ένα εντελώς ανανεωμένο πρόσωπο συνδέοντας με τον καλύτερο τρόπο το παρελθόν με το παρόν του Ομίλου και δίνοντας υποσχέσεις για ένα ακόμα πιο δημιουργικό μέλλον.

Με κεντρικό τίτλο «Μην τον ρωτάς τον ουρανό...», η συνουσία ήταν ένα μεγάλο αφιέρωμα στις μουσικές και τα τραγούδια του Μάνου Χατζιδάκι, τα οποία ερμήνευσαν με εντυπωσιακό αποτέλεσμα η Προποικιακή Χορωδία, η Παιδική Χορωδία, το Γυναικείο Φωνητικό Σύνολο, η Μικτή Χορωδία και η Συμφωνική Ορχήστρα Μαντολινάτας του Ομίλου.

Τις ενορχηστρώσεις των έργων επιμελήθηκε ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής Νίκος Δημογιάννης, ο οποίος είχε και τη διεύθυνση των μουσικών συνόλων, ενώ η διδασκαλία των Παιδικών τμημάτων έγινε από την Αλίκη Ζαφείρη.

Την ευθύνη για την οργάνωση της εκδήλωσης είχαν ο πρόεδρος της Μαντολινάτας Χρήστος Πούλιος και ο Έφορος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας Γιώργος Γεωργόπουλος.

Θυμήθηκαν τα νιάτα τους...

Σε φορτισμένη ατμόσφαιρα, οι εκδόσεις «Αντίκτυπος» και το περιοδικό ΤΟ ΔΟΝΤΙ παρουσίασαν το βράδυ της Δευτέρας στην αίθουσα εκδηλώσεων του Τεχνικού Επιμελητηρίου, το βιβλίο «Vivere pericolosamente - 26 ιστορίες από την Ιταλία».

Το βιβλίο είναι μια ανθολογία διηγημάτων με φόντο την Ιταλία από συγγραφείς που έζησαν και σπούδασαν εκεί. Προσωπικά βιώματα ή μυθολογίες που συνοδεύονται από την εικαστική παρέμβαση καλλιτεχνών που και εκείνοι έχουν περάσει τα φοιτητικά τους χρόνια στη γειτονική χώρα.

Η εκδήλωση, εκτός από την παρουσίαση του βιβλίου, είχε ως βασικό κίνητρο τη συνάντηση ανθρώπων που έχουν ζήσει ή σπουδάσει στην Ιταλία και στη μεταξύ τους ανταλλαγή εμπειριών και ιστοριών από την εκεί διαμονή τους. Αυτός ήταν άλλωστε και ο λόγος που στην παρουσίαση του βιβλίου συμμετείχαν με παρεμβάσεις και αναμνήσεις αρκετοί από τους παρευρισκόμενους, ανάμεσα στους οποίους ο Δήμαρχος Ανδρέας Καράβολας και ο ανεξάρτητος δημοτικός σύμβουλος Γιάννης Δημαράς.

Για το βιβλίο μίλησαν ο Γιώργος Παπαγιαννόπουλος, συγγραφέας, ο συγγραφέας και ποιητής Δημήτρης Κοσμοπούλος, ο Πέτρος Κακολύρης, εκδότης - υπεύθυνος για τις εκδόσεις «Αντίκτυπος» και ο Ανδρέας Τσιλίρης, εκδότης του περιοδικού ΤΟ ΔΟΝΤΙ.

Πρεμιέρα με πάρτι

Οι απόφοιτοι του τμήματος θεατρικών Σπουδών Πάτρας μόλις δημιούργησαν τον ομώνυμο σύλλογο με έδρα την Πάτρα και έκαναν πάρτυ-άνοιγμα στους εν Αθήναις θεατρολόγους με πολύ μεγάλη επιτυχία. Ο Σύλλογος στοχεύει στην προώθηση της επιστημονικής έρευνας στον τομέα του θεάτρου, τη διαρκή επιμόρφωση των μελών του και τη διοργάνωση διάφορων πολιτιστικών εκδηλώσεων στην Πάτρα αλλά και στην Αθήνα.

Το πρώτο πάρτυ στην ιστορία του Συλλόγου έγινε στο Cosmopolis και συγκέντρωσε πολύ κόσμο. Πολλές γενιές αποφοίτων, από το 1995 μέχρι σήμερα και φίλοι του Συλλόγου γέμισαν το μαγαζί μέχρι αργά το βράδυ, ενώ σχεδόν όλοι οι καθηγητές του Τμήματος αλλά και πολλοί παλαιότεροι διδάσκοντες έδωσαν το παρόν με κέφι και με τις καλύτερες ευχές τους για την πορεία του Συλλόγου. Ο κ. Σταύρος Τσιτσιρίδης, πρόεδρος του Τμήματος, εκπροσωπώντας και το σύνολο των καθηγητών, έχει δηλώσει ήδη έμπρακτα τη συμπαράστασή του προσφέροντας στο Σύλλογο όλα όσα χρειάζεται για να ξεκινήσει.

Στο πάρτι έγινε και κοπή πίτας με πολλά δώρα για τους «τυχερούς», ενώ αναβέβηκε το ραντεβού για την Πάτρα με την υπόσχεση τα πάρτυ επανένωσης να γίνουν θεσμός.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, Σταύρος Τσιτσιρίδης μαζί με την καθηγήτρια του τμήματος Νταϊάνα Χάας και την παλαιότερη διδάσκουσα Βίκυ Καραϊσκού.

Στο κατάμεστο Cosmopolis οι εκ Παιρών θεατρολόγοι μαζί με φίλους του Συλλόγου διασκέδασαν μέχρι αργά το βράδυ.

Παλιοί συμφοιτητές σε επανένωση μαζί με την Τζωρτζίνα Κακουδάκη, διδάσκουσα του Τμήματος.

Αφιέρωμα σε δύο μεγάλους

Μπορεί το αφιέρωμα στον Τζον Λένον και τον Μπομπ Ντίλαν που διοργάνωσε το ΔΟΝΤΙ μαζί με τις εκδόσεις «Μεταίχμιο» και το REC, να παρέπεμπε στις δεκαετίες του '60 και του '70, όμως ο κόσμος που βρέθηκε στο REC ήταν στη μεγάλη του πλειοψηφία νέα παιδιά, που έδειχναν όχι μόνο να γνωρίζουν τα τραγούδια των δύο σπουδαίων καλλιτεχνών και την ουσία που έκρυβαν, αλλά συμμετείχαν με έντονο τρόπο και στη συζήτηση που έγινε.

Για τους δύο μουσικούς, με ομορμή τα βιβλία που κυκλοφόρησαν από το «Μεταίχμιο», μίλησαν δύο εξαιρετικοί καλεσμένοι, ο συνθέτης Νότης Μαυρουδής και ο ραδιοφωνικός παραγωγός Γρηγόρης Ψαριανός, ενώ αμέσως μετά προβλήθηκε το ντοκιμαντέρ του Μάρτιν Σκορσέζε για τον Μπομπ Ντίλαν και ακολούθησε πάρτι με τους dj's Δημήτρη Πλέσσα και Άρη Κατή.

Η Στέγη για τον Μίκη

Ένα μεγάλο αφιέρωμα στο Μίκη Θεοδωράκη, ήταν η κεντρική εκδήλωση της Στέγης Ελληνικών Χορωδιών με την οποία ολοκληρώθηκαν οι εκδηλώσεις της περασμένης χρονιάς στην Αθήνα. Με εκατοντάδες φίλους της μουσικής να κατακλύζουν το θέατρο «Ολύμπια» της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, η Στέγη -που διανύει ήδη τον πέμπτο χρόνο της λειτουργίας της και αποτελείται από 120 χορωδίες με περισσότερα από 2500 μέλη- έστισε στις 12 Δεκεμβρίου του 2005 μια άψογη, διοργανωτικά και καλλιτεχνικά, εκδήλωση, από την οποία δε μπορούσε φυσικά να λείπει ο κεντρικός τιμώμενος, ο μεγάλος Έλληνας συνθέτης.

Δώδεκα χορωδιακά σχήματα, εκατοντάδες καλλιτέχνες, ανάμεσά τους η Θάλεια Προκοπίου, ο Βασίλης Λέκκας, η Ιωάννα Φόρτη και ο Κωστής Κωσταντάρας απέδωσαν με τον καλύτερο τρόπο στιγμές από το τεράστιο έργο του Μίκη, ενώ μεγάλο μέρος των έργων ήταν ερμηνευμένα από παιδικές χορωδίες.

Στη φωτογραφία ο υπεύθυνος δημοσίων σχέσεων της Στέγης Γιώργος Γεωργόπουλος και ο καλλιτεχνικός διευθυντής της «Πολυφωνικής Χορωδίας Πάτρας» Σταύρος Σολωμός συζητούν με το Μίκη Θεοδωράκη στο περιθώριο της εκδήλωσης.

www.idstudio.gr

ΣΤΟ ΔΟΝΤΙ δε θέλουμε να γράφουμε μόνο εμείς!

Ψάχνουμε νέους (όχι μόνο στην ηλικία...) φίλους, πρόθυμους να «εκτεθούν» με τα γραπτά τους...

- Γράψτε ένα κείμενο 400 – 800 λέξεων και διηγηθείτε μια ιστορία που θα θέλατε να μοιραστείτε μαζί μας.
- Στείλτε μας τη γνώμη σας για την Πάτρα, που το 2006 θα γίνει Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης. Τι περιμένετε;
- Δώστε μας μια ιδέα για ένα θέμα που θα θέλατε να δείτε στο ΔΟΝΤΙ

Δώρα δεν υπάρχουν (προσωρινά τουλάχιστον...), μόνο η χαρά της γνωριμίας... Ακόμα και με το ψευδώνυμό σας!

Τα πιο ενδιαφέροντα κείμενα θα δημοσιεύονται κάθε μήνα στο ΔΟΝΤΙ.

Όλες οι συνεργασίες θα βρίσκονται στην ηλεκτρονική μας σελίδα www.todonti.gr.

Μπορείτε να στέλνετε τα κείμενα και τις ιδέες σας με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

Ταχυδρομικά στα γραφεία μας: Κανακάρη 236Α & Γενναδίου, 26222, Πάτρα

Στο fax: 2610 323060

Στο email: stories@todonti.gr

www.todonti.gr

STUDIO

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑ SPOT | ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΥΡΩΠΗ
ΜΕ ΤΟ Ι.Χ. ΣΑΣ

ΙΤΑΛΙΑ
από
€66
ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ*

Στην έξοδο του χωριού στρίψτε αριστερά.
Κάντε δεξιά μετά το γεφυράκι.
Παρκάρετε ακριβώς απ' έξω.
Υπενθύμηση: Αφήστε χώρο για την πανακότα.

SUPERFAST

Ο καλύτερος τρόπος να δείτε την Ιταλία είναι με το αυτοκίνητό σας. Και κανείς δε γνωρίζει την Ιταλία όπως η Superfast Ferries. Με καθημερινές αναχωρήσεις από Πάτρα και Ηγουμενίτσα για Ανκόνα και Μπάρι, έχουμε τη δυνατότητα να σας προσφέρουμε πολλά ταξιδιωτικά πακέτα που περιλαμβάνουν εισιτήρια καθώς και διαμονή σε πολλές πόλεις της Ιταλίας, μαζί με ό,τι πληροφορίες χρειάζεστε για να κάνετε το ταξίδι σας αξέχαστο. Και, φυσικά, όσο βρίσκεστε εν πλω θα απολαύσετε όλα όσα μας έχουν κάνει γνωστούς σε όλη την Ευρώπη. Καλό ταξίδι.

**Η ημερήσια τιμή αναφέρεται σε 5ήμερο ταξίδι συνολικού κόστους € 329 κατ' άτομο και περιλαμβάνει τα εισιτήρια του πλοίου, του αυτοκινήτου και τη διαμονή στο ξενοδοχείο. Η εκδρομή εξοφλείται στο σύνολο του ποσού και όχι ανά ημέρα.*

Για περισσότερες πληροφορίες, ενημερωτικά φυλλάδια και κρατήσεις, επικοινωνήστε με τον ταξιδιωτικό σας πράκτορα ή το γραφείο της Superfast Ferries: Πάτρα: 2610 622 500

www.superfast.com

Ο ΝΕΟΤΕΡΟΣ ΚΑΙ
ΓΡΗΓΟΡΟΤΕΡΟΣ ΣΤΟΛΟΣ

A Premium Alliance Member